

Metĩndjwỳnh Karõ kute meo ba'ã ujarẽnh ne ja.

Ruka ne ajte me bakunĩ kadjy Teopiremã pi'òk no'òk ne. Òbê ja ne kum Jeju'ã ujarẽnh tẽn àbir djãmã kumẽ. Ne kam jakam ajte Jeju àbirkõt arẽ ne kam Metĩndjwỳnh kute Amikarõ janor nhym kute me 'amỳnh tỳx'ã ajarẽ. Jeju pykabê ar bari kute ò me jao atom ne kam arỳm kàjkwamã àbirkam kute ar meo ba rã'ã ne kute memã Amikarõ janor ne o meo tỳx ar o ba nhym me kute Jeju pyma proobit mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx ar o baja'ã ujarẽnh tẽn. Jejukõt ba djwỳnh ne uma proo arkum me uma kêt mex ne memã 'ã ujarẽnh ba nhym me tu amim markumrêx ne 'ã bikprõnho dja. Be, nhym Ruka ja kunĩ'ã ajarẽ ne kam ajte Pedru'ã ajarẽ ne kam atãri Paur'ã ajarẽ. Djãm Jeju kute amim mebê idjaerbit pytår ne ar meo bamã? Kati, kute pyka kunĩkõt me ja kunĩ pytårnã. Pedru ne memo krax nhym kam Paur mrãmri apỳnh me ò pyka djàri kunĩkõt me'ỳr mrãn prĩne memã 'ã ujarẽnh ba. Amrêbê ne Paur kum Jeju nhõ me ja kurêkumrêx ne prĩne meo bikẽnh ar o ba nhym kam Jeju kum amijo amirĩt nhym arỳm tu amim Jeju markumrêx ne kum abẽn kam kabẽnkõt pyka kunĩkõt me'ỳr mrãn memã Jeju'ã ajarẽ nhym kam me tu amim markumrêx ne kam 'ã akuprõ.

Jeju djàbir'ã ujarẽnh kadjy ne ja.

Mat 28.16; Mak 16.14; Ruk 24.46

1 ¹Be, ga Teopire, amã ne ba amrêbê pi'òk no'òk ne. Pi'òk wãkam ne ba Jeju djàpẽn kraxkurũm, kabẽn kraxkurũm prĩne amã 'ã idjujarẽnh tẽn 'ã amã pi'òk no'òk ne. ²Pi'òk no'òko tẽn kam arỳm àbir'ãnh amã 'ã ajarẽnh arỳm 'ãnh pi'òk no'òk krãta. Be, Jeju kumrêx ne amijo me kwỳ pytã. Amijo me kwỳ pytàn arỳm àpẽn djà'ã arkum karõ. Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam 'ã arkum karõn ar anon arỳm kàjkwa djwỳnhmã wabi. ³Be, àbir kêttri ne tokryn tyn akubyn tĩn ne arỳm arkum amijo amirĩt ar o ba. Mỳj kadjy ne arkum amijo amirĩt ar o ba? Bir, dja ar tĩnkõt omũn arỳm mã memã kum, —Mrãmri ne akubyn tĩn. Ar ba ne bar akubyn tĩnkõt omũnh krãptĩ, anhỹro ba. Ar kute ã memã anhỹro ba kadjy ne arkum amijo amirĩt ar o ba. Nãm arkum amijo amirĩt ne mã arkum ujarẽnh ba. Metĩndjwỳnh kute amim me utårn ar meo ba'ã arkum ujarẽnh ba. Akubyn tĩn'ã arkum amijarẽnh ar o ba: nhym arỳm 'ã arngrobê 40 apêx. ⁴Ã arngro apêx kêttri ne ar ajte Jejumẽ ro'ã abeno akuprõ nhym arkum 'ã karõn arkum,

(Metĩndjwỳnh Karõ 1.9-11)

—Kwārĩk wānh Djeruxarē kurūm ar akator kēt ne ije amrēbê ar amā gwaj Babām kabēn jarēnh kôt Metĩndjwỳnh Karõ jabej ajkam ama. ⁵Be, Djuão Metĩndjwỳnhmā ngômābit me angij. Nhyim be, dja ar ajā arngro krāptĩ apēx kēt nhyim Metĩndjwỳnh arỳm ar amā Karõ jano nhyim raxo ar akadjwỳnhbê nhỳn ar ajo ba. Nām ā Jeju arkum ane.

⁶Nhyim kôt ba djwỳnh Jeju àbir kutā 'ā akuprõ. Be, me bajtemmā ne mebê idjaer àpēnh tūm. Ar 'ā akuprõn kukij ne kum,

—Ē, Bēnjadjwỳr djwỳnh, djām jakam dja ga me bajtembê me babê idjaero amiptàn ar me ijo aba? ane.

⁷Nhyim arkum,

—Bir, gwaj Babãm djwỳnh ta ne kute mar. Kabẽnkõt dja aje arẽnhwã'ã akati nàr 'ã mytyrwỳ bõx. Kute ar amã 'ã akati jarẽn ar aje mar prãm kêtukumrẽx.

⁸Nhym be, dja Metĩndjwỳnh Karõ ar akam ruw ne ar amã tỳx jadja gar arỳm kukwakam atỳx ne. Ne kam ijã memã adjujarẽn ar aba. Krĩraxbẽ Djeruxarẽkam ijã memã adjujarẽn ar aba. Ne amibu'ã pykabẽ Djudejakam apỳnh me krĩ djari kunĩkõt ijã memã adjujarẽn ar aba. Ne amũ pykabẽ Xamarijkam apỳnh me krĩ djari kunĩkõt ijã memã adjujarẽn ar aba. Ne amũ: pyka kunĩ kõt aba:n apỳnh me ba dja kunĩkõt me'ỳr aban bõx ne memã ijã adjujarẽn ar aba.

⁹Nãm ã Jeju arkum anen arỳm kàjmã tẽ. Kàjmã tẽ nhym ar omũnho ku'ẽ. Nhym kakrã arỳm o akno nhym ar arỳm omũnh kêt ne.

¹⁰Abej rĩto ku'ẽ rã'ã nhym arỳm Metĩndjwỳnh kadjy mrãn djwỳnh amãnhkrut tu ar kuri dja. Ar õ kubẽkã jaka. ¹¹Ar kuri djan arỳm arkum,

—Ë, pykabẽ Garrẽjakam ar ajabatàn, mỳkam ne gar kàjkwa jabẽno aku'ẽ? Arỳm ne Jeju ar abẽ kàjkwa djwỳnhmã wabi gar omũ. Dja gar akubyn rwỳkkõt djwỳ ã omũnho ane. Nãm ã Metĩndjwỳnh kadjy mrãn djwỳnh arkum ane.

Maxij kute Djuda tykkam pãnh àpẽn dja 'amỳnh ne ja.

¹²Nhym kam ar ar ku'ẽ dja kurũm, krãnhbẽ Oriwẽre kurũm akubyn Djeruxarẽ'ỳr tẽ. Mebẽ idjaer ne me amikukràdja kõt me tyk dja kêt djakam pi'òk rãrarkam nĩjar mrãn kêt. Me mrãn'ã akreo kiometu pydjibit. Me kukràdja kõt ar akubyn Djeruxarẽ'ỳr tẽmo kute kiometu pydji pyrãk. ¹³Ne kam bõx. Bõx ne kỳrũm kumoka'ẽ'ỳr wabi. Ar bikprõnh djãmã wabin nhỹ. Pedrumẽ Djuãomẽ Xijagumẽ Ængremẽ Piripimẽ Tõmemẽ Batormẽmẽ Matẽumẽ Xijagumẽ Ximãomẽ Djuda ar nhỹ. Aupẽu ne Xijagu ja dji. Ximão ja ne idji kakritbẽ Xerodji. Djuda ja ne Xijagumẽ ar axikõt apõx. ¹⁴Ar ja kunĩ axikõt amim Jeju maro nhỹn mã Metĩndjwỳnhmã kabẽno nhỹ. Mã kum meo à'wỳro nhỹ. Nhym me niredjwỳ kwỳ nhỹ. Jeju nãbẽ Marijdjwỳ nhỹ. Jeju kamy ar axikõt ar apõxja ar adjwỳnhdjwỳ nhỹ.

¹⁵Nhỹ: nhym ar'ã akati kwỳ apẽx nhym Pedru arỳm kàjmã Jejukõt ba djwỳnh nhipõkri dja. Arỳm ne me krãptĩbẽ 120. Kàjmã djan memã kum,

¹⁶—Akmeremẽ àpnhĩre ar, dja gar ikabẽnja ma. Be, Djuda ne Jeju'ỳr meo mō nhym kam me pa 'amỳ. Amrẽbẽ: ne me bakukãmãre Djuda'ã ajarẽ. Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam Djuda'ã ajarẽ. 'Ã ajarẽ nhym me arỳm 'ã pi'òk no'òk ne. Nhym me aben djõ'ã arẽnho mō: Arẽnho mōr tãmtã arỳm 'ỳr o bõx. Me bakamingrãnyrekam Djuda arỳm Jeju'ỳr meo mōrkumrẽx nhym me arỳm pa 'amỳ. Me bakukãmãre Dawi kute 'ã ujarẽn kõt arỳm 'ỳr meo mōrkumrẽx. ¹⁷Be, Djuda kute 'ỳr meo mōr kẽtri ne Jeju arỳm amijo utã. Ar iro'ã amijo ar ipytàn arỳm ano bar kumẽ ro'ã apẽ.

¹⁸Jeju te amijo utã nhym kam kurẽ djwỳnhmã kanga nhym me arỳm pãnh kum ngõnhponho pi'òk kaprĩ ngã. Nhym kam pi'òk kaprĩja pãnh amim pyka'õ by. Nãm pyka byn arỳm kam tỳm ne ajkatõr nhym krẽx kunĩ ajkapĩ. ¹⁹Nhym kam Djeruxarẽkam me ja kunĩ abenmã arẽnho ipõk ne. Ne

kam amikabēn djwỳnhkam ò pykamã Axêdjama jarẽ. Nãm ã Pedru memã ane. Me bakabēnkam ne gwaj ren Djuda nhõ pykamã pyka kamrõre jarẽ.

²⁰Nãm memã anen kam itepã ajte memã kum,

—Be, Djuda tyk ja'ã ne me bakukãmãre amrêbê: mebê idjaer nhõ me ngrer tũm'ã pi'òk no'òk ne memã kum,

“Kwãrik wãnh krĩ djà ja kaprỳ. Gê me'ò kam krĩ kêtumrêx”, ane. Ne kamã ajte 'ã memã kum,

“Àpênh djàkam dja me'ò pãnh apê”, ane.

Nãm me bakukãmãre ã Metĩndjwỳnh kukwakam pi'òkkam ane. ²¹Ije ar amã Metĩndjwỳnh kabēn jarēnhja kôt gê me'ò Djuda djàpênh djà 'amỳ. Ë, bar Jejumẽ ro'ã ar iba. Ar gadjwỳ ar akwỳ ne gar Jeju kôt ar aba. Be, Jejumẽ ro'ã ar baba 'ò, dja àpênh djàkam apê. ²²Gwaj baro'ã babamo kraxkam ne Djuão Metĩndjwỳnhmã ngômã me angjênh ba. Gwaj arỳm kam Jeju pumũ. Gwaj baro'ã ar baba: nhym kam Jeju arỳm wabi gwaj kam omũnh o ino re. Gê Metĩndjwỳnh kabēn kôt ar ajõ gwaj baro'ã apê. Gwaj baro'ã baje Jeju pumũnhkam dja ar ajõ gwaj baro'ã apê gwaj kam Jeju akubyn tĩnkôt memã badjujarēnh ar baba. Nãm ã Pedru arkum ane.

²³Nhym me arkum,

—Be, ar wã, Jõdje Baxabamẽ Maxijmẽ ne ar aro'ã Jeju pumũ, ane. Jõdje Baxaba nhidji 'òdjwỳbê ne Juxu.

²⁴⁻²⁵Nhym ar arỳm Metĩndjwỳnhmã ar arēn kum,

—Ga abê Bēnjadjwỳr djwỳnh. Me kunĩ nhõkre kadjwỳnhbê ne ga aje me kabēn mar. Ne arỳm ar amãnhkrutja pumũ. Jeju ne amrêbê ar ijano bar 'ã memã idjujarēnh ar iba. Gê ar ja'ò Djuda pãnh ar iro'ã 'ã ujarēnh ar ba. Ga aje amijo ar ja'ò pytãrkôt ar imã o amirĩt. Djuda ne axwekôt Jeju kute ar ijanorjabê amijo kuka. Kwãrik wãnh me biknor tokry djàkam wãnh akuno. Nãm ar ã Metĩndjwỳnhmã ane. ²⁶Ne kam ar idji'ã kēn kryre no'òk. Ne kam kumẽ. Ne kam 'ã idji kute amirĩtkôt ar arỳm amijo Maxij pytã. Nhym kam me Maxijmã Jeju kute anor'õ jarẽ. Jeju kute Ar kubê 11 janor kôt ne me arkum arẽ.

Karõ raxo me kadjwỳnhbê ỹrn meo ba kadjy ne ja.

Kar 4.31, 8.15, 10.44, 19.2

2 ¹Arỳm ne mebê idjaer bikprõnh djà nhõ akati nhidjibê Pêxiko. Kam arỳm Jejukôt ba djwỳnh kunĩ axikôt amim Jeju man ro'ã nhỹ. ²Ro'ã nhỹ: nhym ar aêrbê arỳm kàjkwa kurũm mỳjja rãrãk ne arỳm kikremã wadjã. Mỳjja rãrãk kute kôk 'itỳx rãrãk pyrãk nhym arỳm me kunĩ kuma. ³Nhym arỳm mỳjja kute kuwy pyrãk amirĩt. Amirĩto kute me òto bikjêr pyrãk. Ne kam mỳj kuwyja arỳm ar'ã arij. Ar ã pỳnhkôt ar'ã arij nhym ar arỳm abenã omũ.

⁴Kam ne Metĩndjwỳnh Karõ arỳm ar ã pỳnhkôt raxo ar kadjwỳnhbê nhỹn ar ar o ba. Nhym ar arỳm apỳnh me bajtem ba djàkam me kabēno kabēn ne arỳm arēnh o dja. Metĩndjwỳnh Karõ ta arkum me kabēn jangij nhym kam ar arēnh o dja.

(Metĩndjwỳnh Karõ 2.2-4)

⁵Metĩndjwỳnh Karõ kute ar ar o ba kētri ne me ja apỳnh me bajtem ba djà kunikõt aben kurũm ban bõx. Ne arỳm myt tãmkam krĩraxbê Djeruxarēkam ar ba. Me bõx ny ja ne me mebê idjaer kukràdjào kukràdjàn kute ar o ba tũm. ⁶Nãm me Djeruxarēkam ar ba: nhym arỳm mỳjja rārāk kato. Nhym me amybỳm mỳjja man itepato ar'ã aben pydji. Me krãptĩ: bõx. Bõx nhym Jeju kõt ba djwỳnh ar arỳm apỳnh me bajtem kabēnkam kabēn jarēnh mexkumrēxo ku'ê. Ar kute me bõx ny kabēn bajtem jarēnh mexkumrēx.

Apỳnh me bõx ny jabatànħ djàkam me kabēnjakam ar kabēn jarēnh mexkumrēx nhym me kunĩ arỳm amikabēn djwỳnh ma. ⁷Amikabēn djwỳnh man kam te kute kraxkõt ar marmã arkam no tyn kumex ne abenmã kum,

—Je, me kabēnja ma. Me ja kunĩ ne me pykabê Garrējakam abatànħ. Me kute me bakabēn mar kētkumrēx ne arỳm kam kabēn jarēnh mexkumrēx. ⁸Amrēbê me bapĩrĩ apỳnh me bakabēn djwỳnh gu me arỳm jakam maro dja. Mỳj ne me ja me bakabēnkam kabēn kadjy amijon?

⁹⁻¹⁰Be, apỳnh me bajabatànħ djàbê ne pykabê

Paxijmẽ

Medijijmẽ

Erãomẽ

Mexomimẽ

Djudêjamẽ

Kapadômẽ

Põtumẽ

Adjijmẽ

Bridjamẽ

Papirijmẽ

Edjitumẽ.

Apỳnh me bajabatànħ djà ne ja.

Ribijkam pykabê Xireni kuridjwỳ me bajabatànħ djà'õ.

Krĩraxbê Rõma kurũm me babõxdjwỳ bakwỳ babê idjaerkumrẽx.

Nhym me bakwỳ amrêbê baje mebê idjaer kukràdjào kukràdjà.

¹¹ Kretamẽ Arabijmẽ ne me bajabatànħ djà 'õdjwỳ.

Be, apỳnh me bajabatànħ djà ne ja. Nhym me tu me bajaêrbê apỳnh me bakabên djwỳnh kunĩkõt kabên jarênħ mex. Me bakabên jarênħ mex ne arỳm kam Metĩndjwỳnh rax'a ujarênħo kumex gu me arỳm ar kuma. Nãm me bõx ny ă Jejukõt ba djwỳnh ar'ă abenmă ane. ¹²Ne arỳm te kute kraxkõt ar marmă arkam no tyn kumex ne ar umaje umar punuren abenmă kum, —E kum, mỳj'ă ne gu me baje me kabên marja amijakre? ane.

¹³Nhym me kwỳ arkam bẽno ajkên abenmă kum,

—Kadjwati kangô^a kumexkam ne me ajbă, ane.

Pedru kute kàj bẽ me krăptĩ:mă Metĩndjwỳnh kabên jarênħ.

¹⁴Nhym kam Pedru arỳm kăjmă dja. Jeju kute ar anorbê 11mẽ ar ro'ă kăjmă djan arỳm kàj bẽ memă kabên ne memă kum,

—Me abê idjaer, krĩraxbê Djeruxarêkam me ar aba kunĩ, dja ga me ikabên 'ăno djan ama. ¹⁵Be, me amăbit ne bar ije kadjwati kangôkam ibibănħ pyrăk. Nhym be, kati. Ota, kỳjrũm myt nhỹ. Nhỹnh got kỳjrũm myt nhỹrkam kadjwati kangôkam me bibănħ'õ amirĩt ne? Arkati. Ar ba ne bar ibibănħ prăm kêtukumrẽx. ¹⁶Bar me amă arê ga me ama. Bar apỳnh me aba djari me akabênkam ikabên jarênħ mex ga me ama. Be, amrêbê: Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênħ djwỳnhbê Djõwe kute ar ijă ujarênħ kõt ne bar ă ikabẽno ane. ¹⁷Nãm me bakukămăremă kum,

“Metĩndjwỳnh me bamă, ‘Dja mỳjja kunĩ pykakõt amingrănħ 'ỳr nhym me kunĩ aminhinomă amimênħ 'ỳr ba arỳm me kunĩmă Ikarõ jano nhym arỳm meo tuknĩn meo ba.

Me ĩ pỳnhkõt me kunĩo tuknĩn meo ba. Meo tuknĩ kute mrămri ne me kute me iby ngô kapĩ nhym kute meo tuknĩ pyrăk.

Dja ba Ikarõ jano nhym akamrer ar, akadjwỳx ar ikukwakam kabên jarê. Nhym me abatànħ ny nokam mỳjja pumũnh kêt kwỳ amirĩt nhym me omũ. Nhym mebêngêt mỳjja kwỳ pyti.

^a2.13 Mỳjja me kute o kôm ne kõt bibănħ kunĩja, kadjwati kangômẽ uba kangômẽ, mỳjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarê.

- 18 Apỳnh akati djàri wākam dja ba inhõ àpênh mymẽ inhõ àpênh nimã Ikarõ jano nhym arỳm meo tuknĩ. Nhym me arỳm ikukwakam ikabẽn jarẽ.
- 19 Nhym me te kute mỳjja marmã kam no tyn kumex kadjy dja ba kàjkwakam mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx. Ne me kute iraxmã kator kadjy pykakamdjwỳ mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx. Dja ba kam me kamrômẽ kuwymẽ kũm tyk nhipêx.
- 20 Ne myt nokam akamàt kô tyk ne mytyrwỳo me kamrô. Bẽnjadjwỳr djwỳnh kute me axwemã pãnh jarênh nhõ akati bõx 'ỳr. Kam dja memã ra:xi ne memã umati:re. Dja bõx 'ỳr ba kam arỳm ã mỳjjao ane.
- 21 Kam dja me kwỳ ì pỳnhkôt Bẽnjadjwỳr djwỳnhmã amijo a'uw nhym arỳm me utà. Me ì pỳnhkôt me kunĩ pytà. Nãm Metĩndjwỳnh ã me bamã ane.”
- Nãm ã Djôwe Metĩndjwỳnh kukwakam ar ijã ane. Be, djãm ar ibibãnh got? Kati. Ga, me bakukãmãre Djôwe kute ar ijã ujarênhja pumũ. Djôwe kute ar ijã ujarênh kôt bar arỳm apỳnh me akabẽnkam ikabẽn jarênh mex. Nãm ã Pedru memã ane.
- 22 Ne ajte itepã memã kum,
—Me abê idjaer, dja ga me ikabẽnja ma. Metĩndjwỳnh ne krĩraxbê Nadjarekam Jejujao ba nhym kukwakam arỳm mỳjja pumũnh kêt nhipêxo ba. Me punuo mexo ba. Te me aje marmã kam ano tyk ne aku'ê kadjy ne kôt aje raxmã akator kadjy ipêxo ba. Metĩndjwỳnh ta ne o ba nhym arỳm kabẽnkôt me akam mỳjjao ba. Me ga ne ga me amrêbê kôt omũn ama.
- 23 Tãm ne Metĩndjwỳnh kum ire. Me abê idjaermã kum ire. Mỳjja kunĩ kêttri kute amikukãm mỳjja kunĩ mar kôt ne kum ire. Me kêttri ne arỳm amim 'ã karõ mãmđji. Kute amim 'ã karõkôt ne arỳm me amã Jejumã ire. Nhym me axwe me akabẽn kôt pĩte'ykam kunhôn kubĩ ga me mekôt ajaxwe.
- 24 Ga, me arỳm tu tykkumrêxja pumũ. Mỳj me'õ ta dja akubyn meo tĩn nhym me ajte mekôt ar ba? Arkati. Me arỳm tu tykkumrêx. Kam me kute mrãmri ne me kute me uwpre tỳxkam me te: kator prãmje kute amikjênhõ bakam tokryja pyræk. Jejudjwỳ ne mrãmri tu tykkumrêx. Nhym be, djãm tyk rã'ã? Kati. Tyk rã'ã prãm kêtikumrêx. Metĩndjwỳnh ne arỳm akubyn o tĩn ne. Metĩndjwỳnh ne o kute mrãmri ne me kute me uwpre tỳxkam arỳm 'ãpre bõnh pyræk nhym akubyn me ta ajte mekôt ar ba pyræk. 25 Amrêbê: Kritu ta Metĩndjwỳnhmã amijarê. Tyk rã'ã kêt'ã kum amijarê. Nhym me bakukãmãre Dawi arỳm kôt arê gu me pi'òkkam omũ. Nãm Metĩndjwỳnhmã kum,
“Bẽnjadjwỳr djwỳnh, inokrekam ga amirĩt rã'ã. Ga imê amijo akajkepkam dja me te: idjumar punumã ingrêkmã.
- 26 Ba kam arỳm inhõkre kadjwỳnhbê ikĩnhkumrêx ne ikĩnh'ã memã amijarê. Dja ba inhĩkumrêx ne akubyn itĩn ne ar iba. Ja kadjy dja ba tu amim akamnhĩxkumrêx ne ate ikrã.
- 27 Dja ba tyn me tyk ba djàkam ar iba. Djãm kam dja ga ikanga? Kati. Djãm inhĩ rerekmã? Kati. Ba ne ba amexo imex. Kam dja ga ikanga kêtikumrêx. Kam ne ba ikĩnhkumrêx.

28 Mỳj dja ba itykkam nẽ? Bir, ga ne ga arỳm imã arẽ. Dja ba akubyn itĩn ne akõt ar iba rã'ã: rã'ã ne. Dja ga ikuri dja. Kam dja ba ikĩnhkumrẽx ne.” Nãm ã Dawi ane nhym Pedru arỳm kõt memã arẽ. Kritu tyk rã'ã kêt'ã memã arẽ.

29 Ne kam itepã Kritu tĩn'ã memã kum,

—Akmere, ba prĩne me amã me bakukãmãre Dawi kabẽn'ã ajarẽ ga me prĩne ama. Djãm amijã ne kabẽnja jarẽ got? Kati. Dawi ne amrêbê: ty nhym me arỳm me tyk nhõ kikrekam adjã gu me baje kike pumũnh rã'ã. 30-31 Be, Kritu akubyn tĩn'ã ne kabẽn jarẽ. Dawibê Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh'õ. Nhym kam Metĩndjwỳnh kum kabẽn jarẽnh mãmđjin kum,

“Dja atãmdjwỳ ar aben djô'ã apõx. Aben djô'ã apõx tãmtã nhym tũmrãm dja atãmdjwỳja kato. Tãmja dja kubê Kritu. Apãnh dja memã nhỹn arỳm kubê Bẽnjadjwỳrbê kumkati. Ikabẽn pydji ne ba arẽ.” Nãm Metĩndjwỳnh ã Dawimã ane nhym arỳm kuma. Kute amidjô'ã Kritu kator markam ne Dawi Metĩndjwỳnhmã Kritu kabẽn jarẽn kum,

“Dja ba tyn me tyk ba djãkam ar iba. Djãm kam dja ga ikanga? Kati. Djãm inhĩ rerekmã? Kati. Dja ga ikanga kêtumrẽx”, ane. Djãm amijã ne Dawi kabẽn ja jarẽ? Kati. Kritu'ã ne arẽ. Bẽnjadjwỳrbê kumkati'ã ne arẽ. Kritu dja ĩ rerek kêt ne akubyn tĩn.

32 Be, Jeju ne Metĩndjwỳnh akubyn o tĩn. Ar ikunĩ ne bar omũ. Jejubê ne Bẽnjadjwỳrbê kumkati. Kubê ne Kritu. 33 Nãm akubyn o tĩn nhym kam wabin arỳm ra:x ne Metĩndjwỳnh djubôk'ãnh me kunĩmã nhỹ. Nhỹ nhym Bãm arỳm kum Karõ ngã. Amrêbê kute kum arẽnhkõt ne kum kungã nhym kam ajbir ar imã ano. Nhym kam ar ikam ruw ne arỳm ar ijo ba bar arỳm kukwakam me bajtem kabẽn jarẽnh mexkumrẽx ga me arỳm ar ima.

34 Be, mrãmri ne Jeju arỳm wabi. Nhym be, Dawi ne kãjkwa djwỳnhmã àbir kêt. Nãm amrêbê: me bakukãmãremã kum,

“Inhõ Bẽnjadjwỳrmã ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh kabẽn ne kum, ‘Amrê idjubôk'ãnh nhỹ, Abẽnjadjwỳr raxkam idjubôk'ãnh nhỹ.

35 Ikam ama ba amrê awỳr akurê djwỳnhmo mō ga me kwỳo apardjan me kwỳ nhimex.’ Nãm Metĩndjwỳnh ã Kritumã ane.”

Nãm ã Dawi me bakukãmãremã ane. 36 Me abê idjaer kunĩ dja ga me Dawi kabẽnja man 'ã ikabẽn mar pydji. Mrãmri ne Metĩndjwỳnh Jeju'ã Bẽnjadjwỳrbê kumkati mẽnkhkumrẽx. Kubê ne Kritukumrẽx, me aje pĩte'y'ã nhõrja tãm. Ja dja ga me amim mar pydji. Nãm ã Pedru memã ane.

37 Nhym me kute ja markam arỳm amim ngryk ne kaprĩre ne. Ne kam arỳm Pedrumẽ Jeju kute ar anorja kunĩmã kum,

—Akmere ar, mỳj dja ba me kam amijon? ane.

38 Nhym Pedru memã kum,

—Me on amikam akaprĩren wãnh ajaxwemã anhiren Jeju Kritu'ỹr amijo akẽx. Bar kam arỳm kukwakam kum ngômã me ajangij. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm me ajaxwe maro aknon me akam ngryk kêt ne arỳm me amã Karõ jano nhym ar me ajo ba. 39 Be, Metĩndjwỳnh ne amrêbê me amã Karõ jarẽ. Ne ajte

me akramẽ atãmdjwỳmã arẽ. Ne ajte anhyr bê me mõi wãmã arẽ. Kute amiwỳr me 'wỳr kunĩ ne Metĩndjwỳnh arỳm memã Karõ jarẽ. Nãm ã Pedru memã ane.

⁴⁰Ne kam ajte memã Metĩndjwỳnh kabẽn kumex jarẽn axwe nẽje me akre:n ajte memã karõ:. Nãm memã kum,

—Me kamingrãny ja ne me axwekumrẽx. Dja me ĩ me biknor tokry djakam akuno. Me gop mekõt abiknor kêt kadjy amipyta, ane. ⁴¹Nhym kam me kum kabẽn kĩnh ne tu amim markumrẽx. Nhym kam me arỳm Metĩndjwỳnhmã ngõmã me krãptĩ jangij. Mebê 3.000 ne me angij nhym me arỳm mekõt tu amim Jeju markumrẽxo ba.

Me kute Jeju mar kute abeno õbikwa.

Kar 4.32

⁴²Nhym me mã Jeju kute ar anorja kukrãdjã man kõt ar amijo ba. Ne aben tã akuprõ. Ne Jeju kute aminhĩ'ã djwỳ jakren kokjêrja tãm ne ajte kute 'ã akren kokjêro krĩ, aben tã, me kute tyk mar rã'ã kadjy. Ne aben tã Metĩndjwỳnhmã kabẽnõ krĩ. ⁴³Nhym me te kute mỳjja marmã kam no tyk ne kute Metĩndjwỳnh raxmã kator kadjy Jeju kute ar anorja me aêrbê mỳjja pumũnh kêt krãptĩ nhipêxo ba nhym me kunĩ arỳm madjã kreti.

⁴⁴Nhym me kute amim Jeju mar kunĩ ro'ã ar ban kute abenbê mỳjja'õ nê kêt ne abenmã abennhõ mỳjjao ba. ⁴⁵Ne amũ memã apỳnh aminhõ pykamẽ aminhõ mỳjja ngãn pãnh pi'õk kaprĩ jamỳ. Ne kam apỳnh me õ mỳjja kêt mã pi'õk kaprĩ ngã. ⁴⁶Ne kam akati kunikõt Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam axikõt Jeju maro krĩ. Ne kam apỳnh me ũrkwã kõt Jeju kute aminhĩ'ã djwỳ jakren kokjêrja tãm ne ajte kute 'ã akren kokjêro krĩ. Ne kĩnh tiren tu aben markumrẽx ne ro'ã õ kwỳ krẽno kumex. ⁴⁷Ne mã Metĩndjwỳnhmã kum,

—Imã akĩnhkumrẽx. Amexti:re, anhyro kumex. Nhym bu'ã me kunĩ kum me kĩnh. Nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh akati kunikõt amiwỳr me kwỳo akẽx. Aben totokmã amiwỳr meo akẽx ne me axwebê me utã. Ne arỳm me kute amim Jeju mar kõt me umjuw nhym me arỳm mekõt ar aben pydjio ba.

Pedru kute me'õ mrãnh kêtõ mex.

3 ¹Ne kam akati 'õkam arỳm myt ibõ, arỳm 3 ora nhym Pedrumẽ Djuão ar Metĩndjwỳnh nhõ kikreti'ỳr tẽ. Akati kunikõt, myt ibõkam ne mebê idjaer kikretikam Metĩndjwỳnhmã kabẽnõ krĩ. Nãm ar 'ỳr tẽn 'ỳr bõx nhym me me'õ mỳn o tẽ. ²Adjakam ne mrãnh kêt nhym me mỳn o ba. Akati kunikõt ne meo ban kikreti jajkwa krekre kuri krĩ. Ajkwa krekre ja nhidjibê ne Kĩnh tire. Nãm me o ban krĩ nhym kam me ngjêx kunikõt pi'õk kaprĩ'ã me 'wỳro krĩ.

³Be, nãm me kumỳn o tẽn kam ỳr. Nhym Pedrumẽ Djuão mẽ mekõt àrmã tẽ nhym ar omũn arỳm pi'õk kaprĩ'ã ar ku'uw. ⁴Nhym Pedrumẽ Djuão mẽ 'ỳr akẽx ne omũ, omũnh tỳx ne kum, “Amrẽ ar ipumũ”, ane. ⁵Nhym arỳm ar kuman mỳjja jabej ar'ỳr akẽx ne ar omũnhõ nhỹ.

⁶Nhym Pedru kum,

—Inhõ kryt jakao pi'òk kaprĩ kêt ne inhõ kên karỳro pi'òk kaprĩ kêt. Nhyim be, atemã inhõ mỳjja ba amã arẽ. Be, Nadjarekam Jeju Kritu kukwakam on kàjmã djan on mrã, ane. ⁷Nãm anen tu ubòk'ãnh ikra 'amỳn kàjmã aro tẽ. Nhyim on parmẽ parkõn mex ⁸ne ekrux ne kàjmã dja. Ne arỳm tẽ. Ne kam arkõt Metĩndjwỳnh nhõ kikretimã wadjã. Nãm arkõt arĩ tẽ, kĩnhkumrẽxkam arkõt àtor tẽn Metĩndjwỳnhmã mextire jarẽnho tẽ. ⁹Nãm kum mextire jarẽnho tẽ nhyim me kunĩ arỳm omũ. ¹⁰Omũn kam amim nokre pumũn arỳm abenmã kum,

—E kum, tãmwã ne kikreti jajkwa krekbê Kĩnhĩturi kuri amijo à'wỳro krĩ. Je tô mỳj ne arỳm kam nẽ? anen te aben kukijn kam no tyn kumex.

Me krãptĩmã Jeju'ã ujarẽn.

¹¹Nhyim mrãnh kêt ne arỳm mexja arỳm Pedrumẽ Djuão aro tỳm ne aro dja. Metĩndjwỳnh nhõ kikreti janhàkam kikre kre kênhkam ne ar dja. Me kute kum Xaromão nhõ kikre kre kênh jarẽnha. Nãm aro dja nhyim me kunĩ arỳm kam ar'ã akuprõn te kute marmã arkam no tyn kumex. ¹²Nhyim Pedru arỳm memã kum,

—Ga me abê idjaer, mỳkam ne ga me te aje marmã me'õjakam ano tyn akumex ne ar ija ano mao akumex? Djãm ar ba ne bar me'õjamã mrãnh mex jadjà? Kati. Ar ba ne bar ije o mex mar kêt. Djãm ar amimexo ne bar kum mrãnh mex jadjà? Arkati. Jeju ne paro mex ne kum mrãnh mex jadjà.

¹³Ba me amã arẽ ga me ama. Metĩndjwỳnh kute Abraãomẽ Idjakmẽ Djakomẽ me bakukãmãre kunĩ ba djwỳnh arỳm jakam amirax kõt Kra Jejuo ra:xi. Tãmwã ne ga me amrêbê Piratumã kanga. Nhyim kam bit kute kum irermã. Ta kute arek me aro'ã ar ban umar mex kadjy bit kute kum irermã ga me kum, “Kati, Kati”, ane. ¹⁴Be, Jeju ne Metĩndjwỳnh mexo mex ne katàt ar amijo ban axwe kêtumrẽx ga me kanga. Ne kam me'õ jaxwe kute me parja'ã Piratumã kum, “Tãmwã dja ga kum anhiren ano gẽ ta me ikõt arek ar ban umar mex”, ane. ¹⁵Ne kam kute mỳjja kunĩmã tĩn jangjẽn djwỳnhja bĩ. Nã gãm me bĩn'ã memã apnê nhyim me kubĩ.

Nhyim be, Metĩndjwỳnh ne arỳm akubyn o tĩn. Ar ba ne bar omũn me amã kõt 'ã idjujarẽn ar iba. ¹⁶Be, Metĩndjwỳnh ne amikõt Jejuo rax bar kam arỳm tu amim Jeju kamnhĩxkumrẽx. Tu amim kamnhĩxkumrẽx nhyim arỳm me'õjamã tỳx jadjàn o mex ne. Jeju ta ne ar imã ijamak bô bar arỳm tu amim kamnhĩxkumrẽx nhyim arỳm prĩne me'õjao mex ne. O mex nhyim arỳm me anhipòkri dja ga me akunĩ arỳm omũ.

¹⁷Be, akmere ar, ba me amã arẽ ga me ama. Anhõ bẽnjadjwỳrmẽ ne ga me ajamakke kêtam Jeju bĩ ba arỳm kuma. ¹⁸Nhyim be, amrêbê: ne Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽn djwỳnh kunĩ me bakukãmãremã kum, “Dja Kritu tokry. Metĩndjwỳnh kute Kra'ã Bẽnjadjwỳrbê kumkati mẽnha dja tokry.” Nãm me ã me bakukãmãremã ane. Nhyim me aben djô'ã arẽnho mō:n arẽnho mōr tãmtã: arỳm 'ỳr o bōx. Tũ:mràm me akamingrãnyre amã kurê nhyim arỳm Kritu tokry. Me bakukãmãre kute arẽn kõt Kritu tokry. Nãm ã Pedru memã ane.

¹⁹Ne kam itepã memã kum,

—Kam me on amikam akapřiren wānh ajaxwemā anhiren Bēnjadjwỳr djwỳnh'ỳr amijo akēx ne katāt kabēn man kōt ar amijo aba. Dja ga me ā amijo ane nhym arỳm me ajo kĩnh ne. Ga, me kum kōrkam kapřija pumũ. Ne ajte kute ngōo kōmkam kĩnhja pumũ. Dja ā me ajaxwekam akapřikam me ajo kĩnh ane.

²⁰Dja ga me ā amijo ane nhym arỳm akubyn me amā Kritu jano. Amrēbē: me kute kāj bē me amā 'ā ujarēnhja dja me amā ano. Bēnjadjwỳrbē kumkatibē ne Jeju. Kritubē ne Jeju. ²¹Dja arek kājkwā djwỳnhkam ar ba:n kam akubyn ruw. Kute akubyn mỳjja kunĩ ny kadjy akubyn ruw. Metĩndjwỳnh kukwakam kabēn jarēnh djwỳnhja kunĩ ne me amrēbē: me bakukāmāremā ja jarēnhkumrēx. ²²Mrāmri ne Mōjdjē me bakukāmāremā kum,

“Ba ne ba Metĩndjwỳnh kukwakam me amā ikabēn jarēnh o iba.

Dja Metĩndjwỳnh ĩ me akadjy amijo me anhōbikwa'ō pytā nhym arỳm ĩ ikudjwa ā me amā kabēn jarēnh o ane.

Dja me amā kabēn jarē ga me přine aman kōt ar amijo aba.

²³Nhym me'ō kute kabēn mar kētja dja me o ajkē nhym ajte ō me wỳnhkōt amirĩt kētkumrēx ne.”

Nām ā Mōjdjē ane nhym Pedru kōt memā arē.

²⁴Ne kam itepā memā kum,

—Mrāmri ne amrēbē Metĩndjwỳnh kukwakam kabēn jarēnh djwỳnh kunĩ apỳnh mỳjja apōxmā 'ā ajarē. Me ajte Kritu katormā 'ā ajarē. Nhym jakam mỳjja arỳm amirĩt nhym Kritu arỳm kato. Dja ga pi'ōk kōt akubyn arēnh o tēn Xamuwe'ỳr o bōx. Metĩndjwỳnh kukwakam kabēn jarēnh djwỳnh ne aben nhitepā apōx tē. Kunĩ'ā dja ga pi'ōkkam ujarēnh jarēnh o tē:n arỳm kōt ama. Kukwakam kabēn jarēnh djwỳnh kunĩ ne me Kritu'ā memā ajarē. Ja dja ga me kōt ama. ²⁵Ga me Metĩndjwỳnh kukwakam kabēn jarēnh djwỳnh kabēnjao aba rā'ā ne. Metĩndjwỳnhmē me bakukāmāremē arỳm abenmā kabēn jarēnh māmđji ga me kabēno aba rā'ā. Nām Metĩndjwỳnh Abraōmā kum,

“Dja akrakam kra aben djō'ā apōx. Aben djō'ā apōx krāptĩ:.

Atāmdjwỳ ja'ō dja meo kĩnh. Dja apỳnh pyka kunĩkōt meo kĩnh nhym me arỳm kĩ:nhkumrēx.”

Nām ā Abraōmā kabēn pydjĩn arēnh o ane. ²⁶Be, ba me amā arē ga me ama. Kute meo kĩnh kadjy ne Metĩndjwỳnh amijo Kra pytān me akumrēxmā ano. Dja me anhĩ pỳnhkōt me ajaxwebē me ajo akēx ne arỳm me ajo kĩnh. Ja kadjy ne me amā ano. Nām ā Pedru memā ane.

Pedru me rũnh krāptĩmā Jeju'ā ujarēnh.

4 ¹Nām ar memā kabēno dja nhym me rũnh arỳm ar'ỳr bōx. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ar'ỳr bōx. Metĩndjwỳnh nhō kikreti nēje ku'ē djwỳnh o ba djwỳnhjadjwỳ mekōt ar'ỳr bōx. Mebē xadjudjēumē mekōt ar'ỳr bōx. ²Pedru ar kāj bē memā Jeju tyk ne akubyn tĩn'ā ujarēnh o dja. Ne kam ajte kāj bē me kute amim Jeju mar tykja kunĩ akubyn tĩn'ā ujarēnh o dja. Jeju akubyn tĩn kōt me tĩn'ā ujarēnh o dja. Kam ne me rũnhja ngry:k ne

arỳm ar'ỳr bõx. ³Nãm me ar'ỳr bõx ne arỳm aro tỳm ne ar pa 'amỳn aro tẽn Ar kubê ijê. Arỳm me'ã akamât 'ỳr. Nhyr kam me akati kadjy Ar kubê ijê. ⁴Nhyr be, me kute Ar kubê ijê kêtri ne me kute ar kabẽn marja krãptĩ: arỳm tu amim Jeju markumrêx. Õbê me kute tu amim markumrêxjamê ajbir me krãptĩjamê ne me abenã mẽnham krãptĩ:kumrêx. Me my ne mebê 5.000.

⁵⁻⁶Nãm me akati kadjy Ar kubê ijê nhyr kam me'ã akati nhyr me rũnh ar'ã akuprõ. Mebêngêtmê Môjdjê kukrãdjã mar djwỳnhmê ar'ã akuprõ. Nhyr me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr raxbê Ananh mekõt nhỹ. Nhyr Kajbajmê Djuãomê Arexãrimê Ananh nhõbikwa kunĩ ar'ã akuprõ. Me rũnh ja ne me krĩraxbê Djeruxarêkam ar'ã akuprõ. ⁷Nhyr me arỳm aro katon me ipõkri ar kudja. Nhyr kam me ar kukij ne arkum, —Mỳj me'õ kukwakam ne gar mrãnh kêtjao mex? Mỳj ne idji kute? ane.

⁸Nhyr kam Metĩndjwỳnh Karõ arỳm raxo Pedru kadjwỳnhbê nhỹn ar o ba. Nhyr kam memã kum,

—Mebê idjaerkam me abẽnjadjwỳrmê ar abêngê ar, ⁹mỳjkõt ne bar imã me'õ punuja kaprĩn o mex ga me abej ar ikukij. ¹⁰Dja bar me amã arê ga me ama. Me gamê mebê idjaer kunĩ dja ga me ikabẽn ma. Nadjarekam Jeju Kritu, me aje pite'y'ã nhõr ne bĩn nhyr Metĩndjwỳnh akubyn o tĩnja. Jeju ja kukwakam ne me'õ mrãnh kêtja arỳm mex. Mex ne me anhipõkri dja ga me arỳm omũ. ¹¹Amrêbê: ne me bakukãmãre Jeju'ã ajarẽn memã kum,

“E kum kẽn ja ne me kute kikreo ãm djwỳnhja kute kikremã armã te omũn bõm kumê.

Kẽn ja ne arỳm kute kikremã o kajpar, kum o kajpar tỳxi.”

Nãm ã me bakukãmãre memã anen arỳm 'ã pi'õk no'õk ne. Me aje kikreo ãm djwỳnhwã pyrãk. Amã Jeju kurê nhyr arỳm kute kẽnwã pyrãk ne arỳm kàjkwa djwỳnhkam me bakunĩmã nhỹ. ¹²Djãm ikrebê me'õ kute me bajaxwebê me bapytãr? Arkati. Me'õ kute me bapytãr kêtikumrêx. Mrãmri ne kute me bapytãr kadjy Metĩndjwỳnh memã Jeju pydji jarê. Nhyr pyka kunĩkõt me bakadjy me'õdjwỳ kêtikumrêx. Nãm ã Pedru memã ane.

¹³Be, Pedrumê Djuão ar memã kabẽnkam me rũnh abenmã kum,

—E kum, arkum gwaj bapyma kêtikumrêx. Be, ar kute me bakukrãdjã mar kêt, ar kajgo mexi. Mỳj got ar nẽn ã kabẽn mexo ane, ane. Ne kam arỳm ar kuman abenmã kum,

—Be, ar Jejukõt ba tũmkam ne ar ã kabẽn mexo ane, ane. ¹⁴Nhyr ar kute me'õo mexjadjwỳ ar ro'ã dja nhyr me omũ. Ne te kute abenmã, “Nãm ar 'êx”, anhỹr prãmje.

¹⁵Ne kam me rũnh me bikprõnh djã nêje ar ano nhyr ar tẽ. Nhyr me ar kàxã aro aben maro nhỹ. ¹⁶Ne abenmã kum,

—Mỳj dja gwaj ar on? Me kute Metĩndjwỳnh raxmã kator kadjy ar mrãmri mỳjja pumũnh kêt raxja nhípêx. Me'õ punu mex nhyr ar arỳm o mex. Nhyr Djeruxarêkam me ja kunĩ arỳm omũ. Kam gwaj baje te memã,

“Nãm ar 'êx”, anhyr prãmje. ¹⁷Be, gwaj ar kangrõnh tỳx gê ar ajte Jeju'ã ujarẽnh kêt. Gêdja amũ me bu'ã me wã mar kêt. Nãm me ã abenmã ane.

¹⁸Ne kam amiwỳr ar ku'uw nhym ar bõx nhym me arkum,

—Kwãrĩk wãnh ajte Jeju kukwakam memã kabẽn jarẽnh kêt. Ne kwãrĩk wãnh 'ã memã adjujarẽnh kêt, ane. ¹⁹Nhym Pedrumẽ Djuão ar memã kum,

—Be, mỳj dja bar nê? Metĩndjwỳnh kute ar imã ar imex jarẽnh kadjy mỳj dja bar nê? Djãm me akabẽnkõt ar ije Jeju'ã idjujarẽnh kêt mã? Nàr kon, djãm Metĩndjwỳnh kabẽnkõt ar ije Jeju 'ã idjujarẽnh mã? Me gadjwỳ amikadjy ama. ²⁰Be, ar ije Jeju akubyn tĩnkõt omũnh ne ar ije kabẽn mar. 'Ã dja bar bir idjujarẽnh kumrêx ar iba. Te 'ã idjujarẽnh kêt mã, ane.

²¹Nhym kam me ajte ar kangrõn arkum ire nhym ar arỳm mã tẽ. Me rũnh ne me te: kute aro aben mar nhym me kute mỳj ar axwe'õ pãnh kute aro bikẽnh mã. Ar kute me'õo mexkam ne me kàtàm kunĩ Metĩndjwỳnh mã ra:x jarẽn kum ar kĩnh. Me rũnh ren aro ajkẽ nhym ren bu'ã me kàtàm ren kum me kurê. Kam ne me rũnh te: kute aro bikẽnh mã. ²²Be, te me'õ jakryja abatàn mex nhym ar arỳm o mex. 'Ã amexbê 40 nhijukri ne ajte amex rã'ã arỳm 'ã apêx nhym ar o mex. Djã ne me mỳjja ja'õ pumũ? Arkati.

Me kute Jeju mar kute Metĩndjwỳnh mã rax jarẽnh.

²³Nãm me rũnh Pedrumẽ Djuão arkum ire nhym ar mã tẽn kam arỳm aminhõ me ja'ỹr bõx. Ne kam me rũnh kute arkum kabẽn kõt memã arẽ. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳrmẽ mebẽngêtmẽ kabẽn kõt arẽ nhym me arỳm kuma. ²⁴Ne kam axikõt Metĩndjwỳnh mã kabẽn ne kum,

—Bẽnjadjwỳr djwỳnh, abê Metĩndjwỳnh. Ga ne ga kàjkwa nhipêx ne pyka nhipêx ne ngô raxbê pyka kêt nhipêx ne kam mỳjja ar baja kunĩ nhipêx. ²⁵Be, anhõ àpẽn Dawi ne akukwakam memã kum,

“E kum, mỳkam ne apỳnh me ba djàkam me bajtem àkrêo kumex?

Mỳkam ne me amim mỳjja'ã karõ kajgoo kumex?

²⁶Pykakam me bẽnjadjwỳr rũnh ar arỳm kàjmã dja. Kute Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê àptàrmã arỳm kàjmã djan itepato abeno akuprõ.

Õ Kritudjwỳ me arỳm kute kubê àptàrmã kàjmã dja. Me õ

Bẽnjadjwỳrbê kumkatibê àptàrmã kàjmã dja.”

Nãm ã me bakukãmãre Dawi ane. ²⁷Be, Bẽnjadjwỳr djwỳnh, mrãmri ne Dawi kabẽnkumrêx. Arỳm ne me kute Jejubê àptàrmã akuprõ. Akra Jeju ne amexo mex. Ga ne ga arỳm 'ã Bẽnjadjwỳrbê kumkati mẽ. Nhym Erodjimẽ Põxu Piratumẽ apỳnh me ba djàkam me bajtemmẽ mebê idjaermẽ me kunĩ kute kubê àptàrmã arỳm abeno akuprõ. ²⁸Ga ne ga amrêbê me kêttri arỳm amim me'ã karõn amybỳm meo aba. Meo aba: nhym kam me arỳm ã Jejuo ane. ²⁹Me kute Jejubê àptàrmã akuprõ. Bẽnjadjwỳr djwỳnh, jakam dja ga me kute ar ikangrõnhja ma. Ne kam ar imã itỳx jadjà bar imã me uma kêt ne me kunĩmã akabẽn jarẽ. Ar ibê anhõ àpẽn. ³⁰Dja ga ar imã tỳx jadjà bar me punuo mex ne akra kukwakam me aêrbê mỳjja

pumũnh kêt nhípêx. Me te kute mỳjja marmã kam no tyk ne ku'ên araxmã kator kadjy bar mỳjja pumũnh kêt nhípêx. Akra ne mexti:ren axwe kêt kumrêx, ane.

³¹Nãm me Metĩndjwỳnhmã kabên pa nhym me bikprõnh djà arỳm amingrêk ne. Nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm me ĩ pỳnhkõt raxo me kadjwỳnhbê nhỳn ar meo ba. Nhym me arỳm kum me uma kêt ne memã Metĩndjwỳnh kabên jarê.

Me kute abenmã õ mỳjja nhõr.

Kar 2.42

³²Nhym kam me kute amim Jeju mar krãptĩ: kum aben jabê. Me ĩ pỳnhkõt kum aben jabên kum Jejuo kĩnh prãm. Ne aminhõ mỳjja kunĩo aminhõ kêt ne amikutã abenmã kwỳ ngã. ³³Nhym Jeju kute ar anorja mã memã kum,

—Bênjadjwỳr djwỳnh Jeju akubyn tĩn. Ar ba ne bar tĩnkõt omũ, anen mã memã 'ã ujarênh ar ba. Metĩndjwỳnh ne arkum tỳx jadjà nhym ar tỳ:x ne memã 'ã ujarênh ar ba. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm tu me kunĩmã ukapřĩ jadjà nhym me arỳm ukapřĩ:kumrêx. ³⁴Nhym kam me'õ kum mỳjja'õ prãm kêt kumrêx. Mỳkam? Bĩr, apỳnh me ĩ djàri ne me õ pyka nàr õ kikre. Ne kam aben totokmã amũ memã kungã. Ne kam pãnh amim pi'òk kapřĩ byn o tẽn ³⁵mã Jeju kute ar anorjamã kungã. Nhym kam ar mã me õ mỳjja kêt mã pi'òk kapřĩ ngã. Me õ mỳjja kêt kõt memã kungã nhym me kam o mã amim mỳjja jamỳ. Ne kam me'õ kum prãm kêt.

³⁶Kamã ne me'õ nhidjibê Jõdje. Jeju kute ar anorja ne kum idji ny jarê. Kum Banabe jarê. Me kapřĩreo kĩnh djwỳnh'ã ne ar kum idji jakren kum arê. Kubê ne mebê Rewi'õ. Apêxtibê Xiprekam ne abatàn djà. ³⁷Banabe ne arỳm õ pyka. Ne kam pãnh kadjy arỳm amũ memã kungã. Ne kam amim pi'òk kapřĩ byn o tẽn arỳm Jeju kute ar anorjamã kungã. Nãm arkum 'êx kêt ne arkum kungã.

Ananijmẽ Xapire ar 'êx.

5 ¹Nhym be, Ananijmẽ prõ Xapire ne ar õ pyka. Ne kam amũ memã kungãn kam pãnh amim pi'òk kapřĩ by. Ne kam 'êx. ²Nhym my prõmã kum,

—Gu amim kwỳo apdju, ane. Nhym, “Ã”, ane. Nhym kwỳbito tẽn Jeju kute ar anorjamã o tẽn o bõx ne 'êx ne arkum,

—Mĩ, bar inhõ pyka pãnh pi'òk kapřĩ jabit by, ane. Ne kam arỳm arkum kungã.

³Nhym Pedru kum,

—Ananij, mỳkam ne Xatanaj arỳm ajo ba ga arỳm Metĩndjwỳnh Karõmã ajêx? Arỳm ne ga amim pi'òk kapřĩ kwỳo apdju. ⁴Ga ren anhõ pyka nhõr kêt nhym ren anhõ pyka rã'ã ga ren amexkumrêx. Nàr, aje memã òrkam ga ren pi'òk kapřĩo aba rã'ãn ren amexkumrêx. Mỳkam ne ga amim ajêxja'ã karõ? Djãm ar imãbit ne ga ajêx got? Kati. Metĩndjwỳnhmãdjwỳ ne ga ajêx. Nãm ã Pedru kum ane.

⁵Nhym Ananij kabēn man arỳm tỳm ne ty. Nhym kam me kute arēnh mar kunĩ arỳm umaje madjà kreti ne. ⁶Nhym kam me abatānh ny kwỳ kàjmā djan Ananijo kupun o mōn arỳm adjà.

⁷Nhym 'ã myt kwỳr kàjbē 'iry. 'Ã 3 ora apēx. Nhym prōja kute mjēn tyk mar kēt rā'ā. Ne kam arỳm me'ỳr wadjà. ⁸Nhym kam Pedru kum, —Aje, on imā arē. Mỳj ne gar pyka pānh pi'òk kaprĩ on aby? Djām jabit? ane. Nhym mjēn kōt kum 'ēx ne kum, —Ô nà. Bar amim ā pi'òk kaprĩ byro ane, ane.

⁹Nhym Pedru kum, —Mỳkam ne ga aje Bēnjadjwỳr djwỳnh Karōmā amikurē'uk kadjy amjēnmē aben kōt akabēn dji? Ota, amjēn jadjār djwỳnh ar arỳm akubyn kikre jajkwa krekre'ỳr mō. Dja ar rūm gadjwỳ ajo mō, ane.

¹⁰Nhym on parbē tỳm ne arỳm ty. Nhym ar abatānh nyre arỳm wadjà. Nhym arỳm ty nhym ar omũ. Ne kam o mōn mjēn kuri adjà. ¹¹Nhym me kute amim Jeju mar ne kōt ar aben pydjio baja kunĩ arỳm umaje madjà kreti. Me kute ar tyk jarēnh mar kunĩ arỳm umaje madjà kreti.

Pedru ar kute me krāptĩ mex.

¹²Nhym Pedrumē Jeju kute ar anorja kunĩ mỳjja pumũnh kēt krāptĩ nhipēxo ba. Me te kute mỳjja marmā kam no tyk ne ku'ēn kute Metĩndjwỳnh raxmā kator kadjy ne ar mỳjja nhipēxo ba. Xaromāo nhō kikre kre kēnhkam ne me kunĩ axikōt Jeju maro krĩ. ¹³Nhym me kātām te me umaje ne te me ikō'ā krĩ prāmje ne amybỳm abenmā me mexkumrēx jarēnh kumex.

¹⁴Nhym kam me krāptĩ kum Bēnjadjwỳr djwỳnh kĩnh ne arỳm tu amim markumrēxo kumex. Amim maro kumex ne arỳm mekōt akuprō. Nhym kam me kute amim marja arỳm krāptĩ: tē. Me mymē me niremē arỳm krāptĩ: ne.

¹⁵Nhym Jeju kute ar anorja mỳjja pumũnh kēt nhipēxo ba. Nhym me me punuo apōx ne Pedru kukām pry jakà'ā me adjwỳro mō. Me ikwā djākam nār aty djākam me adjwỳro mō. Dja Pedru tēm̄kōt karōbit me kwỳ'ā rōrōk nhym me arỳm mex. Ja kadjy ne me kukām me adjwỳro mō. ¹⁶Nhym Djeruxarē bu'ā me krĩ djāri me jadjwỳ me krāptĩ: 'ā akuprō. Me aben totokmā 'ỳr me punu jamỳn o ban o bōx. Me karō punu kute meo badjwỳ nhym me aben totokmā 'ỳr meo ban meo bōx. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm me kunĩ mex ne.

Me kum ar kurē.

¹⁷Nhym kam me rũnh kwỳ arỳm Pedru arkam ngryk ne. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhō bēnjadjwỳr raxmē ro'ā mebē xadjudjēu krĩ kunĩ arkam ngry:k ne. ¹⁸Jeju kute ar anorjakam ngryk ne ar'ỳr mōn ar'ỳr bōx ne arỳm aro tỳm. Ne kam Ar kubē ijē nhym kam me kunĩ ar omũ. ¹⁹Nhym Bēnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrānh djwỳnh 'o akamātkam ar'ỳr bōx ne arỳm arkum kikre'ā ijē djā'ā kuta. 'Ã kutan arỳm aro katon arkum,

20—Dja gar Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam tẽn adjujarẽnho dja. Dja me tu amim Jeju markumrẽx ne arỳm kõt tĩn ne ar ba rã'ã: rã'ã ne. Tãm dja gar memã 'ã adjujarẽnho dja, ane.

21Nhym ar kadjy mrãnh djwỳnh kabẽn man kam myt katorkam arỳm Metĩndjwỳnh nhõ kikretimã wadjà. Wadjàn arỳm 'ã memã ujarẽnho dja. Memã ujarẽnho dja nhym wãnh me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax ar arỳm me rũnh bikprõnh djàkam bõx. Bõx ne arỳm amiwỳr õ me rũnh akuprõ. Mebê idjaerkam me rũnh kunĩo akuprõ. Me rũnh akuprõ nhym arỳm mebê ijê djãmã ar'ỳr me kràkamngõnh jano nhym me 'ỳr mō. 22'Ỳr mōn arỳm mebê ijê djà'ỳr bõx ne te ar abej. Te: ar abej ne arỳm ar abej aprã. Ne kam akẽx ne me rũnh'ỳr mōn 'ỳr bõx ne memã kum,

23—Mebê ijê djà'ã ijê tỳx mex nhym kre'ã ku'ê djwỳnh ar bõm 'ã ijê djà kabem dja ba me ar omũ. Ne kam 'ã ijê djà'ã kurẽn te kadjwỳnhbê ar abej aprã, ane. 24Nhym me rũnh arỳm me kabẽn ma. Metĩndjwỳnh nhõ kikreti nêje ku'ê djwỳnh ba djwỳnh me kabẽn ma. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr me kabẽn ma. Ne te aben kukij ne abenmã kum, —Je, mỳj dja ar ijukri nê? ane.

25Nhym kam me'õ me'ỳr bõx ne memã kum,

—E kum, onij me aje Ar kubê ijêja Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam memã ujarẽnho dja, ane. 26Nhym kam kikreti nêje ku'ê djwỳnh ba djwỳnhja ar'ỳr õ me jao mōn ar'ỳr bõx. Ne arỳm arkum prĩre ne akubyn me rũnh'ỳr aro bõx. Kum me kâtãm krãptĩ pymakam. Ar'ỳr tẽm kẽtri ne me abenmã kum,

—Gu me ren aro ajkẽ nhym me ren pãnh kẽno me batitik ne me bapa, ane.

27Kam ne me arkum prĩre ne arỳm me rũnh'ỳr aro bõx. Aro bõx nhym ar arỳm me kabem dja. Nhym kam me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax kukij ne arkum,

28—Bar arỳm ar amã ikabẽn ne. Jeju kukwakam memã 'ã adjujarẽn kêt kadjy ar amã ikabẽn gar ajte 'ã adjujarẽn ar aba nhym arỳm krĩraxjabê Djeruxarê kunĩkõt me abenmã ar akukràdjà jarẽnho ipõk ne. Gar kam aje bit ar ijã ar ijaxwe nhõrmã memã ar ije Jeju bĩn djwỳnh jarẽnho aba, ane.

29Nhym Pedrumẽ Jeju kute ar anorja kunĩ memã kum,

—Bar me amã arẽ ga me ama. Be, dja Metĩndjwỳnh ar imã 'ã karõ bar mrãmri ajbit kabẽn markumrẽx ne kõt ar amijo iba. Nhym be, dja me te ar imã atemã kabẽn jarẽ bar mar kêt ne. 30Be, Metĩndjwỳnh kute me bakukãmãreo ba ja ne arỳm akubyn Jejuo tĩn ne. Me ga ne ga me pĩ'ã anhõn arỳm abĩ. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm akubyn o tĩn ne.

31Be, tãm ne Metĩndjwỳnh arỳm o wabi nhym arỳm ubõk'ãnh bẽnjadjwỳr rax ne memã nhỹ. Kute me utàr kadjy memã nhỹ. Dja mebê idjaermã amak bõ nhym me arỳm amikam kaprĩren wãnh axwemã iren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akẽx. Nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm me axwe maro aknon mekam ngryk kêt. Ja kadjy ne Metĩndjwỳnh arỳm Jejuo wabi nhym memã nhỹ. 32Ar ba ne bar omũn memã 'ã idjujarẽn ar iba. Metĩndjwỳnh

Karõdjwỳ ne omũ. Me kute kabẽn mar ne kõt ar amijo baja ne Metĩndjwỳnh arỳm memã Karõ jano nhym arỳm meo ba. Nãm ã Pedru ar memã ane.

³³Nhym me arỳm ar kabẽn man arkam ngryk ne àkrêo kumex. Ne bit kute ar parmã. ³⁴Nhym Gamarij raxja arỳm me rũnh nhipõkri kàjmã dja. Kubê ne mebê pardjêu'õ ne kubê mebê idjaer kukràdjã mar djwỳnh'õ. Nhym me kunĩ kum kĩnh. Gamarij kàjmã djan Pedru ar'ã memã kum,

—Ar o akator ngrire, ane. Nhym me arỳm aro kato. ³⁵Nhym Gamarij arỳm ar kàxã memã kum,

—Ba ar amã arẽ. Kwãrik wãnh ajmã aro kêt. Dja gar ar par jabej mỳj dja gar ijukri nẽ?

³⁶Ba ar amã arẽ gar ama. Amrêbê me'õbê Teuda ari memã amiraxo àmra ar ba. Nhym me krãptĩ kute 400 pyrãk mã kõt ajkamẽ. Nhym kam me arỳm kubĩ nhym me kunĩ kõt baja arỳm ajmã nhym arỳm kêt ne.

³⁷Nhym kam me'õbê Djuda memã amijo amirĩt ne. Bẽnjadjwỳr bajtem amrêbê kute me idji'ã pi'õk no'õko ãmri ne Djuda memã amijo amirĩt ne. Pykabê Garrêjakam ne abatãnh djã. Djuda amijo amirĩt ne amikõt me krãptĩ kamẽ. Ne kam adjwỳnhdjwỳ arỳm ty nhym me kunĩ kõt bajadjwỳ arỳm ajmã.

³⁸Be, Teudamẽ Djudakõt me krãptĩ ba. Ne kam me ta arỳm bimãnhja dja gar ama. Pedru arkum anhkra karo gẽ ar ta mekõt ar ba. Godja ar ta amikabẽnkõt meo ba jabej nhym me ta ã ajmã. Amrêbê me ja kõt dja me ta ã bimãnhõ ane. ³⁹Nãr, godja ar mrãmri Metĩndjwỳnh kabẽnkõt meo bakumrêx jabej gwaj te aro àpanh ne aben bê me ngrãnh prãmje. Gwaj ren aro ajkẽn arỳm ren Metĩndjwỳnhmã amikurêtuw.

⁴⁰Nãm ã memã ane nhym me arỳm kõt amikabẽn dji. Ne kam amiwỳr Jeju kute ar anorja 'uw nhym ar arỳm bõx. Nhym kam me ar titik ne arkum,

—Kwãrik wãnh Jeju kukwakam memã adjujarênh kêt, ane. Ne kam arỳm arkum ire nhym ar tẽ.

⁴¹Djãm ar kaprĩre ne ar tẽ? Kati. Ar kĩnhkumrêx ne me rũnhbê tẽ. Mỳkam ne ar kĩnh? Bir, ar amim,

—Be, Metĩndjwỳnh ta ne amim ar ijã karõn amim, “Be, me kum Jeju kurê. Dja kõt me kum ar adjwỳnhdjwỳ kurê.” Nãm ã amim ar ijã karõo ane. Nãm ar ã amim anen arỳm kĩnhkumrêx. Metĩndjwỳnh ta kute amim ar'ã karõkõt ar tokrykam ar kĩnhkumrêx ne me rũnhbê tẽ. ⁴²Ne kam akati kunĩkõt kàj bê memã Jeju kukràdjã'ã ujarênh ar ba. Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam o ba. Me õ kikre kunĩ kõt o ban memã kum,

—Mrãmri ne Jejubê Kritukumrêx. Mrãmri ne Metĩndjwỳnh Jeju'ã me banhõ Bẽnjadjwỳrbê kumkati mẽnkhkumrêx, anhỹro ba.

Me kute amijo Ar kubê 7 pytãr.

6 ¹Nhym kam Jejukõt me ba djwỳnh arỳm krãptĩ. Ne kam me kwỳ me bajtembê kregu kabẽnkam kabẽn nhym me kwỳ mebê idjaer

kabēnkam kabēn. Nhym kregukam me kwỳ kabēnja idjaerkam me kwỳ kabēnjakam kaprĩre ne. Nām me Jeju kute ar anorjabē 12'ā abenmā kum,

—Be, Pedru ar akati kunĩkõt me 'uwtĩo djuw mex nhym kam me bakam me 'uwtĩ kwỳ 'ā kàtām, ane. ²Nhym Pedru ar arỳm kuman arỳm amiwỳr Jeju kõt me ba djwỳnh krāptĩ:ja 'uw. Nhym me ar'ā akuprõ nhym ar arỳm memā kum,

—Godja bar memā mỳjja nhõrbito iban arỳm te ije Metĩndjwỳnh kabēn'ā memā idjujarēnh prāmje. Nhym kam arỳm ar akaprĩre ne.

³Be, mỳj dja gwaj nē? Bir, akmere, àpnhĩre ar, dja gar me kwỳo aben man me'ā aben kukij ne abenmā kum, “Djām me kunĩ kute ar mex jarē? Djām Metĩndjwỳnh Karõ raxo ar kadjwỳnhbē nhỳn aro ba? Djām ar krā mex”? ane. Dja gar ā me kabio ane. Nhym kam me kwỳ ā mexo ane, gar mekam amijo Ar kubē 7 pytàn ar imā ar arē. Ar imā ar arē bar arỳm ar'ā meo djuw mex djwỳnh rē. ⁴Ne kam meo djuw mex kēt ne ate ikrā. Ate ikrān arỳm Metĩndjwỳnhmā ikabēn 'āno djan memā kabēn jarēnh 'āno djan ar o iba, ane.

⁵Nām ar ane nhym me kunĩ arỳm kum ar kabēn kĩnh ne. Ne kam arỳm amijo Exewāo pytā. Nām mrāmri tu amim Metĩndjwỳnh markumrēx. Nhym Metĩndjwỳnh Karõ raxo kadjwỳnhbē nhỳn ar o ba. Nhym kam me amijo me kwỳ pytā. Piriipimē Prokorumē Nikanômē Ximômē Pamenajmē Nikoraumē ne me amijo ar utā. Nikorau ja ne amrēbē kubē me bajtem. Krĩraxbē Āxikikam ne abatānh djā. Ne kam arỳm mebē idjaer kukrādja man kõt ar amijo ba. Ne kam arỳm tu amim Jeju markumrēx. Mebē kregu kabēnkam ne kabēn. ⁶Nām me amijo ar utān arỳm Jeju kute ar anorja kabem aro akuprõ. Nhym ar arỳm aro Metĩndjwỳnhmā a'uw ne ar'ā ikra jadjuw.

⁷Nhym kam me kute Jeju mar arỳm amũ memā Metĩndjwỳnh kabēn jarēnh kumex. Nhym me kàtām krāptĩ arỳm tu amim Jeju markumrēx. Nhym kam Jejukõt me ba djwỳnh arỳm Djeruxarēkam àptār mex ne. Nhym me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnhdjwỳ krāptĩ: tu amim Jeju markumrēx ne kabēn man kõt ar amijo ba.

Me kute Exewāo pa 'amỳnh.

⁸Exewāo ne tu amim Metĩndjwỳnh mar tỳ:xkumrēx nhym Metĩndjwỳnh arỳm kum tỳ:x jadjā. Kum tỳ:x jadjā nhym arỳm me ipõkri mỳjja pumũnh kēt rũnh nhipēxo ba. Me punu mex nhym meo mexo ba. Me te kute mỳjja marmā kam no tyk ne ku'ēn kute Metĩndjwỳnh raxmā kator kadjy ne ipēxo ba. ⁹Nhym ate me kwỳ kam kabēn punun arỳm Exewāomē aktā kabēno aben japanho dja. Mebē idjaer bikprõnh djā 'õ kurũm ne me mō. Me bikprõnh djā jamā ne me kum,

—Me ta ar ban ta amim àpēnh ar ba ne ja, ane. Krĩraxbē Xirenimē Arexā kurũm ne me ja mō. Nhym pykabē Xirxijmē Adijj kurũm me jadjwỳ mō. Ne kam Exewāomē aktā kabēno aben japanho dja: ¹⁰nhym Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam memā kabēn ne kabēn katàto me akrenh mex ne. Nhym kam me te: kute kabēno itymā o ku'ê.

¹¹Te: kute kabẽno itymã o ku'ẽn kam tẽn arỳm me kàxã me kwỳmã pi'òk kaprĩ jarẽ. Nhyr me arỳm me'ỳr bõx ne memã 'êx. Pi'òk kaprĩ pãnh arỳm memã Exewão'ã 'êx ne me kunĩmã kum,

—Be, Exewão ne arỳm me bakukãmãkjẽ Môjdjẽmẽ Metĩndjwỳnh japrỳ bar arỳm kuma. Nãm me ã anen mebẽ Exewão kurẽo dja.

¹²Mebẽ kurẽo djan arỳm memã kurẽtuw. Mebẽngẽtmẽ Môjdjẽ kukràdjã mar djwỳnhmã kurẽtuw. Nhyr me arỳm kam àkrẽo kumex ne 'ỳr prõt ne o tỳm ne pa 'amỳ. Nhyr me rũnh krãptĩ arỳm kutẽp akuprõ nhyr me arỳm me'ỳr o bõx.

¹³Ne kam me rũnh kabem me 'êxnhĩ kwỳ dja. Nhyr me arỳm me rũnhmã Exewão'ã 'êx ne memã kum,

—Me'õ ja ne mã Metĩndjwỳnh nhõ kikreti japrỳo ban mã Môjdjẽ kukràdjã japrỳo ba. ¹⁴Nãm mã memã kum, “Nadjarekam Jeju dja ã Metĩndjwỳnh nhõ kikretio ajkẽn pyka mẽ o amrã. Môjdjẽ kute me bakukãmãremã kukràdjã jarẽnhja dja pãnh me bamã kukràdjã 'õdjwỳ jarẽ gwaj baje we mar ne kõt amijo babamã.” Nãm ã memã anhyro ba bar arỳm kuma. Nãm me 'êx ne ã me rũnhmã arẽho ane.

¹⁵Nhyr kam me rũnh kunĩ Exewãokam no ty. Kam no ty nhyr nokre arỳm amijo Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh nokre pyrãk nhyr me arỳm nokre pumũ.

Exewão me rũnh krãptĩmã me kukãmãkjẽ'ã ujarẽnh.

7 ¹Nhyr kam me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax kum kabẽn ne kum,

—Djãm kõt ne me arẽ? ane.

²Nhyr tu me kukãmãrẽ'ã ajarẽn memã kum,

—Akmere, mebẽngẽt ar, dja ga me ikabẽnja ma. Metĩndjwỳnh ne me bakukãmãrẽ Abraãomã amijo amirĩt. Prĩne me:xkumrẽx ne uma: ne arỳm kum amijo amirĩt ne. Pykabẽ Arãkam ar ba kẽtri Mexomikam ar bari ne Metĩndjwỳnh arỳm Abraãomã amijo amirĩt ne. ³Ne kam kum,

“Anhõ pyka kurũm akato. Kam anhõbikwa ar baja Ar kubẽ akato.

Dja ga tẽ: ba kam ã amã pyka 'õdjwỳ jakre ga kam 'ỳr tẽn 'ỳr bõx”, ane.

⁴Nhyr kam kabẽn kõt pykabẽ Kaudjẽkam me ja nhõ pyka kurũm katon tẽ. Tẽ:n kam arỳm pykabẽ Arã'ỳr bõx ne kam ar ba. Nhyr kam bãm kute irja arỳm kam kubẽ ty. Nhyr kam Metĩndjwỳnh arỳm pykaja tãmmã ano nhyr 'ỳr tẽn arỳm 'ỳr bõx. Kam ne ga me ar aba. ⁵Djã ne Metĩndjwỳnh pyka jakam kum pyka 'õ ta nhyr arỳm o aminhõ? Kati. Kute kam kum pyka'õ 'yr kêtumrẽx. Kum 'yr kêt ne arỳm kukãm kum arẽnhbit ne kum, “Dja ba ã anhõ kadjy amã pyka ja kanga. Dja akrakam kra aben djõ'ã apõx ne arỳm atãmdjwỳ krãptĩ. Me jamẽ me amã dja ba kanga ga me arỳm o aminhõ.” Nãm ã kraxje kra'õ kêt rã'akam ã kum ane. ⁶Ne kam Metĩndjwỳnh ajte Abraãomã kum,

“Atãmdjwỳ krãptĩ dja me me bajtem nhõ pykakam ar ba. Ne kam arỳm memã àpênh kajgo ar ba. Ar ba nhym me arỳm àpênh pytĩõ me kamjêro ba. Meo ba: nhym pyka wãkam arỳm me'ã amex krãptĩ: kubê 400 apêx.

⁷ Dja ba kam me tokry pãnh meo ajkê. Me bajtem kute me àpênh'ã memã àpnênh djwỳnhõ ajkê. Kam dja atãmdjwỳ ar katon arỳm pyka jakam bõx ne imã àpênh ar ba.”

Nãm ã Metĩndjwỳnh Abraãomã ane. Nhym Exewão kõt memã arê. ⁸Ne kam itepã memã kum,

—Ne kam Metĩndjwỳnhmê Abraão ar abenmã kabên jarênh mãmddji nhym kamã Metĩndjwỳnh kum, “Dja ga me aben djõ'ã me my nhinhu kã rê”, ane. Nhym kam arỳm Idjak dji nhym ruw. Nhym 'ã akatibê 8 nhym arỳm kra my nhinhu kã krãta. Nhym kam abatànẽ ne arỳm Djako dji nhym ruw. Ne kam abatànẽ ne kam me bakukãmãre kubê 12 jadjuw. Nãm ar aben jatãri apõx tẽ ne arỳm abatànẽ ne.

⁹Ne kam te kute Jõdje pyrãk prãmje arỳm kam ngryk ne. Kam ngryk ne pi'õk kaprĩ kadjy arỳm me bajtemmã kanga. Nhym kam me pykabê Edjitukam kum ire nhym kam memã àpênh kajgo ar ba. Nhym be, Metĩndjwỳnh ne mã Jõdje mẽ amijo kajkep ¹⁰ne kaprĩ djã kunĩbê utã. Nãm kum krã mex jadjã nhym bẽnjadjwỳr arỳm kum kĩnh. Edjitukam me õ bẽnjadjwỳr rax nhidjibê Parao kum kĩnh ne arỳm 'ã bẽnjadjwỳr mẽ. Nhym kam pykabê Edjitukam Parao nhõ me kunĩmã nhỹn kum õ mỳjja kunĩ pumũnhõ ba.

¹¹Nhym kam Edjitukam me jamê pykabê Kanaãkam me ja kunĩbê djwỳ kêt. Nhym prãm arỳm me pa:ro dja nhym me arỳm kaprĩ:ren kumex. Nhym me bakukãmãre ar te amityx djã jabej aprã. ¹²Ne kam abenmã kum, “Edjitukam ne me djwỳõ atom nhym kumex”, ane. Nhym Djako me kabên man arỳm djwỳ'ỳr me bakukãmãre ar ano. ¹³Nhym ar Edjitu'ỳr tẽn arỳm 'ỳr bõx. Ne kam akêx ne arỳm akubyn aminhõ pyka'ỳr bõx. Ne kam ajte 'ỳr tẽn 'ỳr bõx. Nhym kam kamy arkum amijarênhõ amirĩtkumrêx ne arkum, “Ba. Axikõt gwaj bajapõx”, ane. Nhym kam me Paraomã Jõdje nhõbikwa jarê nhym kuma.

¹⁴Nhym kam Jõdje arỳm bãm Djakomê ar'ỳr kamy ar ano. Õbikwa kunĩ'ỳr ano. Me abenã ar mênhkam ne ar krãptĩkumrêxbê 75. ¹⁵Nhym kam Djako ar Edjitu'ỳr tẽn kam 'ỳr bõx ne kam arek kam ar ba. Nhym kam Djako kubêngêtte kubĩ. Nhym kam me bakukãmãre arkubêngêtte ar kupa. Aben nhipã ar paro tẽ. ¹⁶Nhym me amũ krĩrãxbê Xikĩkam aro ban arỳm kênkrekam ar angij. Amrêbê: ne ar kukãmãre Abraão kute me tyk jangjênh kadjy mebê kênkre by. Xikĩkam Imõ tãmdjwỳmã ne ngõnhponho pi'õk kaprĩ ngãn pãnh kênkre ja by. Kênkre jakam ne me ar angij.

¹⁷Nhym tũmrãm Metĩndjwỳnh arỳm kute memã pyka kanga kadjy amikabên tũm ma. Kute amrêbê: Abraãomã pyka jarênhja arỳm kute memã kanga kadjy amikabên tũm ma. Nhym Edjitukam arỳm me àptàr mex mõ. ¹⁸Me àptàr mõ nhym atemã bẽnjadjwỳr rax me kadjy kato. Bẽnjadjwỳr ja ne kute me kukãmãre Jõdje'ã ujarênh mar kêt. ¹⁹Nãm me kadjy katon arỳm me

banhõ me wỳnhmã 'êx ban ar meo bikẽnho ba. Nãm me bakukãmãremã me prĩre'ã karõn memã kum, “Dja me prĩre axidjuw ga me bõm arẽ gẽ ty”, ane.

²⁰Nhym kam Mõjdjẽ ruw. Nhym Metĩndjwỳnh kum kĩnh. Nhym kam nã ta ũrkwãkam o kaõro krĩ nhym arỳm 'ã mytyrwỳ amãnhkrut ne ikjêkêt apêx. ²¹Nhym kam me bõm kudji. Nhym Parao kra ni arỳm amim kumỳn kra'ã amim o djuw mex. ²²Nhym kam me kum pykabê Edjitu nhõ me ja kukràdjã kunĩ jarẽ nhym arỳm kuma. Ne kute me kabẽn jarẽn kadjy kabẽn mexkumrẽx ne àpẽn mex kadjy tỳxkumrẽx.

²³Ne arỳm abatàn mex ne. Rwỳk'ã amexbê 40 apêx nhym amim, “Ba 'ỳr inhõ me wỳnhbê idjaer pumũ”, ane. ²⁴Ne me'ỳr tẽ:n kam me'ỳr bõx. Nhym Edjitukam me kra'õ mebê idjaer'õo bikẽnho dja nhym omũn arỳm o ngryk ne kubĩ. ²⁵Be, kute bĩn kêtĩrĩ ne amim, “Be, Metĩndjwỳnh kukwakam dja ba me utà. Godja me kõt ima”, ane. Nhym kam me kute mar kêt. ²⁶Nãm Edjitukam me kra'õnh bĩ nhym 'ã akati nhym õ me wỳnh ar aben tako dja. Nhym bit kute aro mexmã aben nêje arkum kabẽn ne arkum, “Ê, ar ikabẽn ma. Ar aje abeno anhõbikwajakam aben tako dja”, ane.

²⁷Nhym kute ikjêo bikẽnho ãmja arỳm amũ Mõjdjẽ kujaten kum, “Nhỳnh ne me'õ me ikadjy ajã bẽnjadjwỳr mẽ, ga aben nêje ar imã akabẽn ne? ²⁸Ga ne ga amũja'ã Edjitukam me kra'õnh bĩ. Djãm aje ã ijo anhỳrmã”? ane. ²⁹Nhym arỳm kuman amijã maje atemã pykabê Midjijãmã prõt ne. Prõt ne kam 'ỳr bõx ne arỳm me bajtemwãkam ar ba. Ar ba:n kam arỳm kra ja dji nhym ruw. Nhym ajte ja dji nhym ruw.

³⁰Nhym kam ar ba: nhym 'ã amex krãptĩbê 40 apêx. Nhym akati 'õkam arỳm kapõt kukritkam ar ba. Krãnhbê Xinaj bu'ã kapõtka ar ba: nhym akaõk tu põko dja. Nhym kuwykam Bẽnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh kum amijo amirĩt ne. ³¹Nhym te kute marmã kam no tyn djan amim, “Je tũ, mỳj ne wã”? ane. Ne kute omũnh mexmã 'ỳr bikamẽn tẽ nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh kum,

³²“Ba ne ba ibê me akukãmãre nhõ Metĩndjwỳnh.

İbê Abraãomẽ İdjakmẽ Djako ar õ Metĩndjwỳnh.”

Nãm ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh kum ane. Nhym Mõjdjẽ umaje tertet ne ibõn djan te kãjmã 'ỳr krãn kute omũnhmã.

³³Nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh kum,

“Ê, aparkà kaba. İnhõ pykakam ne ga adjãm wã. Kwãrĩk wãnh o abikẽn kêt.

³⁴Ê, pykabê Edjitukam me kra ne inhõ me jao bikẽnho ba ba arỳm mrãmri me tokrykõt omũn me kangãgã ma.

İje me utàr kadjy ne ba ruw. Amrẽ tẽ ba Edjitemã ajano.”

Nãm ã Mõjdjẽmã ane.

³⁵Be, Mõjdjẽ ja ne me amrêbê kangan kum,

—Nhỳnh ne me'õ ajã bẽnjadjwỳr mẽ ne ga aben nêje ar imã akabẽn ne? ane. Be, me te kanga nhym Metĩndjwỳnh ta arỳm me kadjy ano. Memã bẽnjadjwỳr kadjy ne ano. Kute me utàr kadjy ne ano. Bẽnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh ne akaõk tu põkkam kum amijo amirĩt nhym arỳm

me kadjy ano. ³⁶Nhym kam Môjdjê Edjitu kurũm meo mō. Kamã ne me aêrbê mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhípêx. Me te kute mỳjja marmã kam no tyk ne ku'ên Metĩndjwỳnh raxmã kator kadjy mỳjja kwỳ nhípêx. Edjitukam ipêx ne ajte ngō ra:x nhidjibê Kamrêkrekam ipêx. Ne kam kapôt kukritkam meo ba: nhym amex krăptĩbê 40 me'ã apêx. Nãm ã Exewão memã ane.

³⁷Ne itepã ajte memã kum,

—Môjdjê ja ne mebê idjaermã kum,

“Ba ne ba Metĩndjwỳnh kukwakam me amã kabên jarênhō iba. Dja Metĩndjwỳnh ĩ me akadry amijo me anhōbikwa 'ō pytã. Amijo utã nhym arỳm ikudjwa ã me amã kabên jarênhō ane.”

Nãm ã Môjdjê memã ane.

³⁸Be, Môjdjê ja ne kapôt kukritkam ar meo aben pydjĩn meo ba. Nhym kam krãnhbê Xinajkam Bẽnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh kum kukrãdjã jarê. Me kute katãt amijo ba'ã Metĩndjwỳnh kute memã karōkam kukrãdjã ja ne kum arê. Me kute mar ne tĩn ne ar bamã ne kum arê. Nhym arỳm me bakukãmãremã arê. Nhym me aben djô'a abenmã arê gu me bakamingrãnyre arỳm baje mar ne o baba.

³⁹Nhym be, me bakukãmãre ne me kum kabên mar prãm kêt. Me aminhirô bê kabên rên arỳm te akubyn Edjitumã mōrmã bikraro nhỹ.

⁴⁰Môjdjê krãnh nhimōk'ã kute amikrākam ne me arỳm Arãomã kum,

“Môjdjêwã, kute Edjitu kurũm me bajo kator ne kute me bajo mōr djwỳnhwã birãm mỳjwã ne arỳm ajmã on. Nhym got omũ. 'Ỗr aprôt ne me batĩndjwỳnh karō kwỳ nhípêx gê me bakukãm ba.”

Nãm me ã Arãomã ane. ⁴¹Ne kam arỳm mrybãri krare karō nhípêx ne o we Metĩndjwỳnh. Ne kam arỳm we mry karō kĩnh djã'a mryo bōx. O bōx ne parbê kudjĩn arỳm kum kubĩ. Ne arỳm kute ikrao mỳjja nhípêxjakam kĩnh katio dja. ⁴²Nhym Metĩndjwỳnh arỳm mebê amijo akêx ne wãnh memã ire. Me ta wãnh kute kanhêti krăptĩmã rax jarênhō ba kadjy memã ire. Ije amã arênh kôt ne Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh djwỳnh kabên'a pi'ók no'ók. Kamã ne Metĩndjwỳnh memã kum,

“Ga me abê idjaer, djãm imã ne ga me mry paro aba? Me aje mỳjjamã mry paro aba nhym 'ã amex krăptĩbê 40 apêxja djãm imã ne ga me mry pa got? Arkati.

⁴³Ate ne ga me mỳjjao metĩndjwỳnh karō nhípêx ne kum rax jarênhō aba. Ne mã me karōbê Morkimã kikreo aba. Ne me anhō metĩndjwỳnhbê Rênpãnh nhō kanhêti karōo aba. Aje ikupa'ã amijo aba prãmkam dja ba arỳm me anhō pyka djwỳnh bê me akujate. Dja ba me bajtem nhō krĩraxbê Babirōnij nhijukri me akujate.”

Nãm ã Metĩndjwỳnh memã ane. Nhym Exewão arỳm kôt me rũnhmã arê.

⁴⁴Ne itepã ajte memã kum,

—Mrykào kikre ne me bakukãmãre kapôt kukritkam ar o ba. Metĩndjwỳnh kute memã amijo amirĩt nhym me kute mar kadjy ar o ba. Ta ne Môjdjêwã 'ã

karõn kum, “Tje kikre'ã amã karõ kõt dja ga ipêx.” Nãm ã Môjdjêmã 'ã karõo ane. Nhym arỳm kõt ipêx nhym me ar o ba. ⁴⁵Nhym kam ô'ã me bakukãmãremẽ Djodjuwemẽ ar kikreo ba:n arỳm apỳnh me bajtem nhõ pyka djàri'ỳr o bõx. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm apỳnh me bajtem ba djàrio apan me kujate. Me kujate nhym me arỳm me pãnh pykakam ar ba. Nhym mebêngêt aben kukãm me paro mõi. Me paro mõi nhym me tãmdjwỳ arỳm aben djõ'ã mrykào kikreo krĩ. O krĩ: nhym kam tũ:mrãm Dawi arỳm me kadjy katon kam me kadjy bẽnjadjwỳr. ⁴⁶Nhym kam Metĩndjwỳnh kam kĩnh. Nhym kum, “Metĩndjwỳnh, abê Djakoo aba djwỳnh. Ba amã anhũrkwã nhipêx”, ane. ⁴⁷Nhym be, Dawi ne kute kum kikre nhipêx kêt. Nhym be, krabê Xaromão ne arỳm kum kikre nhipêx.

⁴⁸Nhym be, djãm me kute ikrao kum kikretikam Metĩndjwỳnhbê kumkati krĩ prãm got? Arkati. Me bakukãmãre kabẽn kõt ne ba ikabẽn jarẽ. Amrêbê: ne me Metĩndjwỳnh kukwakam memã kum,

“Bẽnjadjwỳr djwỳnh ne me amã,

⁴⁹ ‘Be, kute me bẽnjadjwỳr rũnh krĩ djã pyræk ne ã kỳjrũm kàjkwakam ikrĩ djã ã imã nõi ane. Kàjkwabê ne ikrĩ djã.

Kute me par ku'ê djã pyræk ne pyka ã iparbê imã nõi ane.

Be, djãm me kute imã kikreti'õ nhipêx nhym imãnhkutãmã? Arkati.

Djãm me kute imã ikrĩ djã'õ nhipêx ba kam inhỳr ne ityk djã kêtãmã? Arkati.

⁵⁰ Ba ne ba inhikrao kàjkwamẽ pyka nhipêx. Djã ne ga me ja ma?’

Nãm ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh me amã ane.”

Nãm kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh ã memã ane. Ga, me kute ikrao kum kikreti nhipêxjakam Metĩndjwỳnhbê kumkati kam krĩ kêtja pumũ. Nãm ã Exewão memã ane.

⁵¹ Ne kam itepã ajte memã kum,

—Ba me amã arê ga me ama. Be, me akukãmãre kwỳ kute arĩk amijo ba'ã ne ga me amijakren arĩk ar amijo aban mã aminhirõbê Metĩndjwỳnh kabẽn rẽn anhõkre kadjwỳnhbê ajaxwe ar aba. Ne kam ajamakkre kêtumrêx ne mã aminêje Metĩndjwỳnh Karõbê adjaptar aba. ⁵²Nhỹnh got Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh'õ nhym me akukãmãre kute o bikẽn kêt? Nãm me mã aben kukãm me kupa. Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh mã me bakukãmãremã kum, “Kritu ne katat ne axwe kêtumrêx. Mrãmri dja bõxkumrêx.” Nãm me mã ã memã ane nhym kam me mã me kupa. Tãm ne ajbir jakam bõx ga me arỳm kangan abĩ. ⁵³Be, kadjy mrãnh djwỳnh ne me kadjy Môjdjêmã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Me kute katat amijo ba'ã kabẽn jarẽ ga me aben djõ'ã o aba kajgon mar kêt ne kõt amijo aba kêtumrêx. Nãm ã Exewão memã ane.

Me kute Exewão bĩn.

⁵⁴Nhym me kute amijã kabẽn markam arỳm ngryk tỳx mex ne.

⁵⁵Nhym be, Metĩndjwỳnh Karõ arỳm raxo Exewão kadjwỳnhbê nhỹn ar o ba. Ar o ba nhym arỳm kàjmã krãn kàjkwã pumũn kam Metĩndjwỳnh

(Metĩndjwỳnh Karõ 7.57-60)

pumũ. Prĩne me:xkumrẽx ne uma: nhym omũ. Nhym Jeju Metĩndjwỳnh djubõk'ãnh dja nhym omũ. ⁵⁶Nãm Exewão ar omũn arỳm memã kum, —Ē ota, arỳm ne kàjkwa abenbê ajkij. Kute amijo ĩ ne bõxja ne arỳm ra:x ne Metĩndjwỳnh djubõk'ãnh dja, ba arỳm omũ, ane.

⁵⁷Nhym kam me tu kàj bê amran amijamak'ã pron itepato 'ỳr prõt ne. 'Ỗr prõt ne o tỳm ne ⁵⁸arỳm krĩrax kurũm o kato, atykmã o katon kumẽ. Kumẽn kam kẽn titik ar o ba. Anhỳr djwỳnhrãm ne me'õ abatãnh nybê Xaur dja. Nhym me aminhõ kubẽkào põx ne parbê adjuw.

⁵⁹Nãm me Exewão titik ar o ba nhym arỳm amijo Metĩndjwỳnhmã a'uw ne kum,

—Bẽnjadwỳr djwỳnh Jeju, amim ikarõo wabi, ane. ⁶⁰Ne kam kõnkrão nhỹn kàj bê àmrao kum kabẽn ne kum,

—Bẽnjadwỳr djwỳnh, dja ga me kute ibĩn pãnh jarẽnh kêt. Nãm ã ane nhym me arỳm kubĩ nhym arỳm ty.

Me kute Jeju nhõ me jao bikẽnho mõi nhym me bimãnh.

8 ¹Be, me kute Exewão bĩn kêtĩrĩ ne Xaur memã kum, “Rã'ã me abĩ”, ane. Nhym me kubĩn kam arỳm me krãptĩo bikẽnhmo krax ne. Me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio bajao bikẽnhmo krax ne. Nãm me Djeruxarẽkam meo bikẽnho mõi:ĩ me krãptĩ:ĩ ajkẽ. Nhym me me umaje arỳm ajmã. Pykabê Djudêjakam pyka kunĩkõt ajmã. Ne pykabê Xamarijkam pyka kunĩkõt ajmã. Jeju kute ar anorjabĩt ne ar arek Djeruxarẽkam ar ba. ²Nhym me

kwỳ kum Metĩndjwỳnh jabêja ne Exewão mỳn o mõn arỳm adjà. Ne kam abej mu:w. ³Nhym be, Xaur arỳm àkrên ari me kute amim Jeju maro bikênho ba. Me kute Jejukõt ar aben pydjio bajao bikênho ba:n kikre kunĩkõt mrãn wangij ne me bjêro mrãn meo apõx. Nãm me mymẽ me nireo mõn arỳm mebê ijê.

Piripi Xamarijkam bõx ne Jeju'a memã ujarênh.

⁴Nhym me amũ bimànha ne me arỳm memã Metĩndjwỳnh kabên jarênho mõi. Apỳnh me ba djari memã arênho mõi. ⁵Kamã ne Piripi krĩraxbê Xamarijmã tẽn bõx. Ne kam arỳm kàj bê Kritu'a memã ujarênh tẽn. ⁶Nhym me itepato arỳm kabên ma, me krãptĩ: kabên ma. Nãm mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx nhym me arỳm omũn kam kunĩ kabên mar 'ano dja. ⁷Be, me karõ punu me krãptio ba nhym arỳm ano nhym me karõ amran memã iren arỳm mã mõi. Nhym ajte me akrymẽ me mrãnh kêt krãptio mex. ⁸Nhym kam me arỳm krĩrax wãkam kĩnhti:re ne.

Ximãobê wajangare'a ujarênh.

⁹Nhym krĩrax tãmkam ne me'õ. Me kum Ximão jarê. Ta ne kute amijo mỳjja mar pytàr, amijo apỳnh mỳjja mar pytàr ne ari amijo wajangao ba. Nãm me noo biknor ar o ba nhym me kam no tyn kumex. Nhym mã amijo rax ne memã kum,

—Ê, ba ne ba iraxkumrêx, anhỹro ba. ¹⁰Nhym me kàtømmẽ me rũnh kunĩ ma:r ar o ban abenmã kum,

—Tãmwã ne Metĩndjwỳnh pymao uman tỳ:x ne, ane. ¹¹Be, amrêbê ne amijo apỳnh mỳjja mar ne me kupênh ne me noo biknor ar o ba nhym me arỳm maro ba. ¹²Mar ar o ba: nhym kam Piripi arỳm memã kabên jarê. Memã Metĩndjwỳnh kute amim me utàr ne ar meo bakam kabên jarê. Ne Jeju Kritu'a memã ajarê nhym me arỳm kuman tu amim Jeju markumrêx. Nhym arỳm Metĩndjwỳnhmã ngômã me angij. Me mymẽ me nire jangij.

¹³Nhym kam Ximãodjwỳ arỳm mekõt amim kuma. Amim kuma nhym me arỳm Metĩndjwỳnhmã ngômã adjà. Nhym kam arỳm mã Piripi kõt ajkamẽ. Nhym Piripi me aêrbê mỳjja pumũnh kêt rũnh nhipêxo ba. Me te kute mỳjja marmã kam no tyk ne kute Metĩndjwỳnh raxmã kator kady ne ipêxo ba. Nhym Ximão amim omũnho ban te kute marmã kam no tyn ku'ê.

¹⁴Nhym kam me amũ Djeruxarêkam memã kum,

—Be, pykabê Xamarijkam ne me arỳm amim Metĩndjwỳnh kabên markumrêx, ane. Nhym Jeju kute ar anorja arỳm kuma. Kuman arỳm me'ỹr Pedrumẽ Djuão ar ano. ¹⁵Nhym ar me'ỹr tẽn me'ỹr bõx. Ne kam Metĩndjwỳnhmã meo a'uw ne kum,

—Dja ga memã Akarõ jano gẽ me 'amỳn meo ba, ane. ¹⁶Be, kraxje Metĩndjwỳnh Karõ mekam rwỳk kêt rã'ã. Nãm me Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju kukwakam Metĩndjwỳnhmã ngômãbit me angij.

¹⁷Nhym Pedru ar Metĩndjwỳnhmã meo a'uw ne me'a ikra jadjuw nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm me 'amỳn meo ba. ¹⁸⁻¹⁹Pedru ar kute me'a ikra jadjwỳrkõt Metĩndjwỳnh Karõ me 'amỳ nhym Ximão arỳm amim omũn arkum,

—Ota pi'òk kaprĩ. Dja gar amikudjwa imã akre. Ba badjwỳ ar akudjwa maro iba ne me'ã aminhikra jadjwỳro iba gẽ Metĩndjwỳnh Karõ me 'amỳn meo ba, ane.

²⁰Nhym Pedru kum,

—Metĩndjwỳnh kute tu memã kajgo Amikarõ janorjakam ga arĩk amim, “Dja ba pi'òk kaprĩ pãnh Metĩndjwỳnh Karõ man ar o iba”, ane. Kam gẽ Metĩndjwỳnh me biknor tokry djãmã ajano ga anhõ pi'òk kaprĩmẽ ro'ã akuno. ²¹Be, Metĩndjwỳnhmã akadjwỳnhbẽ ajaxwe rã'an kum amex kêt rã'ã. Kam ne ga aje Karõ mar prãm kêtumrẽx.

²²On amikam akaprĩn wãnh ajaxwejamã anhiren Metĩndjwỳnhmã amijo a'wỳ. Gẽ kute ajaxweo biknor ne akam ngryk kêt jabej. Aje Metĩndjwỳnh Karõ'ã amim karõ punujao biknor ne akam ngryk kêt jabej kum amijo a'wỳ. ²³Be, arỳm ne ba apumũ. Ajaxwe kute ajamỳnh tỳx ne kute ajo ba rã'ã. Nãm ã Pedru Ximãomã ane.

²⁴Nhym Ximão kum,

—Inẽje Bẽnjadjwỳr djwỳnhmã akabẽn gẽ aje imã akabẽn jarẽnhja kôt ijo anhỳr kêt, ane.

²⁵Nhym kam Pedrumẽ Djuão ar Bẽnjadjwỳr djwỳnh'ã memã amijarẽho djan kabẽn'ã kàj bẽ memã ujarẽho djan kam arỳm o ino re. Ne kam arỳm Djeruxarẽmã akẽx ne. 'Yr mõ:n mõi kôt memã Kritu'ã ujarẽnh ny jarẽho mõi. Pykabẽ Xamarijkam me ja apỳnh me ba djari krãptĩ memã arẽho mõi.

Exopijkam me'õjamã Pĩripi Jeju'ã ujarẽnh.

²⁶Nhym kam Pĩripi arek Xamarijkam ar ba. Kam ar ba nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh'õ arỳm 'yr bõx ne kum,

—Kajmã djan amũ aparmã tẽ. Ga, Djeruxarẽmẽ, krĩraxbẽ Gadjamẽ abenmã pry mẽnha pumũ. Pry 'ãnh ne kapõt kukrit. Dja ga 'yr tẽn 'yr bõx, ane. ²⁷Nhym arỳm kajmã djan 'yr tẽn arỳm 'yr bõx. Nhym me'õ pry'ã tẽ nhym omũ. Õ pyka djwỳnhbẽ ne Exopij. Kubẽ eunuku'õ. Exopijkam bẽnjadjwỳr rax nibẽ Kãdjidji. Nhym kukwakam ra:xi. Kubẽ õ nèkrẽx kunĩ pumũnh djwỳnh. Djeruxarẽ kurũm ne tẽ. Arỳm ne Metĩndjwỳnhmã rax jarẽn kam tẽ. ²⁸Ne kam kurũm akubyn õ pyka'yr tẽ. Õ kãmranhtỳx, mry kute bjẽrjakam tẽ. Ne kam pi'òk jarẽho nhỹ. Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnhbẽ Idjaij nhõ pi'òk ne arẽho nhỹ.

²⁹Pĩripi me'õ ja pumũ nhym Metĩndjwỳnh Karõ kum,

—'Yr aprõt ne kãmranhtỳxmẽ ro'ã tẽ, ane. ³⁰Nhym arỳm 'yr prõt ne ro'ã tẽ. Nhym Idjaij nhõ pi'òk jarẽho nhỹ nhym arỳm kuma. Ne kam kum,

—Ê, djã ne ga arỳm me kabẽnwã ma? Mỳj'ã ne kabẽn amijakre? ane.

³¹Nhym kum,

—Djãm ije mỳjja mar godja ba mỳjja'ã kute amijakreja ma. Kon, me'õ dja imã kraxkõt arẽ ba arỳm kôt kuma. Iwỳr wabin inhikõ'ã nhỹ, ane.

³²Me bakukãmãre Idjaij kabẽn ne eunuku arẽho nhỹ. Nãm amim,

“Me kute bĩnmã o tẽ nhym uwbõre kute mrãmri ne mrykĩ'ãtomti djuwbõre pyrãk. Ne kute mrãmri ne me arỳm kĩ jakàro ãmkam mrykĩ'ãtomti jabatãnh nyre bẽn kêt pyrãk. Nãm ã aminẽje kabẽn kêtõ ane.

³³ Nãm me 'êx ne o kàtàm ne 'ã, 'Tãmwã ne axwekumrẽx. Tãmwã ne axwekumrẽx', ane. Axwe kêtumrẽx nhym me arỳm tu kum mỳj axwe pãnh jarẽ. Nhym arỳm tyn wabi nhym kute ô'ã me'õ kêt pyràk", ane. Tãm ne eunuku pi'òkkam arẽnho nhỹ.

³⁴ Nhym Piripi 'ỳr wabin ikô'ã nhỹ nhym kum,
—Imã arẽ. Mỳj me'õ'ã ne Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽn djwỳnh ja jarẽ? Djãm amijã nàr me'õ'ã? ane. ³⁵ Nhym kam Piripi eunuku kute pi'òk jarẽn kôt arỳm kum Jeju'ã ujarẽnho krax ne arek 'ã ujarẽnho tẽ.

³⁶ O tẽ:n kam arỳm ngô'ỳr bôx nhym eunukuja kum,
—Ota ngô. Mỳj dja ba nẽ ga Metĩndjwỳnhmã ngômã ijadjà? ane.

³⁷ Nhym Piripi kum,
—Mrãmri aje tu amim Jeju markumrẽx jabej ba kam arỳm ngômã ajadjà, ane. Nhym kum,

—Nà. Ba mrãmri tu amim Jeju Kritu markumrẽx. Mrãmri kubê Metĩndjwỳnh Krakumrẽx, ane.

³⁸ Nhym eunuku mry kute kà bjẽmã kabẽn nhym arỳm dja. Nhym kam ar ngô'ỳr ruw ne arỳm nox ne. Nhym kam Piripi arỳm Metĩndjwỳnhmã ngômã adjà. ³⁹ Ne kam ar wabin dja. Nhym kam Bẽnjadjwỳr djwỳnh Karõ tu Piripi byn mã o tẽ. Nhym eunuku arỳm ijukri omũnh kêtumrẽx. Ne kam ô pykamã tẽ. Arỳm kĩnhtiren tẽ. ⁴⁰ Nhym kam krĩraxbê Oxotokam ajte Piripi amirĩt ne. Ne kam bu'ã krĩ kunikôt memã 'ã ujarẽn tẽ. Tẽ:n kam krĩraxbê Xedjare'ỳr bôx.

Xaur Jeju'ỳr amijo akẽx.

Kar 22.3, 26.9

9 ¹ Nhym kam Xaurja kute ari meo bikẽnho baja kute me kangrõnh rã'ã. Kute Bẽnjadjwỳr djwỳnhkôt me ba djwỳnh kangrõnh rã'ã. Nãm mã me'ã memã kum,

—Gê me tu me kupa. Gê me tu me kupa, ane. Nãm memã anhỹr rã'ãn arỳm me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax'ỳr tẽn arỳm 'ỳr bôx ne kum,

² —Ba krĩraxbê Tamagukam me rũnh'ỳr tẽ. Dja ga me kute amim Jeju mar'ã pi'òk no'òk ne imã angã ba memã o tẽ. Ba apỹnh mebê idjaer bikprõnh djàkam me rũnh kunikôt memã akreo tẽ. Dja me akabẽnkôt me kute amim Jeju mar jabej ne memã katon arỳm imã me kanga. Ba me uwpreu amrẽ Djeruxarẽ'ỳr meo tẽn awỳr meo bôx, ane. Nhym kam arỳm me'ã memã pi'òk no'òk nhym arỳm kubyn me'ỳr o tẽ. ³ Me 'ỳr o tẽ:n kam arỳm krĩraxbê Tamagu tẽpo tẽ. Tẽpo tẽ nhym tu aêrbê kàjkwa kurũm mỳjja adjẽnha prĩne kurwỳ. ⁴ Nhym arỳm tu pykabê tỹm ne arỳm me'õ kabẽn ma. Nhym kum,

—Xaur, Xaur, mỳkam ne ga me kute amim imaro abikẽnho aba? Aje ba mãn ijo abikẽn pyràk ane.

⁵ Nhym Xaur kum,

—Bẽnjadjwỳr, mỳj me ajõ ga ne ga imã akabẽn? ane.

Nhym kum,

—Ba, ibê Jeju. Nã gãm me kute amim imaro abikẽnho aba ne aje ba mãn ijo abikẽnho aba pyræk. Ne kam te adjumar mex prãmje. Ga, mry kute jẽn h Bjêrja pumũ. Me kute mỳjja djwa mexo mry kamjỳr nhym arỳm umaje prõt tỳxja pumũ. Nhym kwỳ amakkre kêt kam tu amikamjỳr djà kanã ne arỳm tokry ne. Gadjwỳ dja ga ari ijo abikẽnho aban arỳm atokry:. Nãm Jeju ã kum ane.

⁶Nhym kam kum,

—Bẽnjadjwỳr djwỳnh, mỳj ne ga amã kĩnh? Dja ba ã amã o ane, ane.

Nhym kum,

—On kàjmã djan amũ krĩraxmã wadjà. Kam dja me amã 'ã karõ. Dja ga mrãmri katàt me kabẽn man kõt amijo abakumrêx, ane.

⁷Nhym Xaurkõt ar mõi rja me'õ kabẽn man kam ar kute i pumũnh kêt kumrêx. Ne kam te: umaje te kabẽn mã. ⁸Nhym kam Xaur kàjmã djan no pôt kajgon arỳm rĩt kêt ne. Nhym kam ar pa 'amỳn o tẽn arỳm krĩraxbê Tamagumã wadjà. ⁹Nhym rĩt kêt kumrêx ne. Ne kam kute mỳjja krẽn kêt ne kôm kêt'ã akati amãnhkrut ne ikjêkêt apêx.

¹⁰Nhym kam krĩraxbê Tamagukam ne me'õbê Ananij. Bẽnjadjwỳr djwỳnh ne Ananij nokrekam amirĩt nhym arỳm omũ. Nhym kum, “Ananij”, ane.

Nhym kum, “Bẽnjadjwỳr djwỳnh, mỳj nã”? ane.

¹¹Nhym kum,

—Kàjmã djan tẽn pry nhidjibê Katàt'ãnh tẽn Djuda nhũrkwã'ỳr bõx. Kam Xaur jabej me kukja. Krĩraxbê Taxukam ne abatãnh djà. Dja ga abej me kukja. Wãkam ne Xaur Metĩndjwỳnh mã amijo à'wỳro nhỹ. ¹²Be, ga ne ga arỳm amikukãm nokrekam amirĩt nhym akarõ pumũ. Ga ne ga arỳm 'ỳr wadjàn 'ã anhikra dji nhym arỳm akubyn rĩt mex ne. Nãm ã apumũnh ane. Nãm ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh Ananij mã ane.

¹³Nhym kum,

—Je, Bẽnjadjwỳr djwỳnh, mỳkam? Xaur wã ne umakumrêx. Nãm arỳm Djeruxarêkam anhõ me ja krãptĩ ajkê nhym me krãptĩ arỳm imã arê.

¹⁴Ne jakam arỳm me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ar me ijã pi'òk no'òk nhym amrê o tẽ. Me ije amã amijarênhja kunĩ kadjy arỳm amrê pi'òko tẽ. Kute me idjuwpre kadjy ne o tẽ, ane.

¹⁵Nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh kum,

—'Ỳr tẽ. Ba ne ba inhõ àpênh kadjy amijo utà. Dja me bajtemmã ijã ajarên me bẽnjadjwỳr rũnh mã ijã ajarên mebê idjaermã ijã ajarê. Ja kadjy ne ba amijo utà. ¹⁶Dja ba i kum, “Dja ga i ijã adjujarênh djõ'ã atokry kumex.” Nãm ã Xaur'ã Ananij mã ane.

¹⁷Nhym kam arỳm 'ỳr tẽ. 'Ỳr tẽ:n kam arỳm Djuda nhũrkwãmã wadjàn Xaur'ỳr bõx. Ne kam arỳm 'ã kute ikra djirkam kum,

—Xaur, akmere, gu banhõ Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju ne ijano ba arỳm awỳr bõx. Pry'ã atêm nhym kute amã amijo amirĩtja tãm ne ijano ba awỳr tẽ. Dja ga akubyn arĩt mex nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm raxo akadjwỳnhbê nhỹn ar ajo ba. Ja kadjy ne ijano ba tẽ. Nãm Ananij ã kum

ane. ¹⁸Nhym aêrbê no kurũm mỳjja kute tepkà pyràk rôròk ne. Nhym akubyn rĩt mex ne. Ne kam kàjmã dja nhym kam arỳm Metĩndjwỳnhmã ngòmã adjã. ¹⁹Nhym kam ajte õ kwỳ krẽn arỳm akubyn tỳx ne.

Xaur memã Jeju'ã ujarẽnh nhym me kum kurê.

A Kô 11.32

Ne kam arek Tamagukam Jejukôt me ba djwỳnhmẽ ro'ã ar ba nhym 'ã akati kwỳ apêx. ²⁰Tamagukam ar bari ne apỳnh mebê idjaer bikprõnh djàkam kàj bê memã ujarẽnh tẽ. Nãm memã kum,

—Mrãmri ne Jejubê Bẽnjadjwỳrbê kumkatikumrêx. Kubê Kritikumrêx. Kubê Metĩndjwỳnh Krakumrêx, anhỳr tẽ. ²¹Nhym me kunĩ kute kabẽn markam te kute kraxkôt marn kam no tyn kumex ne aben kukij ne abenmã kum,

—Bãrãm tãmja ne Djeruxarêkam ari meo bikẽnho ba. Me kute Jeju Kritumã amijarẽnhjao bikẽnho ba. Bãrãm tãmja ne kute ajte me uwpre kadjy amrê tẽ. Kute me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ar'ỳr meo bõx kadjy amrê tẽ, ane. ²²Nhym kam Xaur kabẽn mexo amũ amikamẽnho tẽn arỳm kute memã Jeju jarẽnh mar me:xkumrêx. Nãm Tamagukam mebê idjaermẽ aktã kabẽno aben japa nhym me arỳm kabẽn kôt Jejubê Kritu ma. Mrãmri Jejubê Bẽnjadjwỳrbê kumkatikumrêx man arỳm te kute kum kabẽn'õ jarẽnh prãmje. Te o anen òkre kadjwỳnhbê arĩk amikabẽn kwỳ jarẽnho kumex.

²³Nãm ã memã anhỳr tẽ nhym 'ã akati krãptĩ apêx. Nhym kam mebê idjaer kwỳ arỳm o aben maro nhỳn abenmã kum,

—Mỳj dja gwaj Xaur on arỳm kubĩ? ane. Nhym kam me arỳm amũ Xaurmã arê nhym arỳm kuma. ²⁴Me õ krĩrax nêje ne bu'ã pyka tỳx nhipêx jabatãnhja nhym kam apỳnh ajkwa krekre djari. Nhym me kute Xaur katorkôt bĩnmã ajkwa krekre kunĩ'ã ku'ẽn omũnh'ã rĩtkumrêx ne. Nhym Xaur arỳm me kuma. ²⁵Nhym kam akamãt nhym Jejukôt me ba djwỳnh krĩrax nêje pyka tỳx'ã Xauro wabin djan kadjy djudjêdjêo kaxnokai akã 'ãpren kam Xaur nhỳr. Ne kam djudjêdjê 'amỳn pyka tỳx burũm aparmã kumẽn o rwỳko tẽn arỳm pykabê kudja. Nhym kam kàjmã djan mã mebê katon tẽ.

²⁶Tê:n kam arỳm akubyn Djeruxarêkam bõx. Ne kam bit Jejukôt me ba djwỳnhmẽ ro'ã ỳrmã. Nhym me kum uman 'ã abenmã kum,

—E kum nhỳnh ne tãmwã Jeju ma ne kôt ba? Godja ajte me bakwỳo ajkê, ane. ²⁷Nhym kam Banabe o tẽn Jeju kute ar anorja'ỳr o bõx. Ne 'ã arkum,

—Be, nãm prykôt tẽn arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh pumũ nhym kum kabẽn jarê. Nhym kam arỳm krĩraxbê Tamagukam Jeju'ã memã ujarẽnh ba. Nãm kum me uma kêt ne kàj bê 'ã memã ujarẽnh ba, ane.

²⁸Nãm arkum ane nhym kam me arỳm kum uma kêt ne. Nhym kam Djeruxarêkam Jejukôt me ba djwỳnhmẽ ro'ã ar ba. ²⁹Ar ba:n kum me uma kêt ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh kukwakam memã ujarẽnh ar ba. Nhym mebê idjaer kwỳ ne me me bajtembê kregu kabẽnkam kabẽn. Nhym Xaur arỳm me jamê aktã kabẽno aben japanho dja. Aben japanho dja nhym kam me bit kute Xaur bĩnmã.

³⁰Nhym Jeju kukwakam me kute abeno kamy arỳm me kuma. Ne kam Xauro tẽn krĩraxbê Xedjarema o tẽn o bõx. Ne kam krĩraxbê Taxumã ano nhym arỳm 'ỳr tẽ.

³¹Nhym kam me arỳm me kute amim Jeju marjao bikẽnho ino re. Apỳnh me ja kute Jejukõt ar aben pydjio ba djari meo bikẽnho ino re. Pykabê Djudejakam o ino re. Ne pykabê Garrêjakam o ino re. Ne pykabê Xamarĩkam o ino re. Kunĩkõt ne me meo bikẽnho ino re. Nhym me arỳm akubyn umar mex ne. Ne kam Metĩndjwỳnh maro amũ amikamẽnho tẽn arỳm mar ra:x ne. Ne me kum Metĩndjwỳnh pymakam katat kabẽn kõt ar amijo ba. Nhym Metĩndjwỳnh Karõ memã kinh jadja nhym me arỳm kĩnhkumrẽx. Nhym me kàtàm krãptĩ arỳm tu amim Jeju markumrẽx ne arỳm mekõt ajkamẽ. Nhym kam me arỳm krãptĩ: tẽ.

Pedru kute Anêjao mex nhym Dokre tyk nhym akubyn o tĩn.

³²Nhym kam Pedru pyka kunĩkõt kute me omũnh kadjy tẽ. Me omũnh tẽn: kam krĩbê Ridjakam me jadjwỳ'ỳr bõx. Jeju nhõ me ja'ỳr bõx. ³³Nhym kamã me'õbê Anêja amrêbê akryn arek ikwã. Akry'ã arỳm amexbê 8 apêx. Nhym Pedru arỳm omũ. ³⁴Ne kam kum,

—Ê, Anêja, Jeju Kritu arỳm ajo mex ne. On kàjmã djan anhikwã djawão mex, ane. Nhym me aêrbê arỳm kàjmã dja. ³⁵Nhym krĩbê Ridjamẽ krĩbê Xaronakam me ja kunĩ arỳm omũ. Ne kam arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh'ỳr amijo akẽxo kumex.

³⁶Pedru krĩbê Ridjakam arek ar ba. Nhym kam krĩbê Djopekam Jejukõt ba djwỳnh ni'õ ar ba. Idjibê ne Tabita. Mebê kregu kabẽnkam ne me kum Dokre jarê. Ukaprĩkumrẽx ne mã me õ mỳjja kêtõ djuw mexo ba. ³⁷Ne kam kanẽn arỳm ty. Nhym me amikukràdjakõt ku'õn kikre tãmkam kỳjrũm kumoka'êkam kudji nhym nõ. ³⁸Krĩbê Ridja ne krĩbê Djopeo rãm ne ja. Dokre ty nhym kam me kum,

—Pedru ne Ridjakam ar ba, ane. Nhym Jejukõt me ba djwỳnh arỳm kuman Pedru'ỳr ar amãnhkrut jano. Nhym ar 'ỳr tẽn kam 'ỳr bõx ne kum, —Ê, amikrà kêt ne Ridja'ỳr tẽ, ane.

³⁹Nhym amibêx ne 'ỳr arkõt tẽ. Tẽn kam arỳm 'ỳr bõx. Nhym ar Pedruo tẽn kỳjrũm kumoka'ê'ỳr o wabi. Nhym kam me 'uwtĩ kunĩ 'ỳr bõx ne muw. Ne Dokre tĩnri kute apỳnh me inõkati, apỳnh kubêkà nhípêx djari mã: kum akreo ku'ê.

⁴⁰Nhym Pedru arỳm bõm me kunĩ jano. Ne kam kônkrão nhỹn arỳm Metĩndjwỳnhmã o a'uw. Ne kam tykja'ỳr akẽx ne kum,

—Ê Tabita, kàjmã nhỹ, ane. Nhym arỳm no pôt ne Pedru pumũn arỳm kàjmã nhỹ. ⁴¹Nhym 'ỳr ikran arỳm ikra 'amỳn kàjmã kudja. Ne kam memã kabẽn nhym me arỳm 'ỳr bõx. Jeju nhõ me jamẽ me 'uwtĩmẽ ne me bõx nhym arỳm memã kum,

—Ota, arỳm akubyn tĩn ne, ane. ⁴²Nhym me arỳm krĩbê Djopekam kikrepdjitã abenmã arẽnho ipõk ne. Nhym me krãptĩ arỳm tu amim Jeju

markumrẽx ne. ⁴³Nhym kam Pedru arek krĩbê Djopekam ar ba. Me'õbê Ximão nhũrkwākam ne nhỹ. Ximãobê ne mry kào mex djwỳnh'õ. Pedru krĩ wākam ar ba nhym arỳm 'ã akati krãptĩ apêx.

Me'õ bajtembê Koneru'ã ujarênh.

10 ¹Pedru Djopekam ar ba nhym krĩraxbê Xedjarekam me'õbê Koneru ar ba. Kubê ne krākamngônhe krãptĩ: kubê 100 nhõ bẽnjadjwỳr. Me kute krākamngôn ja'ã memã kum,

—Pykabê Itarij kurũm me ja, anhyro ba. ²Koneru katat Metĩndjwỳnh kabên man kôt ar amijo ba. Konerumẽ ũrkwākam ar krĩja kunĩ ne arkum Metĩndjwỳnh rax pyma. Nãm me õ mỳjja kêtka omđanhkumrẽx ne mã Metĩndjwỳnhmã kabên ar ba.

³Nhym kam arỳm myt akẽxkam, 3 orakam, Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh'õ nokrekam amirĩt nhym arỳm omũnho nhỹ. Nhym kum, “Ê, Koneru”, ane. ⁴Nhym kute omũnhkam madja kretin kum, “Bẽnjadjwỳr djwỳnh mỳj nã”? ane. Nhym kum,

—Ga Metĩndjwỳnhmã akabên nhym arỳm ama. Ga me õ mỳjja kêtka anhõđàn nhym arỳm apumũ. ⁵Jakam dja ga krĩbê Djopemã anhõ me ja kwỳ jano. Kam ne me'õbê Ximão Pedru. Gê ar tẽn kum arẽn awỳr o bõx. ⁶Imõti mỳrri ne nhỹ. Mrykào mex djwỳnhbê Ximãomẽ ro'ã ne ar nhỹ. Dja ar tẽn kum arẽn amrẽ awỳr o tẽn o bõx nhym arỳm amã arẽ ga kabên kôt ã amijo ane.

Nãm ã Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh Konerumã ane. ⁷Ne kam mã tẽn. Nhym arỳm amiwỳr ar amãnhkrut ne ikjêkêt 'uw. Me kute ar amãnhkrut pa 'amỳnhja ne kum ãpênh kajgo ar ba. Nhym pydji ja ne kubê õ krākamngôn. Adjwỳnhdjwỳ ne katat Metĩndjwỳnh kabên man kôt ar amijo ba. Ne kam Koneru tãri kum ãpênh ar ba. Nãm amiwỳr ar ja 'uw nhym ar arỳm bõx. ⁸Nhym kam prĩne arkum kadjy mrãnh djwỳnh'ã ajarên arỳm krĩbê Djopemã ar ano.

Mỳjja kute Pedru nokrekam amirĩt nhym kute omũnh.

Kar 11.5

⁹Nhym ar'ã akati nhym ar arỳm 'ỳr tẽn. 'Ỗr tẽn arỳm krĩ tẽpo tẽn. Nhym arkum ajmã Pedru krĩraxkam kikre'ã wabin imõk'ã nhỹ, imõk ngrengre'r'ã nhỹ. Mebê idjaer ne me tu õ kikre nhimõk po. 'Ỗr ne wabin nhỹ. Ne kam Metĩndjwỳnhmã kabêno nhỹ. Kãjkwa nhipõkri myt nhỹrkam. ¹⁰Ne kam kum prãm ne bit kute õ kwỳ krẽn mã. Nhym ar arỳm kum õmrõo dja. O dja nhym Pedru jaêrbê mỳjja amirĩt nhym omũ. ¹¹Kãjkwa ne abenbê ajkij nhym omũ. Nhym mỳjja kute kubêkati pyrāk rwỳk mỗ. Idja amãnhkrut ne amãnhkrut. Nhym mỳjja idja kunĩ 'amỳn o rwỳko mỗ. ¹²Kadjwỳnhbê ne apỳnh pykakam mry kunĩ. Apỳnh rop, apỳnh mry ngãngão mrãnh, apỳnh ãk, mry kunĩ kubêkati kadjwỳnhbê ikwã nhym omũ. ¹³Nhym kam arỳm me'õ kum kabên nhym kuma. Nhym kum,

—Ê, Pedru kãmã djan 'õnh bĩn krẽ, ane.

¹⁴Nhym Pedru kum,

(Metĩndjwỳnh Karõ 10.12)

—Kati, Bẽnjadjwỳr djwỳnh. Mõjdjê kute me ibê mỳjja kakrit pyma ja ne ije kur kêtikumrêx, ane.

¹⁵Nhym ajte kum,

—Be, Metĩndjwỳnh kute mỳjjao mex kwārĩk wānh kum kakrit jarēnh kêt, ane.

¹⁶Be, me'õ kum kabēn ne ajte kum kabēn ne ajte kum kabēn nhym aêrbê mỳjja akubyn kàjkwamā wabi.

¹⁷Nhym Pedru amim,

—Je, mỳj'ā ne ije mỳjja pumũnhja amijakre? ane. Nām amim anhỹro dja nhym Koneru kute ar anorja kikre jabej me kukij nhym me arỳm arkum arē. Nhym ar 'ỳr tēn arỳm ajkwa krekre tārĩ bõx ne dja. Ne arỳm abej me kukij ¹⁸ne kàj bē memā kum,

—Ximāo Pedru, djori kikre wākam nhỹ? ane.

¹⁹Nhym wānh Pedru kute mỳjja pumũnh'ā arek amikabēn maro nhỹ nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm kum,

—Ê, ar amānhkrut ne ikjêkêt ne ar ajabej akukij. ²⁰Kàjmā djan ar'ỳr rwỳn arkôt tē. Kwārĩk wānh ar kubajtemkam axwe amikam adjumar kêt. Ba ne ba ar ano nhym ar tē, ane.

²¹Nhym Pedru arỳm ar'ỳr ruw ne ar'ỳr bõx ne arkum,

—Ê, ba, ba ne gar ijabej. Mỳj ne gar amā kĩnh ne iwỳr tē? ane.

²²Nhym ar kum,

—Krākamngõnh krāptĩ: kubê 100 nhõ bẽnjadjwỳr'õ ne ar ijano bar awỳr tē. Idjibê ne Koneru. Nām katāt amijo ban kum Metĩndjwỳnh rax pyma. Nhym

mebê idjaer kunĩ kum mex jarẽ. Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnhja ne kum karõn kum, “Pedru'ỳr ar 'õ jano gẽ amrẽ awỳr tẽn amã kabẽn jarẽ. Dja ga prĩne kabẽn ma”, ane. ²³Nãm ar Pedrumã ane nhym arỳm arkum, “Amrẽ ar ikõt wadjà”, ane. Ne kam arkum aminhũrkwã jarẽ nhym ar arỳm kam nhỹ.

Pedru Koneru nhũrkwākam bõx.

Nhym ar'ã akati nhym Pedru arkõt arỳm 'ỳr tẽ. Djopekam Jeju kukwakam me kamy kwỳ ne arkõt tẽ. ²⁴Amũ Xedjare'ỳr tẽn 'ỳr bõx. Nhym Koneru arỳm arkam amako nhỹ. Nãm arỳm amijã òbikwamẽ kute meo òbikwao akuprõ. ²⁵Nhym ar me'ỳr bõx nhym Pedru kikremã àr tẽ nhym Koneru arỳm kajpa. Ne umaje amijo ngriren parbê tỳm ne ibõ. ²⁶Nhym Pedru pa 'amỳn kàjmã kudjan kum,

—E kum, kàjmã dja badjwỳ ibê pykabê me'õ, ane.

²⁷Ne kam kum kabẽn tẽn wadjà. Nhym me krãptĩ akuprõ nhym arỳm me omũ. ²⁸Ne kam memã kum,

—Be, me ba ne ba me me bajtemmẽ ibikprõnh kêtumrẽx. Me ibê idjaerkam ikukràdjà kõt ba me me bajtem nhũrkwãmã idjãr kêtumrẽx. Arỳm ga me ama. Nhym kam Metĩndjwỳnh imã ikukràdjà ny jarẽ. Imã me kunĩ kĩnhmã ne imã arẽ. Ne ije me'õmã kakrit jarẽnh kêtumã ne imã arẽ. Ije me'õo me bajtem kêtumã ne imã arẽ. ²⁹Kam aje imã ar anorja iwỳr bõx ne ar kute imã akabẽn jarẽnhkam ba aminẽje ikabẽn kêt ne tu arkõt awỳr tẽn bõx. Bõx ne arỳm me anhũrkwãmã wadjàn me anhikõ'ã nhỹ. Kam ba me amã arẽ. Mỳj kadjy ne ga me ijo bõx? Mỳj ne ga me amã kĩnh? Nãm ã Pedru memã ane.

³⁰Nhym Koneru kum,

—Amũja'ã, arỳm 'ã arngrobê 4 apêx ba amijajburo nhỹ. Nhym ã myt ibõ ane, 3 orakam ba inhũrkwākam Metĩndjwỳnhmã ikabẽno nhỹ. Nhym ijaerbê me'õ ikuka kõnh dja nhym ò kubêkà jadjênh ne. ³¹Nhym imã, “Ë Koneru, ga Metĩndjwỳnhmã akabẽn nhym arỳm ama. Ga me ò mỳjja kêtum anhõdjàn nhym arỳm apumũ. ³²Jakam dja ga krĩraxbê Djopemã anhõ me ja kwỳ jano. Kam ne me'õbê Ximão Pedru. Gẽ ar tẽn kum arẽn awỳr o bõx. Imõti mỳrri ne me'õ mrykào mex djwỳnhbê Ximão nhũrkwã. Kam ne ro'ã nhỹ. Pedru dja awỳr bõx ne amã arẽ.” Nãm ã me'õ imã ane. ³³Ba kam amikrà kêt ne awỳr ar ano. Be, arỳm ga bõx ba me ikĩnhkumrẽx ne. Ne jakam ba me ikunĩ Metĩndjwỳnh parbê nhỹ. Metĩndjwỳnh kute kabẽn'ã amã karõ kunĩ me ije mar kadjy ne ba me nhỹ. Nãm ã Koneru Pedrumã ane.

³⁴Nhym kam Pedru kum,

—Mrãmri ne Metĩndjwỳnh kum me kunĩ kĩho aben pyræk. Ja arỳm imã amirĩtkumrẽx ne. ³⁵Be, mebê idjaer nàr me bajtem. Apỳnh me ba djà kunĩkõt me kunĩ. Me apỳnh kum Metĩndjwỳnh rax pyman katàt kute amijo baja, Metĩndjwỳnh kum me ja kunĩ kĩnh. ³⁶Ba me amã kabẽn jarẽ ga me ama. Be, Metĩndjwỳnh ne mebê idjaermã me umar mex jarẽ. Dja me tu amim Jeju Kritu markumrẽx ne arỳm umar mex. Kubê ne me

kunĩ nhõ Bẽnjadjwỳr djwỳnh. Metĩndjwỳnh ne mebê idjaermã ujarēnh ny ja jano. ³⁷Me ga ne ga me arỳm 'ã ujarēnh ma. Djuão kute 'ã memã ujarēnhkam ngômã me angjēnhkam ne me Garrêjakam Jeju'ã ujarēnhmo krax. Ne kam Djudêja kunĩkõt me 'ã ujarēnh ar ba ga me arỳm ama.

³⁸Be, Metĩndjwỳnh ne Nadjarekam Jejumã ta Karõ jano nhym arỳm raxo kadjwỳnhbê nhỹn ar o ba nhym arỳm kukwakam tỳx ne. Ne kam àpēnh mex ar ba. Nhym Xatanaj meo ba nhym me umar punu:re nhym Jeju arỳm me kunĩo mex. Metĩndjwỳnh kute kumẽ amijo kajkepkam ne mã meo mex ar o ba.

³⁹Kute mỳjja kunĩ nhipêxkõt ne bar omũ. Mebê idjaer nhõ pykakam bar omũn krĩraxbê Djeruxarêkam omũn arỳm 'ã memã idjujarēnh ar iba. Nãm me pĩte'y'ã kunhôn kubĩ. ⁴⁰Nhym kam 'ã akatin akatin akati nhym Metĩndjwỳnh akubyn o tĩn. Ne irãri o amirĩt bar omũ. ⁴¹Me kunĩmã ne o amirĩt kêt. Metĩndjwỳnh ta kute amrêbê amijo me utàr jamã ne o amirĩt ne. Me kute omũnhkõt memã 'ã ujarēnh kadjy ne memã o amirĩt. Ar imã ne arỳm o amirĩt ne. Ar ba ne bar akubyn tĩnkam ro'ã inhõ kwỳ krēn kõt ikõ.

⁴²Nhym ta ar imã karõn ar imã, “Mrãmri ne Metĩndjwỳnh arỳm amijo ipytã. Dja ba memã axwe pãnh jarē. Me tĩn ne ar bajamã axwe pãnh jarē. Me tykjamã axwe pãnh jarē. Ja kadjy ne amijo ipytã. Tãm dja gar kàj bê memã arēnhõ aba. Arỳm ar aje ipumũnhkõt memã 'ã adjujarēnh ar aba.” Nãm ã ar imã ane. ⁴³Be, Metĩndjwỳnh kukwakam kabēn jarēnh djwỳnh kunĩ ne me amrêbê: me bakukãmāremã kum, “Jeju arỳm tyk ne akubyn tĩnkam dja me kwỳ ĩ pỹnhkõt tu amim markumrēx nhym Metĩndjwỳnh arỳm me axwe maro aknon mekam ngryk kêt.” Nãm me ã me bakukãmāremã ane, ane.

⁴⁴Pedru memã ja jarēnhõ dja nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm me kunĩkam ruw ne ar meo ba. Me kute kabēn maro ýrja kunĩkam ruw ne ar meo ba ⁴⁵⁻⁴⁶nhym me arỳm apỹnh me ba djàkam me kabēnkam kabēno kumex. Me kute me kabēn mar kêtjakam ne me kabēno kumex. Ne apỹnh me kabēnkam Metĩndjwỳnh rax jarēnhõ kumex. Nhym Pedrukõt ar bõxja arỳm kuma. Kõt ar bõx jamã ne me kum me my kà rēnhne jarē. Ar ja ne ar amrêbê tu amim Jeju markumrēx. Nãm ar me kabēn man arỳm mekam no tyn djan abenmã kum,

—Je, amrêbê me babê idjaermābit ne Metĩndjwỳnh kute Karõ janor. Ne kam arỳm jakam tu me bajtemmã Karõ jano, ane.

Nhym Pedru arkum,

⁴⁷—Be, amrêbê Metĩndjwỳnh kute me bamã Karõ janorkõt ne arỳm jakam ã me bajtemmã anoro ane. Me babê idjaer ren amrêbê abenmã, “Kwārĩk wãnh ngômã me bajtemja jangjēnh kêt”, ane. Nhym be, jakam Metĩndjwỳnh kute memã Karõ janorkam me baje ngômã me angjēnh kadjy amimar, ane. ⁴⁸Ne kam arkum,

—Arỳm ne me tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh markumrēx. Ar Metĩndjwỳnhmã ngômã me angij, ane. Nhym ar arỳm ã meo ane. Nhym kam me amijã Pedru nēn kum,

—Dja ga arek me ikam ar aba gē ajã akati kwỳ apēx ga kam ajte tē, ane.

Pedru kute Djeruxarẽkam me jamã amikõt amijarẽnh.

Kar 10.9

11 ¹Nhym kam me bajtemdjwỳ arỳm tu amim Metĩndjwỳnh kabẽn markumrẽx nhym me kwỳ arỳm amũ memã arẽnho ipõk ne. Nhym pykabê Djudêjakam Jeju kute ar anorja arỳm me arẽn ma. Nhym Jeju kukwakam me kute abeno kamydjwỳ me arẽn ma. ²Nhym kam Pedru arỳm akubyn krĩraxbê Djeruxarẽmã tẽn bõx. Nhym me kute amim Jeju mar kwỳ mebê idjaer kukràdjà tũm'ã no tỳxi. 'Ã ne me memã me my kà rẽnne jarẽ. Pedru bõx nhym me my kà rẽnne arỳm Pedrumẽ aktã kabẽn aben japanho dja. ³Ne kum,

—Ga ne ga me bajtem nhũrkwãmã wangij ne me ro'ã adjàkuro akrĩ, ane.

⁴Nhym Pedru akubyn amijo tẽn krax kurũm prĩne 'ã memã ajarẽn memã kum,

⁵—Be, krĩraxbê Djopekam ne ba Metĩndjwỳnhmã ikabẽn nhỹ. Nhym mỳjja ijaêrbê inokrekam amirĩt ba omũnho nhỹ. Mỳjja kute kubêkati pyrāk. Nhym mỳjja idja kunĩ 'ãnh 'amỳn iwỳr o rwỳko mō. Ne arỳm iwỳr o bõx. ⁶Ba kam arỳm omũnho dja nhym apỳnh pykakam mry kunĩ, rompẽ mry ngãngão mrãnhmẽ àkmẽ kadjwỳnhbê nõ ba omũ. ⁷Nhym kam kàjkwa kurũm me'õ kabẽn ba kuma. Nhym imã, “Ë Pedru kàjmã djan 'õnh bĩn krẽ”, ane.

⁸Ba kuman arỳm kum, “Bẽnjadjwỳr djwỳnh, kati. Mōjdjê kute mỳjja kakrit, mỳjja punu wã nêje me imã kabẽn kõt ije kur kêtikumrẽx”, ane.

⁹Nhym kàjkwa kurũm me'õ ajte imã, “Be, Metĩndjwỳnh kute mỳjjao mex kwārĩk wãnh ga kum kakrit jarẽn kêt”, ane. ¹⁰Be, me'õ imã kabẽn ne ajte imã kabẽn ne ajte imã kabẽn nhym arỳm mỳjja kunĩ akubyn kàjkwamã wabi.

¹¹Nhym ijaêrbê ar amãnhkrut ne ikjêkêt kikrekam inhỹrja'ỳr bõx. Krĩraxbê Xedjare kurũm me'õ imã ar ano nhym ar tẽn bõx. ¹²Nhym Metĩndjwỳnh Karõ imã, “Dja ga arkõt tẽ. Kwārĩk wãnh ga Ar kubê me bajtemkam axwe adjumar kêt”, ane. Ba kam arkõt tẽ. Nhym Jeju kukwakam gwaj bakamy Ar kubê 6ja arỳm ikõt tẽ. Bar 'ỳr tẽ:n kam Koneru nhũrkwākam bõx ne arỳm 'ỳr wadjà.

¹³⁻¹⁴Nhym kam ar imã 'ã ajarẽ. Nãm ar imã, “Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh'õ inhũrkwākam dja ba omũ. Nhym imã, ‘Dja ga anhõ me ja kwỳ krĩraxbê Djopemã ano. Me'õbê Ximão Pedru ne kam ar ba. Gê ar kum arẽn amrẽ awỳr o bõx. Ta dja amã kabẽn jarẽ. Gamẽ anhõbikwa kunĩmẽ dja gar kabẽn ma nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar ajaxwebê ar apytã.’ Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh imã ane.” Nãm Koneru ã ar imã ane. Nãm ã Pedru me kukràdjà tũm'ã me no tỳxjamã ane.

Ne kam ajte memã kum,

¹⁵—Ba kam memã ikabẽn kraxbit jarẽnho dja. Nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm mekam ruw ne meo ba. Amrêbê kute me bajo ba kõt ne ã wãkamdjwỳ arỳm meo bao ane. ¹⁶Ba kam akubyn amijo tẽn arỳm amijã Bẽnjadjwỳr djwỳnh kabẽn ma. Nãm me bamã, “Be, Djuão Metĩndjwỳnhmã ngômãbit me angij. Nhym be, dja ba ar amã Metĩndjwỳnh Karõ jano nhym arỳm ar ajo ba”,

ane. Nā bām Bēnjadjwỳr djwỳnh kabēn ja man kōt ar amā arē. ¹⁷Be, gu me baje tu amim Bēnjadjwỳr djwỳnhbē Jeju Kritu markumrēxkam ne amrēbē me bamā Karō jano. Jakam ne me bajtemdjwỳ me bakōt tu amim markumrēx nhym arỳm ā memādjwỳ Karō janoro ane. Kam ba ar amā arē gar ama. Djā ne ba iraxo Metĩndjwỳnh jakre got ba kubē aptà? Kati. Nām ā Pedru memā ane.

¹⁸Nhym me arỳm amijā kabēn man Pedrumā kabēn krāta. Ne arỳm abenmā Metĩndjwỳnh rax jarēn abenmā kum,

—Be, me bajtemdjwỳ ne Metĩndjwỳnh arỳm kum me kīnh ne arỳm memā amak bō. Memā amak bō nhym me arỳm amikam kaprīre wānh axwemā iren Jeju'ỳr amijo akēx. Jakam dja me kōt tīn ne ar ba rā'ā: rā'ā ne, ane.

Āxikikam me kute Jeju mar'ā ujarēnh.

¹⁹Be, amrēbē me kute Exewāo bīnkam ne me me kute amim Jeju marjao bikēnh mō. Nhym kam me arỳm ajmā. Ajmā:n kam me kwỳ amū pykabē Penixijmā bōx. Nhym me kwỳ amū apēxtibē Xipremā bōx. Nhym me kwỳ krīraxbē Āxikimā bōx. Me ja ne me kàj bē mebē idjaermābit 'ā ujarēnh tē. ²⁰Nhym be, me kwỳ ja ne me apēxtibē Xiprekam abatānh djā nhym me kwỳ pykabē Xirenikam abatānh djā. Me kwỳ ja ne me Āxiki'ỳr bōx ne arỳm me bajtembē kregumā arē. Memā Bēnjadjwỳr djwỳnh Jeju'ā ujarēnh ny jarē. ²¹Nām me me bajtemmā arē nhym Bēnjadjwỳr djwỳnh mekmē amijo kajkep. Me kute memā Jeju jarēnh jamē amijo kajkep nhym me arỳm kabēn mexkumrēx ne. Nhym me bajtem krāptī: tu amim Bēnjadjwỳr djwỳnh markumrēx ne arỳm 'ỳr amijo akēx.

²²Nhym me arỳm amū me arē. Nhym onij krīraxbē Djeruxarēkam me kute amim Jeju mar ne kōt ar aben pydjio baja arỳm me arēnh ma. Ne kam Āxikimā Banabe jano. Nhym 'ỳr tē:n kam ²³'ỳr bōx ne arỳm me omūn amim,

—Be, mrāmri ne Metĩndjwỳnh tu kum me kaprī:kumrēx^b ane. Ne kam arỳm mekam kīnhkumrēx ne memā 'ā karōn memā kum,

—Dja gar amā Bēnjadjwỳr djwỳnh jabē:n kabēn man arek kōt amijo abakumrēx. Kwārīk wānh 'ā adjukanga kēt. Nām ā memā anhỹro bao ane.

²⁴Be, Banabe ne mexkumrēx nhym Metĩndjwỳnh Karō arỳm raxo kadjwỳnhbē nhỹn ar o ba nhym mrāmri tu amim Metĩndjwỳnh mar tỳ:xkumrēx. Nhym ô'ā arỳm me krāptī Bēnjadjwỳr djwỳnh'ỳr amijo akēx ne tu amim markumrēx.

²⁵Nhym kam Banabe amū krīraxbē Taxumā tē. Kute kam Xaur jabej kadjy ne tē. Nām 'ỳr tē:n arỳm 'ỳr bōx. ²⁶'Ỳr bōx ne kam abej ne arỳm kum kato. Ne kam akubyn Āxiki'ỳr o bōx. Nhym kam ar arỳm me kute amim Jeju mar ne kōt ar aben pydjio bajamē ro'ā akuprō. Aben tā me ro'ā akuprō. Me krāptī:mā Metĩndjwỳnh kabēn jarēnh ku'ē: nhym ar'ā amexmē na apēx. Be, krīraxbē Āxikikam ne me Jejukōt me ba djwỳnhja kumrēxmā me kute amim Kritu mar jarē.

^b 11.23 Djām me ta ne me axwe kēt nhym pānh kum me kaprī Kati. Me ta te axwe kētmā nhym ta arỳm tu kum me kaprī.

²⁷Nhym kam Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh kwỳ bõx. Kĩrĩxarbê Djeruxarê kurũm Āxiki'ỳr bõx. ²⁸Nhym kam ar 'õ kàjmã me ipõkri dja. Idjibê ne Agabu. Agabu kàjmã djan Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam memã kum,

—Dja apỳnh me ba djari pyka kunĩkõt mebê djwỳ kêt. Nhym me kunĩ kum prã:m, ane. Nhym tũmrãm arỳm kato. Bẽnjadjwỳr raxbê Kraõdjô memã ỳrri ne arỳm kato nhym me arỳm kum prã:m. ²⁹Nhym memã prãm kêtĩri Āxikikam Jejukõt me ba djwỳnh kunĩ arỳm abenmã kabẽn djĩn abenmã kum,

—Gwaj amikutã memã banhõ mỳjja kwỳ jano. Jeju kukwakam me bakamy pykabê Djudêjakam ar bajamã ano, ane.

Nhym me abenmã kum,

—Dja gwaj ã memã o ane. Dja gwaj ã memã o ane, ane. ³⁰Nhym kam Banabemê Xaur ar kute memã o tẽmmã nhym me arỳm arkum aminhõ mỳjja ngã. Ne arkum,

—Dja gar me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnhmã angã nhym me arỳm memã kungrã, ane.

Pedru mebê ijê djã kurũm kator.

12 ¹Āxikikam me kute memã mỳjja nhõrmã o dja: nhym onĩj pykabê Djudêjakam bẽnjadjwỳr raxbê Erodji arỳm àkrê:. Ākrên arỳm õ me ja jano nhym me me kute amim Jeju mar kwỳo rõrõk ne. Me kute Jejukõt ar aben pydjio baja kwỳo rõrõk ne. Kute meo bikẽn kadjy meo rõrõk ne. ²Ne kam arỳm kàxdjwa kajgoo Xijagu bĩ. Xijagumê Djuão ar axikõt apõx. ³Nãm me Xijagu bĩ nhym mebê idjaer arỳm kam kĩnhkumrêx. Nhym Erodji arỳm mekam kĩnhkõt omũn kam kute Pedruo tỳm kadjy memã arê. Me kute djwỳponhbit kur djã nhõ akatikam ne memã arê.

⁴Nhym kam me arỳm o tỳm ne kubê ijê. Nhym kam Erodji 'ỳr õ krãkamngõnhbê 16 jano. Nhym me kute Pedru pumũnh kadjy me arỳm meo aben nhikjê'ã kabẽn. Me kunĩbê 4'ã kabẽn. Nhym kam me 'ã aben japanho dja. Metĩndjwỳnh me irõbê mrãnh djã nhõ akati apêx totokbê Erodji bit kute memã o katormã. Kute memã kukjêr nhym me kute bĩnmã bit kute memã o katormã. ⁵Kam ne me arek mebê ijê djãkam Pedruo dja. Nhym me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio baja ne me Pedruo Metĩndjwỳnhmã à'wỳr'ã rĩtkumrêx.

⁶Nhym nêje akamãtkam Erodji amim,

—Gê kryrãm, ba memã Pedruo ikato, ane. Nhym Pedru arek õto nõ. Nhym krãkamngõnh amãnhkrut ne aktã ijên o nhỹ. Kàxirãxo ne krãkamngõnh Pedrumê aktã amijãpre. Nhym kre'ã ku'ê djwỳnh ar 'ã ijê djã kuri dja. Arek kre nêje dja. ⁷Nhym Pedru õto nõ: nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh'õ arỳm 'ỳr wadjã. Nhym arỳm mebê ijê djã kadjwỳnhbê irã. Nhym arỳm Pedru nhikre'i nhikjêbê kurwan kàjmã kangõn kum,

—Amikrà kêt ne kàjmã dja, ane. Nhym kàjmã dja nhym kàxirãxo inỳx 'ãpre djã arỳm tu rõrõk ne.

⁸Nhym kadjy mrãnh djwỳnh kum,

—On amipren aparkà ponh jadjà, ane nhym arỳm ã amijo ane. Nhym ajte kum,

—Anhõ kubēkà krākào amikupun ikõt tẽ, ane nhym arỳm amikupu.

⁹Nhym mã kator tẽ nhym arỳm kõt tẽ. Ne kute amimar kêtka amim we,

—Be, nãm mỳjja kute ijo anhỹr kajgo. Nã bãm amiptir kajgoo nõ, ane.

¹⁰Nhym ar arỳm amipãnh 'ã ijê djà ja mẽ. Kam ne kre'ã ku'ê djwỳnh ar ja dja. Nhym ar ajte amipãnh 'ã ijê djà ja mẽ. Kam ne kre'ã ku'ê djwỳnh ar jadjwỳ dja. Nhym kam ar arỳm krĩrax 'ỳr kàxiràxtio 'ã ijê djà ja tẽpo tẽ nhym ta arkum amijà kuta. Nhym arỳm ar kato. Ne pry ja kumrẽx'ã tẽn amipãnh kumẽ nhym kadjy mrãnh djwỳnh arỳm mã kubê tẽ.

¹¹Nhym Pedru arỳm kute amiptir kêtja man amim,

—Je, mrãmri ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju imã kadjy mrãnh djwỳnh jano nhym Erodjibê arỳm ipytà. Mebê idjaer kute ibĩnmã kam amak kajgo nhym arỳm mebê ipytà, ane.

¹²Ne arek amimaro tẽn kam arỳm Marij nhũrkwã'ỳr bõx. Djuão Makô ne Marij kurũm kato. Kikre jakam ne me krãptĩ Metĩndjwỳnhmã kabẽno nhỹ.

¹³Nhym Pedru bõx ne arỳm kikre'ã ijê djà mò. Nhym me õ àpẽn nija àmôr man arỳm kute me'õ pumũnhmã 'ỳr tẽ. Idjibê ne Rodji. ¹⁴Ỗr tẽn arỳm 'ã ijê djà'ỳr bõx. Nhym Pedru kabẽn nhym arỳm mrãmri Pedrukumrẽx kabẽn ma. Ne arỳm kĩnhkam tu kikre'ã ijê djà'ã 'yr kêt ne akubyn me'ỳr wadjàn memã kum,

—Ô kum, Pedru kikre'ã ijê djà tãri dja, ane.

¹⁵Nhym me tu kum, “Ajbã”, ane. Nhym, “Kati, mrãmri”, ane. Nhym me arĩk kum,

—Be, kadjy mrãnh djwỳnh kute mã Pedruo baja ne dja, ane.

¹⁶Nhym wãnh Pedru arek 'ã ijê djà mouro dja nhym kam me kum 'ã kutan arỳm omũ. Omũn kam arỳm te kute mỳjja marmã kam no tyn kumex. ¹⁷Nhym memã aminhikra bẽno dja nhym me arỳm anhikrê. Nhym kam arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju kute mebê ijê djà kurũm o kator'ã memã ajarẽ. Ne kam memã kum,

—Aje, dja gar tẽn Xijagumẽ Jeju kukwakam me kute abeno kamy arkum ijã ajarẽ. Ba on, ane. Ne kam arỳm amũ kikre 'õ'ỳr tẽ.

¹⁸Nhym kam akati. Nhym arỳm krākamngõnh abenkam kangao kumex. Bẽnjadjwỳr mekam ngryk karõ abenkam kangao kumex. Ne abenmã kum, “Nãr Pedru? Nãr Pedru”? ane. ¹⁹Nhym kam Erodji Pedru'ỳr me ano. Nhym me abej ne te abej aprã. Nhym arỳm prĩne kre'ã ku'ê djwỳnh ar kukij. Nhym me te: aminẽje kum kabẽn ne. Nhym arỳm memã arẽn memã kum,

—Pedru kator pãnh me kupa, ane. Nhym me arỳm me kupa.

Nhym kam Erodji arỳm pykabê Djudêja kurũm amũ tẽn arỳm krĩraxbê Xedjare'ỳr bõx. Ne kam arek kam ar ba.

²⁰Arỳm krĩraxbê Xirukam me jamẽ krĩraxbê Xidõkam me jakam ngryk mex ne. Nhym me arỳm axikõt 'ỳr bõx. Me bõx djwỳnhram ne me Erodji nhõ àpẽn rax'õmã amijarẽ. Idjibê ne Bradju. Kubê ne Erodji nhõ

kumoka'ê, kam õt djà, nêje omũnh djwỳnh. Kute me nêje Erodjimã kabẽn kadjy ne me Bradjumã amijarẽ. Amrêbê ne me kute Erodji nhõ pykakam õ djwỳ jamỳnho ku'ê. Ne kam mebê djwỳ kêt karõ Bradjumã amijarẽ nhym arỳm me nêje bẽnjadjwỳr Erodjimã kabẽn jarẽ.

²¹Nhym kam Erodji kute memã kabẽn kadjy akati'õ jarẽ. Nhym arỳm 'ã akati bõx. Nhym Erodji arỳm õ kubêkà rũnho prĩne amijo mex ne õ krĩ djà rax'ỳr bõx ne kam nhỹ. Nhỹn arỳm memã kabẽn nhỹ. ²²Nhym kam me arỳm abenmã o akij ne abenmã kum,

—Djãm pykakam me'õ kabẽn got? Be, kubê ne kàjkwakam metĩndjwỳnh'õ, ane. ²³Nhym totokbê arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh mỳj kanêjao kubĩ. Nhym kòp arỳm kakuw nhym arỳm ty. Be, mỳkam? Bir, me kute kum metĩndjwỳnh jarẽnh nhym kute aminêje memã kum, “Kati”, anhyr kêtka. Kute memã kum, “Kati, atemã kàjkwakam Metĩndjwỳnh pydji”, anhyr kêtka ne kadjy mrãnh djwỳnh mỳj kanê punure jao kubĩ nhym arỳm ty.

²⁴Nhym kam me amũ memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnho kumex nhym me krãptĩ arỳm kum kĩnh. Nhym me kute tu amim Jeju markumrêxja arỳm krãptĩ: mõ.

²⁵Be, amrêbê ne ãxikikam me kute memã me õ mỳjja kwỳ janormã. Djeruxarêkam me õ mỳjja kêtjamã me kute anormã. Nhym Banabemẽ Xaur ar arỳm amũ me kadjy o mõn memã o bõx ne arỳm memã kungã. Memã kungãn arỳm akubyn kurũm akẽx ne tẽ. Ar Djuão Makõ japrõn o tẽ. Tẽ:n arỳm akubyn ãxikikam bõx.

Me kute Jeju mar kute amũ Banabemẽ Xaur ar anor.

13 ¹Be, ãxikikam me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio bajakam ne me kwỳbê Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh. Nhym me kwỳbê memã kukràdjã'ã ujarẽnh djwỳnh. Ar idjibê ne Banabemẽ Ximião Nidjêmẽ Ruxumẽ Manaũmmẽ. Krĩrãxbê Xirenikam ne Ruxu abatãnh. Manaũm ne bẽnjadjwỳr rãxbê Erodjimẽ ro'ã abatãnh ne kute o kamy. ²Ar Metĩndjwỳnhmã rax jarẽ ne kum amijajburo nhỹ. Nhym Metĩndjwỳnh Karõ arkum,

—Dja gar imã Banabemẽ Xaur aro aben nhikjê. Ba arỳm ar àpẽn djà ny kadjy aro amiptã, ane. ³Nhym kam ar amijajburo nhỹn Metĩndjwỳnhmã aro à'wỳro nhỹ. Ne kam ar krã'ã aminhikra djin amũ ar ano.

⁴Metĩndjwỳnh Karõ ã kute ar anoro anhyrkam ne ar arỳm krĩrãxbê Xerxij'ỳr tẽ:n kam 'ỳr bõx. Ne kam kàraxkam ngõ rãxbê pyka kêtkõt tẽ. Apêxtibê Xipre'ỳr tẽ:n kam arỳm 'ỳr bõx. ⁵Krĩrãxbê Xarami'ỳr ne ar bõx. Ne kam wabin tẽ. Apỹnh mebê idjaer bikprõnh djàkam kàj bẽ memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnho tẽ. Djuão Makõdjwỳ ne ar aprõn o tẽ. Arkum àpẽnhmã ne ar o tẽ.

⁶Ne kam pykakõt krĩrãxbê Papu'ỳr tẽn 'ỳr bõx. Ne kam arỳm me'õbê Bajaju kajpa. Kubê ne mebê idjaer'õ. Ta ne amijo apỹnh mỳjja mar mexo ban me kupẽnho ban amijo wajangao ba. Ne kam ta amijo Metĩndjwỳnh mar mex ne amijo 'êx ne we kukwakam memã kabẽn jarẽnho ba.

7Nãm pyka tãmkam bẽnjadjwỳrmã àpênh ar ba. Bẽnjadjwỳr nhidjibê ne Xedju Paur. Bẽnjadjwỳr krã mexkumrêx. Banabemê Xaur ar Papu'ỳr bõx nhym bẽnjadjwỳr amiwỳr ar ku'uw ne arkum,

—Imã Metĩndjwỳnh kabên jarê. Ije mar prãm, ane.

8Nhym kam Erimanh, kubê ne Bajējuja. Me bakabênkam ne gu me ren kum wajanga jarê. Nhym be, me bajtem kabênkam ne me kum Erimanh jarê. Nãm bit kute Paur Ar kubê àptàrmã. Erimanh bit kute ô bẽnjadjwỳr nêje Metĩndjwỳnh kabên pytàrmã ne arỳm kabêno Xaur ar apanho dja.

9Nhym Xaur, idji nhikjêbê ne Paur. Metĩndjwỳnh Karõ raxo Paur kadjwỳnhbê nhỳn ar o ba nhym arỳm wajanga'ỳr akêx ne kam no tyn omũnhô djan ¹⁰kum,

—'Êxnhĩti, axweti, Xatanaj tãmdjwỳ. Nãm me axwe kêt prãm, ga mã amã me kurê. Bẽnjadjwỳr djwỳnh memã 'a karõ katàtkumrêx ga kam ga kupa'ã ar memã arênhô aba nhym me arỳm aman Metĩndjwỳnh kupa'ã amijo ba. Je tô mỳkam ne ga akabên punu jao krã'yr kêtikumrêx? ¹¹Jakam arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh kute ajaxwe pãnh ajo bikênhmã. Dja ga arỳm ano rãn arngro pumũnh kêt nhym ajã akati krãptĩ apêx, ane.

Nhym totokbê arỳm no rãn kam nokrekam akamãt kô tyk pytĩ. Nhym arỳm me'ô jabej àpênh mô. Me'ô kute pa 'amỳnh ne o tẽmmã ne mekôt me'ô jabej àpênh mô. ¹²Nhym bẽnjadjwỳr Xedju Paur kute wajanga no rã pumũnhkam arỳm tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh markumrêx. Nãm anhyr djwỳnhràam amim,

—E kum, Bẽnjadjwỳr djwỳnh'ã ar kabên kukràdjã mexkumrêx, anen kam tu amim markumrêx.

Paur Āxiki 'ôdjwỳkam memã Jeju'ã ujarênh ne ja.

¹³Nhym kam Paurmê ro'ã ar tẽmja ar kàraxmã wadjàn nox ne arỳm amipãnh krĩraxbê Papu mē. Ne tẽ:n kam arỳm pykabê Papirĩkam krĩraxbê Pedji'ỳr bõx. Nhym kam Djuão Makô arỳm ar kangan Djeruxarê'ỳr akêx ne.

¹⁴Nhym kam ar amipãnh krĩraxbê Pedji mē. Ne tẽ:n kam pykabê Pidjĩkam krĩraxbê Āxiki 'ôdjwỳ'ỳr bõx. Nhym kam arỳm ar'ã pi'ôk rãrãr nhym ar arỳm mebê idjaer bikprõnh djãmã wadjàn nhỹ. ¹⁵Nhym me'ô pi'ôk jarênhô dja. Môjdjê kukràdjãmê Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh djwỳnh 'ôdjwỳmê kabên jarênhô dja. Ne kam arỳm arênh pa. Nhym me bikprõnh djãkam bẽnjadjwỳr ar Paurmã kabên kadjy memã arê. Nhym me amũ abenmã arên arỳm kum arên kum,

—Bẽnjadjwỳr ar ar amã kabên ne ar amã, “Be, akmere ar, ar ajõ aje memã akabên jarênh prãm jabej arê”, ane.

¹⁶Nhym kam Paur arỳm kãjmã dja. Ne memã aminhikra bẽ nhym me arỳm anhikrê. Nhym memã kum,

—Gar abê idjaer ar, ar akunĩ amã Metĩndjwỳnh pyma ar, dja gar ikabên ma. ¹⁷Me babê idjaero ba djwỳnhbê ne Metĩndjwỳnh. Nãm arỳm amijo me bakukãmãre pytà. Nhym kam me pykabê Edjitukam ar ba nhym Edjitukam me ja ar meo kubajtemo ba. Nhym kam Metĩndjwỳnh me bakukãmãreo krãptĩ:n

o ra:x. Ne kam tỳx me:xkõt arỳm meo kato. ¹⁸Meo kato nhym me kapõt kukritkam ar ba. Nhym me mã kam amikràõ ba nhym mã kum me kaprĩn meo ba. Nhym kam me'ã amexbê 40 apêx. ¹⁹Nhym kam Metĩndjwỳnh pykabê Kanaãkam me ar ba tũmjao apêx. Apỳnh me bajtem ba djàribê 7 nhym arỳm memã meo apêx. Ne kam memã me ò pyka nhirê ne memã kungã.

²⁰Ne kam aben totokmã memã me kute memã axwe pãnh jarênh djwỳnh jarê nhym me aben kukãm ar meo ba. Nhym kam me'ã amex krãptĩ: o kute 450 pyrãk apêx nhym Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh djwỳnhbê Xamuwe me kadjy kato. ²¹Nhym kam me amikadjy Metĩndjwỳnhmã bẽnjadjwỳr raxo a'uuw. Nhym arỳm memã Xau, Ki kute irja jarê. Nhym memã bẽnjadjwỳr'ã amexbê 40 apêx. Xaubê ne Bẽnjamĩn djô'ã me'õ.

²²Nhym kam Metĩndjwỳnh bõm Xau mẽn pãnh arỳm me kadjy Dawi jarê nhym arỳm ar meo ba. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm 'ã memã kum, “Dawi ne ba arỳm kum ikato. Dja ba 'ã kum karõ nhym arỳm katàt ikabên kunĩ man kõt ar amijo ba. Djexe ne Dawi dji.” Nãm ã Metĩndjwỳnh memã ane.

²³Ne kam amrêbê kute me bakukãmãremã arênh kõt arỳm tũmrãm me babê idjaer kamingrãny kadjy Jeju jano. Dawija tãm djô'ã ne kato. Jejubê ne ò kàjkwa kadjy me utàr djwỳnh. ²⁴Jeju kute àpênhmo krax kêtĩr ne Djuão me babê idjaer kunĩ jakren me bamã, “Me amikam akaprĩren wãnh ajaxwemã anhiren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akêx. Ba kam kum ngômã me ajangij”, ane.

²⁵Ne kam kute àpênh'ã aminhinomã amimênh 'ỳr ne me bamã, “Ga me Kritu bõxmã kam amako aba. Djãm ibê tãmwã got? Kati, ibê atemã. Nhym be, itotokbê me'õ bõxja ne raxo kute ijakrenh, kute ijakrenh mexi. Nã bãm te irax ne 'ã inhihôn ije kum parkà 'ãpre bõnh prãmje. Be, ãm irax ba ren arỳm kum apê. Nhym be, kati, ãm ingrire. Nãm raxo ijakrenh mex ne.” Nãm ã Djuão memã ane. Nãm ã Paur memã ane.

²⁶Ne itepã ajte memã kum,

—Be, akmere ar, gar abê Abraão tãmdjwỳ ar, ar akunĩ ar amã Metĩndjwỳnh rax pyma ar. Be, Metĩndjwỳnh arỳm me bamã kabên jano. Jeju kute me utàr'ã kabên jano. Ba arỳm ar amã kabên jarênh dja.

²⁷Djeruxarêkam me jamê kam me bẽnjadjwỳrmê ne me kute Jeju raxkõt mar kêt. Amrêbê: ne Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh djwỳnh me bakukãmãremã arê. Me kute Kritu'ã axwe nhôr ne bĩnmã arê. Nhym me aben djô'ã kabên jarênh djwỳnh kabên jarê. Pi'ók rãrãr kunĩkõt kabên jarênh môr tãmtã. Nãm me te arên mỳjja'ã kabên kute amijakreja mar kêt. Jeju'ã kabên kute amijakreja mar kêt. Ne kabên jarênh môr tãmtã arỳm 'ỳr o bõx. Tũmrãm me kamingrãnyre kute mar kêt rã'an arỳm Jeju'ã axwe nhôn bĩnmã arê. Amrêbê: Jeju rwỳk kêtĩr kukwakam kabên jarênh djwỳnh kute arênh kõt arỳm tu bĩnmã arê. ²⁸Ne te: kute axwe'õ jabej ne kum kator ne pãnh kute bĩnmã te me kukij nhym axwe kêtumrêx. Te Jeju axwe kêt nhym me tu mrãmri kute bĩnkumrêxmã Piratumã o a'uuw. ²⁹Ne kam amrêbê: me bakukãmãre kute pi'òkkam Kritu'ã kabên jarênh kõt ã Jejuo ane. Kabên

kunĩkõt me kute o anhyrmã kõt ne me kamingrãnyre arỳm ã Jejuo ane. ã Jejuo ane nhym arỳm ty. Ty nhym kam me arỳm pĩte'y kurũm kaban o ruw ne me tyk nhõ kẽnkekam adjà nhym nõ. ³⁰Nhym be, Metĩndjwỳnh akubyn o tĩn. ³¹Nhym kam kõt ba djwỳnhmã amijo amirĩt ar o ba nhym arỳm 'ã akati krãptĩ apêx. Jeju tyk kêtĩ ne ar pykabê Garrêja kurũm ro'ã tẽ, Djeruxarê'yr tẽ. Nãm arkum amijo amirĩto ba nhym kam jakam ar Jeju'ã ujarênh ar ba. Ar kute Jeju akubyn tĩn pumũnhkõt memã 'ã ujarênh ar ba. Nãm ã Paur memã ane.

³²⁻³³Ne kam itepã memã kum,

—Metĩndjwỳnh ne amrêbê: me bakukãmãremã kum, “Dja ba akubyn Krituo tĩn”, ane nhym me aben djô'ã arênhõ mõi. Arênhõ mõi tãmtã arỳm 'yr o bõx. Me bakamingrãnyrekam Jeju ty nhym Metĩndjwỳnh arỳm akubyn o tĩn. Tãm ne bar ar amã arênhõ dja. 'A ne me bakukãmãre amrêbê: mebê idjaer nhõ me ngrer tũmbê 2'ã pi'òk no'òk. Kamã Metĩndjwỳnh arỳm kramã kum,

“Mrãmri abê ikrakumrêx. Jakam ga arỳm ijo Abãmikumrêx”, ane. Kute Kramã anhyrkõt ne arỳm akubyn o tĩn ne. ³⁴Nhym amrêbê: me pi'òk 'òdjwỳ no'òk. Kamã Metĩndjwỳnh kute akubyn o tĩn nhym ĩ rerek prãm kêt'ã ajte kum,

“Ije angêt Dawimã ajarênh kõt dja ba ã ajo djuw mexo ane”, ane.

³⁵Nhym me mebê idjaer nhõ me ngrer tũm 'òdjwỳ'ã pi'òk no'òk. Kamã ne Dawi Metĩndjwỳnhmã kum,

“Djãm inhĩ rerekmã? Kati. Ba ne ba amexo imex. Kam dja ga ikanga kêtikumrêx”, ane.

Amrêbê: me kute pi'òk no'òk kõt ne Jeju tyn ĩ rerek kêt ne akubyn tĩn ne. Nãm ã Paur memã ane.

³⁶Ne kam itepã ajte memã kum,

—Nhym be, djãm Dawi nhĩ rerek kêt? Kati. Dawi tyn arỳm ĩ rerek ne. Metĩndjwỳnh kabẽnkõt ne Dawi kum apê: nhym kam kubêngêt arỳm kubĩ nhym ty nhym me arỳm adjà. Dawi akubyn tĩn kêt nhym arỳm ĩ rerek ne. ³⁷Nhym be, djãm Jeju nhĩ rerek? Kati. ĩ rerek kêt. Metĩndjwỳnh kute akubyn o tĩnkam ne ĩ rerek kêt. Nãm ã Paur memã ane.

³⁸Ne kam ajte memã kum,

—Be, akmere ar, ba ar amã arê gar ama. Jeju tyk ne akubyn tĩnkam Metĩndjwỳnh arỳm me axweo aknon mekam ngryk kêt. Ja'ã ne bar kàj bẽ ar amã idjujarênhõ dja. ³⁹Môjdjê kute me kute katàt amijo ba'ã memã karòkam kukràdjà gu me te baje mar ne katàt kõt amijo baba prãmje ne kam bajaxwe rã'ã. Nhym be, dja me tu amim Jeju markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm me axwe kunĩ maro akno. O aknon tu memã axwe kêt jarê nhym me arỳm kum mexkumrêx ne. ⁴⁰⁻⁴¹Amrêbê: ne Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarênh djwỳnh me bakukãmãremã kum,

“Ê, me atĩn ne ar abari dja ba mỳjja pumũnh kêt nhipêx.

Nhym me te me amã 'ã ajarê ga me mar prãm kêtikumrêx.

Ê, me aje ijaprỳ prãm wã dja ga me te aje mỳjja marmã kam ano tyn aku'ên arỳm me biknor tokry djàkam akuno”, ane.

Ga, me kute mar prām kêtka me biknor tokry djàkam biknorja pumũ. Kwārĩk wānh mekõt ã amijo anhỹr kêt. Ar ga dja gar tu amim Jeju markumrẽx. Nãm ã Paur memã ane.

⁴²Nhym kam me bikprõnh djà kurũm me kator mõrkam ne me Paur arkum,

—Dja gar amrẽ pi'òk råràr mõrkam ajte ar imã me kabẽn ja jarẽ, ane.

⁴³Nhym arỳm me bimànhkam me krãptĩ Paurmẽ Banabe arkõt tẽ. Mebê idjaermẽ me bajtem kute mebê idjaer kukràdjà mar ne kõt kute amijo bajamẽ ne me arkõt tẽ. Nhym ar memã kabẽn ne memã kum,

—Metĩndjwỳnh ta kum ar akapřĩkumrẽx^c Dja gar tu amim markumrẽx ne 'ã adjukanga kêt, ane.

⁴⁴Nhym kam ajte pi'òk råràr nhym me ajte ar'ã akuprõ. Me kute Metĩndjwỳnh kabẽn marmã ne krĩrax wàkam me kunĩ ar'ã akuprõ.

⁴⁵Nhym mebê idjaer kwỳ arỳm ar'ã me krãptĩja pumũn arỳm me'ã ngry:k ne. Ta te kute uràk prãmje arỳm Paur japrỳo kumex.

⁴⁶Nhym kam Paurmẽ Banabe arkum me uma kêt ne memã kabẽn ne memã kum,

—Me abẽ idjaerkam bar ije me akumrẽxmã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnh prãmikumrẽx. Be, jakam ne ga me aminhirõbẽ kabẽn mẽn kam amim, “Djãm Metĩndjwỳnhkõt itĩn rã'ãmã? Kati. Ja ne imã kĩnh kêt”, ane. Kam dja bar arỳm memã idjujarẽnh kadjy me bajtem'ỹr amijo akẽx ne. ⁴⁷Metĩndjwỳnh kute pi'òk kõt ar imã me bajtem'ã karõ kõt dja bar ã amijo ane. Kamã ne Kritumã kum,

“Ga, akamãt kô tykkam me kute mỳjja pumũnh kêt ne mrãnh punuja pumũ.

Nhym me kute memã pry kurwỳ nhym me arỳm iràkam katàt mrã. Me bajtemdjwỳ ne me mrãnh punun axwe. Ga dja ga memã ikabẽn jarẽ.

Ja kadjy ne ba arỳm ajano. Dja me amim ikabẽn man arỳm gadjwỳ ama. Aje me axwebẽ me utàr djwỳnh dja me ama. Aje pyka kunĩkõt me axwebẽ me utàr kadjy ne ba ajano.”

Nãm ã Kritumã ane. Ar badjwỳ ne bar arỳm kabẽnkõt me bajtemmã akẽx ne. Nãm ã Paur memã ane. ⁴⁸Nhym me bajtem kute ar markam arỳm kĩnhikumrẽx ne abenmã kum,

—Metĩndjwỳnh kabẽn mexikumrẽx. Metĩndjwỳnh kabẽn mexikumrẽx, ane. Ne kam Metĩndjwỳnh kute me kेत्रĩ amijo me utàrja, kute kõt tĩn ne ar ba rã'ã kadjy amijo me utàrja arỳm tu amim Jeju markumrẽx ne.

⁴⁹Nhym kam me pykaja kunĩkõt arỳm memã Bẽnjadjwỳr djwỳnh kabẽn jarẽho ba. ⁵⁰Nhym mebê idjaer arỳm Paurmẽ Banabe ar'ã memã apnẽ. Me nire kwỳ rũnh kute mebê idjaer kukràdjà mar ne kõt amijo bajamã ne me ar'ã apnẽ. Ne me my bẽnjadjwỳrdjwỳmã ar'ã apnẽ. Krĩraxbẽ Āxikikam me jamã apnẽ. Nhym kam me ari memã ar kurêtuw. Ne arỳm amibẽ ar kujate. ⁵¹Nhym ar kute me kangao amirĩt kadjy mebê

^c 13.43 Djãm me ta ne me axwe kêt nhym pãnh kum me kapřĩ Kati. Me ta te axwe kêtã nhym ta arỳm tu kum me kapřĩ.

amiparkà'ā me ō pyka ka'u. Ne kam amũ krĩraxbê Ikōni'ȳr tẽ. 'Ȳr tẽ:n arỳm 'ȳr bōx. ⁵²Nhym Jejukôt me ba djwỳnh arỳm kĩnhkumrẽx ne. Nhym Metĩndjwỳnh Karō arỳm raxo me kadjwỳnhbê nhỹn ar meo ba.

Ikōnikam Paur ar memã Jeju'ā ujarẽnh.

14 ¹Nhym kam Ikōnikam Paurmẽ Banabe ar arỳm mebê idjaer bikprõnh djà'ȳr tẽn wadjàn kam memã ujarẽho dja. Ne memã kabẽn mexkumrẽxo dja. Nhym kam me krãptĩ: kum kĩnh ne arỳm tu amim Jeju markumrẽx. Mebê idjaermẽ me bajtembê kregu krãptĩ: tu amim markumrẽx. ²Nhym kam mebê idjaer kwỳ amakkre kêt ne kute Jeju mar prãm kêtja arỳm me bajtemmã me kurêtuw. Memã Jeju kukwakam me kute abeno kamy kurêtuw nhym me kum me kurêo ba.

³Nhym kam Paurmẽ Banabe ar arek mekam ar ba. Arkum me uma kêt ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh'ā memã 'ā ujarẽnh ar ba nhym ar'ā arỳm arngro krãptĩ: apêx. Metĩndjwỳnh ta kute tu kum me kaprĩ'ā memã ujarẽnh ar ban^d Bẽnjadjwỳr djwỳnh kukwakam me aêrbê mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx. Me te kute mỳjja marmã kam no tyk ne kute Metĩndjwỳnh raxmã kator kadj mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx. Nãm ar me punu kwỳo mex. Me kute abenmã kum,

—Mrãmri ne Metĩndjwỳnh kôt ar kabẽnkumrẽx, anhỹr kadj ar ipêx.

⁴Nhym kam krĩraxkam me apỹnh kabẽn. Me kwỳ mebê idjaer kôt kabẽn. Nhym me kwỳ Jeju kute ar anorja kôt kabẽn. ⁵Nhym kam me bajtemmẽ mebê idjaermẽ mekam me bẽnjadjwỳrmẽ arỳm abenmã ar'ā karõn abenmã kum,

—Gwaj arkum akjan kẽnō ar titik gẽ ar ty, ane. ⁶⁻⁷Nhym kam ar arỳm me kuman arỳm mã mebê tẽ. Mebê tẽ:n kam arỳm pykabê Rikaôkam bōx. Ne kam krĩraxbê Rixakam bōx ne memã arẽ. Ne kam krĩraxbê Tebikam bōx ne memã arẽ. Ne bu'ā pyka kunikôt memã arẽho ba. Kritu'ā ujarẽnh nyja ne memã arẽho ba.

Rixakam Paur ar memã 'ā ujarẽnh.

⁸Nhym krĩraxbê Rixakam me'ō mrãnh kêt. Adjàkam ne par punuren mrãnh kêt rã'ā ne arỳm abatàn̄h ne. ⁹Nhym kam Paur memã ujarẽho dja nhym par punuja kabẽn maro nhỹ. Ne mex kadj arỳm tu amim Metĩndjwỳnh kamnhĩxkumrẽx. Nhym Paur kam no djar tỳx ne arỳm kute amim kamnhĩxkôt omũ. ¹⁰Nãm omũn kàj bê kum, “Kàjmã dja”, ane. Nhym arỳm ekrux ne kàjmã djan arỳm mrãnh mex.

¹¹Nhym me krãptĩ arỳm Paur kute o mexkôt omũn kàj bê abenmã o akij. Nhym be, Paur ar kute me kabẽn mar kêt. Me ō pykabê Rikaôkam me kabẽn kôt ne me kabẽn. Nãm me abenmã o akij ne abenmã kum,

—Apỹnh me batĩndjwỳnh ar amijo me bapyràk ne arỳm pykamã ruw ne ar ba, ane nhym ar kute me kabẽn mar kêt.

^d14.3 Djãm me ta ne me axwe kêt nhym pãnh kum me kaprĩ Kati. Me ne me te: axwe kêtĩm nhym Metĩndjwỳnh ta arỳm tu kum me kaprĩ.

¹²Nhym me Banabemã Djupite jarẽ. Ne Paur kute kabẽno Banabe jakrenhkam kum Mekuju jarẽ. Me õ metĩndjwỳnh kajgo kõt ne me arkum idji jarẽ. ¹³Krĩrax jajkwa krekre 'ỳr ne me kute me õ metĩndjwỳnh kajgomã amijarẽnh djã. Me õ metĩndjwỳnh jamã ne we kum Djupite jarẽ. 'Ỳr ne kute mar djwỳnh arỳm mrybãri kwỳo bõx. Nãm me pidjõrã nhipẽxo ipõk nhym mry arỳm upij. Be, me krãptĩmẽ Djupite mar djwỳnhmẽ ne me Paur aro õ metĩndjwỳnh kajgon bit kute arkum mry bĩnmã. Bit kute arkum amijarẽnh kadjy arkum mry bĩnmã.

¹⁴Nhym Jeju kute ar anorjabẽ Banabemẽ Paur ar arỳm me omũn arỳm kuma. Ne kute amikaprio amirĩt kadjy amikã kadjõn me'ỳr prõt ne. Ne me krãptĩ katikõt aminẽje kàj bẽ: memã kabẽn tẽ. Me kute arkum mry bĩn nẽje kàj bẽ: memã kabẽn tẽn memã kum,

¹⁵—Ë, mỳkam ne ga me aje ar imã amijarẽnhmã? Djãm ar ibẽ Metĩndjwỳnh? Kati. Ar ije me apyrãk. Me aje wãnh mỳjja kajgo jamã anhirermã ne bar kàj bẽ me ajakreo iba. Metĩndjwỳnh ne tũn ne ar ba. Ta ne arỳm kàjkwa nhipẽx ne ajte pyka nhipẽx ne ajte ngõ raxbẽ pyka kêt nhipẽx ne ajte kam mỳjja kunĩ nhipẽx. Tãm dja ga me amim maro aba. ¹⁶Amrẽbẽ: apỳnh me ba djãkam ne me ta kute amidjwỳnhbit marn amikõt amijo ba kajgo nhym Metĩndjwỳnh ate krã.

¹⁷Djãm ate krãkam kute me bamã amijo amirĩt kêt? Kati. Kute me bamã amijo amirĩt rã'ã. Ga, kute me bakunio djuw mex rã'aja pumũ. Nãm mã djwỳ nhõ mytyrwỳ kõt apỳnh djwỳ djari pykakam o apõx rã'ã. Ne kam djwỳo mã me bajo djuw mexkumrẽx ne o me bajo kĩnhkumrẽx. Ne kute me bajo anhyr rã'ã ne. Ga, Metĩndjwỳnhkumrẽx ne kute me bakunio djuw mex rã'aja pumũ. Nãm Paur ar ã aminẽje memã ane. ¹⁸Nãm ar te memã ane nhym me krãptĩ:ja ar'ã ajkẽ. Ne me kute arkum amijarẽnh kadjy kute mry bĩn prãm rã'ãn kam arỳm kanga.

¹⁹Nhym kam mebẽ idjaer kwỳ bõx. Æxiki kurũm me kwỳ bõx. Ajte Ikõni kurũm me kwỳ bõx. Ne kam memã ar kurẽtuw nhym me arỳm kẽno Paur titiko djan arỳm 'ã abenmã, “Arỳm ne ty”, ane. Ne kam arỳm krĩrax nẽje bjẽro mõn o katon atymã kumẽ. ²⁰Nhym kam Jejukõt me ba djwỳnh bõx ne kum ipõk ne. Nhym kam kãjmã djan arỳm akubyn krĩraxmã wadjã. Nhym kam me'ã akati nhym Banabemẽ Paur ar arỳm krĩraxbẽ Tebi'ỳr tẽ.

Ar arỳm amipry krax'ỳr akẽx.

²¹'Ỳr tẽn kam 'ỳr bõx. Ne kam krĩrax tãmkam kàj bẽ memã ujarẽnh ny jarẽnhõ ba nhym me krãptĩ arỳm tu amim Jeju markumrẽx. Nhym kam ar akubyn krĩraxbẽ Rixa'ỳr tẽn 'ỳr bõx ne kam Ikõni'ỳr tẽn 'ỳr bõx ne kam Æxiki'ỳr tẽn 'ỳr bõx. ²²Ne krĩ kunikõt Jeju kõt me ba djwỳnhmã 'ã karõo tẽn memã kum,

—Dja gar tu amim Jeju markumrẽx rã'ãn 'ã adjukanga kêt. Dja me kàtãm gwaj bajo bikẽnh ar o ba gwaj batokry kumex ma. Nhym kam Metĩndjwỳnh ỳtã amikõt gwaj bapymjyrkumrẽx. Arỳm õ me ja kunĩmã bẽnjadjwỳrkam dja ã gwaj bajo ane. Nãm Paur ar ã memã anhyro tẽmo ane.

²³Ne kam apỳnh me kute amim Jeju mar djàri kunĩkõt tẽ. Me kute Jejukõt ar aben pydjio ba djàri kunĩkõt tẽn me kwỳ'ã meo ba djwỳnh rẽ. Ne kam Metĩndjwỳnhmã meo a'uw ne kum amijajbun arỳm memã kum,

—Gar arỳm tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh markumrẽx. Bar kum ar ajo a'uw gẽ mã ar ajo djuw mex ne ar ajo ba, ane. ²⁴Ne kam arỳm tẽ. Pykabê Pidjijkõt tẽn kam arỳm pykabê Papirij'ỳr bõx. ²⁵Ne tẽn kam krĩraxbê Pedji'ỳr bõx. Ne kam kàj bẽ memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Memã arẽn kam ajte tẽ. Tẽn kam krĩraxbê Atarij'ỳr bõx.

²⁶Ne kam ajte ngõ raxbê pyka kêt kõt akubyn krĩraxbê Āxiki 'õdjwỳ'ỳr tẽmmã. Krĩrax jakam ne me amrẽbê Metĩndjwỳnhmã aro a'uw ne kum,

—Amã ar àpẽn kadjy dja ga tu amã ar kaprĩkumrẽx ne aro djuw mexo aba, ane. Nãm me kum aro a'uw ne kam amũ ar ano. Nhyr ar arỳm amũ krĩrax krãptĩkõt ujarẽn ba. Ne kam arỳm inomã amidjapẽn djà mẽn ajte akubyn Āxiki ja'ỳr tẽmmã. ²⁷'Ỳr tẽn kam arỳm 'ỳr bõx. Bõx ne me kute amim Jeju marjao aben pydjĩn arỳm memã amijã ajarẽ.

Metĩndjwỳnh kukwakam ar àpẽn kunĩkõt memã 'ã ajarẽn memã kum,

—Be, Metĩndjwỳnh ne arỳm apỳnh me bajtem ba djakam memã amak bõ nhyr me krãptĩ: arỳm tu amim Jeju markumrẽx, ane. ²⁸Ne kam arek Jejukõt me ba djwỳnhja kõt ar ba 'ã tũm.

Djeruxarẽkam me kute kukràdjào aben mar.

15 ¹Nãm ar arek Āxikikam ar ba: nhyr kam me kwỳ arỳm pykabê Djudêja kurũm bõx. Ne kam 'êx ne Jeju kukwakam me kamymã kabẽn. Me bajtemmã kabẽn ne memã kum,

—Gẽ me Mõjdjẽ kukràdjà kõt me amy nhĩhu kà rẽ. Dja me me amy nhĩhu kà rẽn kêt nhyr Metĩndjwỳnh kute õ kàjkwa kadjy me apytàr prãm kêt. Nãm me 'êx ne ã memã ane.

²Nhyr kam Paurmẽ Banabe ar arỳm Djudêja kurũm me bõxjamẽ aktã kabẽno aben japa:nho dja. Nhyr kam me abenmã kum,

—Gẽ Paurmẽ Banabemẽ me bakwỳdjwỳ Djeruxarẽmã tẽ. Gẽ ar Jeju kute ar anorjamẽ me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnh'ỳr bõx ne me my kà rẽn jabej me kukja, ane. ³Ne kam me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio baja arỳm amũ ar ano nhyr ar tẽ. Tẽn pykabê Penixijkõt tẽ. Ne tẽn pykabê Xamarijkõt tẽ. Ne tẽmkõt Jeju kukwakam me kute abeno kamymã ujarẽn tẽn memã kum,

—Apỳnh me bajtem ba djakam ne me arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh'ỳr amijo akẽx ne tu amim markumrẽx. Nãm ar ã memã anhỳr tẽ. Nhyr kam me kunĩ arỳm kĩnhtirekumrẽx.

⁴Nhyr ar tẽn kam arỳm Djeruxarẽ'ỳr bõx. Nhyr kam me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio baja ar pa krij ne arkum kabẽn mextire jarẽ. Mekam Jeju kute ar anor jadjwỳ, meo ba djwỳnhdjwỳ ne ar ã aro ane. Nhyr kam ar memã amijã ajarẽ. Metĩndjwỳnh kukwakam ar àpẽn kunĩkõt ar memã 'ã ajarẽ.

⁵Nhym kam me bẽ pardjẽu kwỳ kàjmã dja. Adjwỳnhdjwỳ ne ar tu amim Jeju markumrẽx. Ar kàjmã djan memã kum,

—Gẽ me me my kà rẽ. Me bajtem kute amim Jeju marja my kà rẽ. Dja me me bakukràdjã memã karõn memã kum, “Djã gãm me katàt Mõjdjẽ kukràdjã man kõt ar amijo aba”, ane. Dja me ã me bajtemmã ane. Nãm ã me bẽ pardjẽu memã ane.

⁶Nhym kam me kute 'ã aben marmã Jeju kute ar anorjamẽ me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnhmẽ akuprõ. ⁷Ne kam aktã kabẽno aben japanho kumex. Nhym kam Pedru kàjmã djan memã kum,

—Be, akmere ar, ba ar amã arẽ. Metĩndjwỳnh ne amrẽbẽ ar akurãm amijo ipytã. Ije me bajtemmã idjujarẽnh kadjy amijo ipytã. Ije memã Kritu'ã ujarẽnh ny jarẽnh nhym me kute tu amim markumrẽx kadjy. Ja kadjy ne amijo ipytã. Ja ne gar arỳm aje mar.

⁸Metĩndjwỳnh ne kute me õkre kadjwỳnhbẽ me kabẽn kunĩ mar. Nãm kum me bajtem kĩnh ne arỳm memã ta Karõ jano. O ne arỳm gwaj bamã kum me kĩnhõ amirĩt ne. Amrẽbẽ ne gwaj bamã anon kam arỳm jakam ã memã anoro ane. ⁹Djãm kum me babẽ idjaerbit kĩnh ne kum me bajtem kĩnh kêt? Kati. Me tu amim markumrẽx nhym arỳm me õkre kadjwỳnhbẽ memã axweo ajngrã. Kam arỳm kum me bajtemdjwỳ kĩnh. Nãm kum me kunĩ kĩnhõ aben pyrãk.

¹⁰Ar akwỳ ne gar aje, “Dja me bajtem Mõjdjẽ kukràdjã kõt amijo ba mex”, anhyro aba. Je tũ, mykam ne gar akabẽn jao Metĩndjwỳnhmã amikurẽ'uko aba? Djãm Mõjdjẽ kukràdjã kõt ne me bakukãmãre kute amijo ba mex got? Gwaj badjwỳ djãm kõt ne gwaj amijo baba mex got? Kati. Gwaj bajaxwekam ne gwaj te: baje Mõjdjẽ kukràdjãkõt amijo baba mexmã. Kam kwãrĩk wãnh me bajtemmã ja jarẽnh kêt. Me kute Mõjdjẽ kukràdjã kõt amijo ba mexmã kwãrĩk wãnh memã arẽnh kêt.

¹¹Be, mrãmri Bẽnjadjwỳr djwỳnhbẽ Jeju Kritu ta ne tu kum gwaj bakaprikumrẽx.^e Kam ta ne õ kãjkwa kadjy gwaj bapytã. Gwaj amrẽbẽ tu amim ja markumrẽx. Ta ne tu kum me bajtemdjwỳ kaprĩn ã me utãro ane. Nãm ã Pedru memã ane.

¹²Nhym me krãptĩ:ja arỳm kabẽn krãta. Nhym kam Banabemẽ Paur ar arỳm memã kum,

—Be, me kute Metĩndjwỳnh raxmã kator kadjy bar kukwakam mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhĩpẽx. Nã bãm ar me punu kwỳo mex nhym me te kute marmã kam no tyn kumex, ane. Nãm ar memã anen 'ã memã ujarẽnhõ dja.

¹³Nhym me arek ar maro nhỹ: nhym kam ar arỳm anhikrẽ. Nhym kam Xijagudjwỳ memã kabẽn. Memã kabẽnkam ne Pedrumã Ximão jarẽ. Nãm memã kum,

^e 15.11 Djãm gwaj ba ne gwaj bajaxwe kêt nhym pãnh kum gwaj bakapri Kati. Gwaj ba ne gwaj te: bajaxwe kêtãm. Nhym be, Jeju Kritu ta ne tu kum gwaj bakaprikumrẽx.

—Akmere ar, dja gar ikabēn ja ma. ¹⁴Be, Ximão arỳm ar amã arē. Metĩndjwỳnh arỳm kum me bajtem kaprĩn kute amim me kwỳ pytār kraxkõt ne ar amã arē.

¹⁵Me bakukāmāredjwỳ tām jarē. Metĩndjwỳnh kute amim me bajtem kwỳ pytār jarē. Amrēbē: Metĩndjwỳnh kukwakam kabēn jarēnh djwỳnh tām jarēn arỳm 'ã pi'òk no'òk ne. Dawimē kramē tām djwỳ ar kute aben djò'ã mebē idjaermā krĩn meo ba. Metĩndjwỳnh me'ã Dawi nhõ kikre jakren memā kum,

¹⁶“Kam dja ba bõx ne akubyn Dawi tām djwỳ'ã bēnjadjwỳr mē. Mrāmri ne me kute akubyn kum õ kikre nhipêx pyrāk. Kikre kukràdjā tũmja ne amrēbē amingrà. Dja ba kāmā kudjan ipêx ne.

¹⁷Dja ba ã tām djwỳo ane gē me anhy ijabej. Gē mebē idjaer bu'ã me bajtem djwỳ ijabej. Me bajtem kute tu amim imarkumrēxja kunĩ ijabej. Ba Ibēnjadjwỳr djwỳnh dja ba ã meo ane.”

Nām ã Metĩndjwỳnh memā ane. Dawi tām djwỳmē me bajtem'ã memā ane. Ga, kute amim me bajtem kwỳ pytār jarēnhja pumũ. ¹⁸Adjākam kute amikukām mỳjja kunĩ markõt ne ã memā ane. Nām ã Xijagu memā ane.

¹⁹Ne ajte itepā memā kum,

—Ga, me bajtem kute Bēnjadjwỳr djwỳnhõ aminhõ Bēnjadjwỳrja pumũ nhym kute me bajtemo aminhõ meja pumũ. Ba ar amã arē. Me bajtem kwỳ ne ajbir arỳm Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akēx ne tu amim markumrēx. Kwārĩk wānh Mõjdjē kukràdjā kunĩo me kunor kēt. ²⁰Gwaj memā Mõjdjē kabēn ngrērebit'ã pi'òk no'òk ne memā arē. Gwaj memā kum, “Me kute mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxjamā mry parja kwārĩk wānh krēn kēt. Kwārĩk wānh aprõ djwỳnh kupa'ã nār amjēn djwỳnh kupa'ã akurē aba kēt. Mry me kute mut djēo parja kwārĩk wānh àr ne krēn kēt. Kwārĩk wānh kamrõ krēn kēt”, ane. Gwaj ã memā ane.

²¹Gwaj me bajtemmā Mõjdjē kukràdjā jabit jarē. Gwaj ren memā arēnh kēt nhym ren me kute mar kēt nhym ren kam mebē idjaer kum me kurē. Me Mõjdjē kabēn'ã no tỳxkam kum me kurē. Be, me õ krĩ kunikõt ne me Mõjdjē kabēn'ã no tỳx ne kāj bē memā arēnhõ ku'ê. Pi'òk rārār kunikõt ne me kute me bikprõnh djākam mỳjja ja'ã pi'òk no'òk jarēnhõ ku'ê. Amrēbē: ne me me bakukāmāremā arēn ajbir me kute arēnh rã'ã. Kam dja gwaj me bajtemmā Mõjdjē kukràdjā ngrēre jabit jarē gē me kuman kõt ar amijo ba nhym kam mebē idjaer arỳm kum me kurē kēt. Nām Xijagu ã memā ane.

Me kute me bajtemmā pi'òk no'òk.

²²Nhym kam me abenmā kum,

—Gwaj Paurmē Banabe arkõt krĩraxbē Āxikimā gwaj banhõ me ja kwỳ jano, ane. Nhym Jeju kute ar anorjamē me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnhmē me kute kõt ar aben pydjio baja kunĩmē ne me abenmā kum,

—Be, mextire. Dja gwaj arkõt ar'õ jano, ane. Ne kute arkõt ar anor kadjy amijo Djuda Baxabamē Xira ar utà. Ar amē ne ar Jeju kukwakam me kamy kurām rax. Ar ja arkõt mōrmā. ²³Nhym kam me arỳm pi'òk no'òk ne. Ar kute o mōr kadjy ne me pi'òk no'òk ne. Ne kamā me bajtemmā kum,

“Me ba Jeju kute me ijanor tũm ja ne ba me me amã ikabẽn jarẽ. Me ije Jeju nhõ me jao iba djwỳnhdjwỳ ne ba me me amã ikabẽn jarẽ. Me ibẽ Jeju kukwakam me kamydjwỳ ne ba me me amã ikabẽn jarẽ. Ga me apỳnh me bajtem ba djakam ar aba, krĩraxbẽ Āxikimẽ pykabẽ Xirijmẽ pykabẽ Xirixjikam ar aba. Ba me Jeju kukwakam me ajo ikamy. Wãm ne ba me ikabẽn mex'ã me amã pi'òk no'òk ne. Dja ga me me ikabẽn jarẽn ama.

²⁴Be, wãm me kwỳ kumrẽx mōrwã ne me arỳm me amã 'èx. Me ikurũm mōn me awỳr bõx ne me amã 'èx. Ne me ikukràdjã tũmo me akunoro ban arĩk me amã, ‘Gẽ me Mōjdjẽ kukràdjã kõt me amy nhĩnu kà rẽ. Dja me me amy nhĩnu kà rẽn kêt nhyM Metĩndjwỳnh arỳm kute õ kàjkwa kadjy me apytar prãm kêt’, ane. Be, me kute me amã anhỳr djõ'ã ne ga me te: aje katat Metĩndjwỳnh kabẽn marmã. Arỳm ne Paur ar amrẽ tẽn me imã ja jarẽ ba me kuman arỳm wãm me amã ikabẽn jarẽ. Djãm me ba ne ba me wãm me 'èxnhĩwã jano got? Kati. ²⁵Be, ba me ije me ajarẽn markam arỳm axikõt ikabẽn ne me akadjy amijo me ijõ ar utã. Amijo ar utãn Banabemẽ Paur arkõt me awỳr ar ano. Gu me bamã bakamy Banabemẽ Paur ar kĩnhja kõt ar ano.

²⁶Be, me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt ja ne me te ar kangrõnho ba nhyM ar mã memã Jeju'ã ujarẽn ar ba. Kum me uma kêt ne tu memã banhõ Bẽnjadjwỳr djwỳnhbẽ Jeju Kritu'ã memã ujarẽn ar ba.

²⁷Me ije arkõt me amã ar anorjabẽ ne Djudamẽ Xira ar. Dja ga me pi'òk jakam me ikabẽn jarẽn ama. NhyM ar wã dja ar ajkwakumrẽxkõt ajte me amã tãm jarẽ ga me mrãmri ajte kõt aman mar pydji.

²⁸⁻²⁹Mōjdjẽ kukràdjã ngrẽrebit dja ba me me amã arẽ ga me aman katat kõt ar amijo aba. Ba me me amã, ‘Me kute mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhĩpẽxjamã mry parja kwãrĩk wãnh krẽn kêt. Kwãrĩk wãnh mry kamrõ krẽn kêt. Mry me kute mut djẽo parja kwãrĩk wãnh àr ne krẽn kêt. Kwãrĩk wãnh aprõ djwỳnh kupa'ã nàr amjẽn djwỳnh kupa'ã akurẽ aba kêt’, ane. Jabit ne ba me me amã arẽ. Dja ga me katat Mōjdjẽ kukràdjã ngrẽre jabit man kõt ar amijo aban arỳm amrãnh mex. Ba me ren me amã itepã kukràdjã 'òdjwỳ jarẽ ga me ren te: aje mar ne katat kõt amijo aba prãmje. Be, Metĩndjwỳnh Karõ ne me ikõt amikabẽn dji ba me me amã ikabẽn jarẽ. Tãm ne ja.” Nãm me ã me bajtemmã pi'òk no'òkkam kabẽn jarẽnho ane.

³⁰Nãm me memã pi'òk no'òk ne kam arỳm Paur arkum kungãn arkum, “Aj mã”, ane. NhyM ar arỳm Āxiki'ỳr o tẽn kam 'ỳr o bõx. Ne kam me krãptĩ:o akuprõn arỳm memã pi'òk no'òk ngã. ³¹NhyM me memã pi'òk jarẽ nhyM me arỳm kuma. Kabẽn mextire man arỳm kĩnhkumrẽx ne.

³²NhyM Djudamẽ Xira Ar kubẽ Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽn djwỳnh ne arỳm memã 'ã karõ kumex ne memã kum,

—Dja ga me tu amim Jeju mar tỳxkumrẽx rã'ãn 'ã adjukanga kêtumrẽx. Nãm ar ã memã 'ã karõo ane. ³³Ne arek kam ar ba nhyM ar'ã arỳm akati kwỳ apẽx. NhyM kam ar memã kum,

—Bar akubyn Jeju kute ar anorja'ỹr tẽ, ane. Nhym Jeju kukwakam ar kute abeno kamy arkum,

—Aj mã. Ar adjumar mex ne tẽ, ane. ³⁴Nhym kam Xira memã kum,

—Ba arek me akam ar iba, ane. ³⁵Paurmẽ Banabe ar adjwỳnhdjwỳ arek Äxikikam ar ba. Arek me krãptĩ ro'ã kàj bê memã Bẽnjadjwỳr djwỳnh kabẽn jarẽn 'ã memã ajarẽ.

Paurmẽ Banabe kute abeno bikjêr.

³⁶Nhym kam ar'ã akati kwỳ apêx nhym Paur Banabemã kum,

—Gu baje õbê apỳnh krĩraxkõt Bẽnjadjwỳr djwỳnh'ã memã badjujarẽnhja gu akubyn kunĩkõt tẽ. Gu baje Jeju kukwakam meo bakamy pumũnho tẽ. Me katàt kute amijo ba jabej me omũnho tẽ, ane.

³⁷Nhym arkõt tẽm kadjy Banabe kum Djuão Makõ kĩnh.

³⁸Nhym be, Paur ne kum o tẽm kĩnh kêt. Õbê kute pykabê Papirijkam kute ar kangan arkõt àpênh'ỹr tẽm kêt kam ne kum o tẽm kĩnh kêt. ³⁹Nhym kam ar kabẽno aben japan arỳm abenkam kaprĩre ne. Ne kam arỳm abenbê ajkij. Nhym kam Banabe arỳm Makõo tẽn ngòkõt apêxtibê Xipre'ỹr o tẽ.

⁴⁰Nhym Paur amijo Xira pytà. Nhym kam Jeju kukwakam ar kute abeno kamy ar'ã Metĩndjwỳnhmã kum,

—Ga ne ga adjukapri:kumrêx. Kam tu amã ar kaprikumrêx ne ar o aba, ane. Nhym kam ar mã tẽ. ⁴¹Ne pykabê Xirijmẽ pykabê Xirxijkam tẽ. Apỳnh me kute amim Jeju mar djàri kõt ba. Me kute Jejukõt ar aben pydjio ba djàri kõt ba. Ne memã tỳx jangjênho tẽ. Nãm ar memã kum,

—Dja gar tu amim Jeju mar tỳxkumrêx rã'ãn 'ã adjukanga kêt kumrêx, anhyro tẽ.

Paur kute mã amikõt Ximoxio ba.

16 ¹Ne kam tẽ:n kam arỳm krĩraxbê Tebi'ỹr bõx ne ajte tẽ:n kam krĩraxbê Rixa'ỹr bõx. Nhym Jejukõt me ba djwỳnh'õ nhidjibê Ximoxi kam ar ba. Nã kurũm katorja ne kubê mebê idjaer'õ. Nãm nãja kumrêx tu amim Jeju markumrêx. Nhym bãm kute irjabê me bajtembê kregu'õ. ²Krĩraxbê Rixakammẽ krĩraxbê Ikônikamdjwỳ Jeju kukwakam me kamy mã: memã Ximoxi mexkumrêx jarênho ba.

³Nhym Paur Ximoxi'ỹr bõx ne omũn kam kum ar ro'ã ba prãm ne. Kum ar ro'ã ba prãm nhym be ar kukãm pyka kunĩkõt mebê idjaer krãptĩ ar ba. Me kute Ximoxi mar tũm. Ximoxi bãmbê me bajtembê kreguja me kute mar tũm. Ximoxi my kà krã'ỹr kêt me kute ajte mar. Nhym kam mebê idjaer kum Ximoxi kurê kêt mã Paur arỳm kum my nhinhu kà krãta.

⁴Nhym kam ar tẽ. Apỳnh krĩraxkõt tẽn kunĩkõt me kute amim Jeju marmã kabẽn jarênho tẽ. Djeruxarêkam Jeju kute ar anorjamẽ me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnhmẽ ar kabẽn ne memã arênho tẽ. Me kute mar ne katàt kõt kute amijo bamã ar memã arênho tẽ. ⁵Nhym kam ar

ô'ã apỳnh me kute amim Jeju mar kute ar Jejukõt aben pydjio ba djàri tu amim Jeju mar tỳ:xkumrẽx. Nhyam akati kunĩkõt me kwỳ kute Jeju mar kêtja me kõt arỳm tu amim markumrẽx. Nhyam kam arỳm me krãptĩ.

⁶Nhyam ar pykabê Bridjakõt tẽn pykabê Garaxakõt tẽ. Nhyam Metĩndjwỳnh Karõ arkum,

—Kwãrĩk wãnh pykabê Adjikkam memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnh kêt, ane. ⁷Nhyam kam ar tẽn arỳm pykabê Midjij tẽpo tẽ. Ne bit kute pykabê Bixinij katikõt tẽmmã. Nhyam Metĩndjwỳnh Karõ akubyn ar nẽ.

⁸Nhyam kam ar arek tẽn kam amipãnh pykabê Midjij mẽ. Ne tẽn kam krĩraxbê Krôwadji'ỳr bõx. ⁹Nhyam ar'ã akamãt ne. Nhyam Metĩndjwỳnh Paurmã me'õ karõ bẽ nhyam omũ. Pykabê Matenikam me'õ amiwỳr Paur 'uw nhyam omũ. Nhyam kum,

—Amrẽ pykabê Matenikam tẽn me ikõt apẽ, ane. ¹⁰Be, Paur kute me'õ pumũnhkam bar' on pykabê Mateni'ỳr itẽm kadjy amiman abenmã,

—Be, mrãmri ne Bẽnjadwỳr djwỳnh gwaj bajuw. Gwaj baje kàj bẽ memã Kritu'ã ujarẽnh ny jarẽnh kadjy gwaj bajuw, ane.

Ridjij kute tu amim Jeju markumrẽx.

¹¹Ne kam Krôwadji kurũm ikaton arỳm inox ne. Ne ngôkõt Xamokra'ỳr tẽ. 'Ỳr tẽn arỳm 'ỳr bõx. Ne ajte tẽ: nhyam kam ar ijã akati. Bar kam ajte tẽn kam arỳm krĩraxbê Nêjapôr'ỳr bõx ne 'ã kã nhô. ¹²Ne wabin kam ajte Nêjapôr kurũm pykakõt tẽ. Tẽn kam arỳm krĩraxbê Pirpu'ỳr bõx, pykabê Matenikam ne krĩraxbê Piripuja. Krĩrax ja ne kute raxo krĩrax kwỳ jakrenh. Myt apôx djã kutã pykabê Mateni nhikjê'ã kute krĩrax kunĩ jakrenh. Krĩraxbê Rôma nhô me ja ne me krĩrax jao djuw mex. Bar arek kam ar iba: nhyam kam ar ijã akati kwỳ apẽx.

¹³Nhyam kam ar ijã pi'ók rãrãr. Bar kam krĩraxbê tẽn ngô rax'ỳr bõx. Kam ne mebê idjaer kute Metĩndjwỳnhmã kabẽn djã. Me nire kwỳ arỳm kam akuprõ. Bar me'ỳr tẽn arỳm me ikô'ã nhỹn kam memã idjujarẽnhô dja. ¹⁴Nhyam mekõt me'õ nire, idjibê ne Ridjij. Krĩraxbê Xijxira kra 'õ. Kubê ne kubêkã nhôr djwỳnh. Ta ne kubêkã 'ók nhyam kamrêk. Nhyam kam pi'ók kaprĩ kadjy memã ôro ku'ê. Nãm Mõjdjê kukràdjã kõt mã Metĩndjwỳnhmã rax jarẽnhô ba. Bar memã idjujarẽnhô dja nhyam Ridjij ar ikabẽn maro nhỹ. Nhyam kam Metĩndjwỳnh arỳm kum amak bô nhyam arỳm tu amim Jeju markumrẽx. ¹⁵Bar kam Ridjijmẽ ô kikrekam ôbikwa kunĩdjwỳ Metĩndjwỳnhmã ngômã ar angij. Nhyam kam ar imã krà ne ar imã,

—Ar aje ijã amim, “Mrãmri kute tu amim Bẽnjadwỳr djwỳnh markumrẽx”, anhỹr jabej dja gar on ikõt tẽn inhũrkwãkam anhikwã, ane. Ne kam ar imã krào dja. Bar kam kõt tẽn ũrkwãkam inhikwã.

/ **16.10** Pi'ók ja no'ók djwỳnh nhidjibê ne Ruka. Jakam ne Ruka arkõt tẽmmo krax. 'Ã ne kute, “Bar” jarẽnhja. Paurmẽ amijã arẽ.

Me kute Paurmē Xira Ar kubē ijē.

¹⁶Arek ũrkwākam inhikwā:n kam Metĩndjwỳnhmā kabēn djā'ỳr tē. Nhyṃ me prĩtĩ'ō ar ikajpa. Me karō punu ne ar o ba. Nhyṃ me mā amikukām mỳjja kute apōx'ā prĩtija kukij nhyṃ me karō punu mā kum arē. Kum arē nhyṃ ô'ā prĩtija mā memā mỳjja'ā ajarē. Nhyṃ kam me arỳm pānh kum pi'ôk kaprĩ ngā. Nhyṃ kam prĩtija nhō bēnjadjwỳr ar arỳm kubē pi'ôk kaprĩ kumex jamỳ. Ta ne arkum kungā nhyṃ ar arỳm kubē amỳ.

¹⁷Nām Paurmē ar ikajpan ar ikôt arỳm ar ijo memā àkjēr tē. Nām àkjērkam memā kum,

—Ota, ar ja ne ar Metĩndjwỳnhbē kumkatimā àpēnh ar ba. Ne me amā Jeju kute me apytār'a ujarēnh ba, ane. ¹⁸Nām akati kunĩkôt memā anhỹro tē nhyṃ kam arỳm ar ijā akati krāptĩ apēx. Nhyṃ kam Paur me karō punumā àkrēn arỳm 'ỳr akēx ne kum,

—Ē, Jeju Kritu kukwakam ba amā ikabēn ne. On prĩtijamā anhiren kurũm akato, ane. Nhyṃ kum kabēn majmā nhyṃ arỳm kum iren mā tē.

¹⁹Nhyṃ o ba djwỳnh ar arỳm omũn abenmā kum,

—Je, jakam prĩtija arỳm kute gwaj bamā pi'ôk kaprĩ jamỳnh prām kēt, anen kam ar arỳm Paurmē Xira aro tỳm ne ar pa 'amỳ. Ne kam me rũnh'ỳr ar bjēro

(Metĩndjwỳnh Karō 16.16-34)

mõn aro bõx. Me krãptĩ kute djwỳ jamỳnh djàkam ne me bikprõnh djà. 20'Yr ne ar aro bõx ne arỳm me rũnh kabem ar kudjan memã 'êx ne memã kum,

—Ar kubê idjaer ja ne ar me banhõ krĩraxkam me kunĩmã umar punu jangjênhõ ba nhym me arỳm kangao kumex. 21 Nãm ar me bamã atemã kukrãdjà jarênhõ ba. Krĩraxbê Rõmakam me ja kute me bajo aminhõ. Ne gu me ren ar kukrãdjà wã man kõt ar amijo baba nhym ren me bakam me bẽnjadjwỳr rũnh ren me bakam ngryk ne. Nãm ar ã memã ane.

22 Ne kam me bu'ã me krãptĩ: amim ar kurêtuw. Nhym me rũnh arỳm ar'ã memã apnê. Me kute Ar kubê kubêkà o pôx ne kôo ar titik kadjy ne ar'ã memã apnê. 23 Nhym me arĩk ar titik ne. Ne kam arỳm mebê ijê djãmã aro tẽn kam aro bõx. Ne kam mebê ijê djwỳnhmã kum,

—Dja ga omũnh 'ãno dja gê ar kator kêt, ane. 24 Nãm me kum ane nhym arỳm mebê ijê djà nhipõkri kumoka'êkam ar yr. Ne kam pĩponh amãnhkrut aktã me temã nãtjao ar te janê nhym ar wãnh nhỹ.

25 Wãnh nhỹ: nhym arỳm ar'ã akamãt kô ipõkri. Nhym ar Metĩndjwỳnhmã kabên ne kum ngrero nhỹ. Nhym bu'ã mebê ijê krãptĩ ar maro ikwã. 26 Nhym me aêrbê arỳm pyka amingrêk tỳ:x nhym ô'ã arỳm mebê ijê djà par krax amingrêk ne. Amingrêk nhym on 'ã ijê djà kunĩ jãm amijã kurê. Nhym me kunĩ'ã apỳnh me unênh djàja arỳm amijã kurê. 27 Nhym mebê ijê djwỳnh arỳm no tỳx ne. Ne kam mebê ijê djà'ã ijê djà jãm kute amijã rênhkõt omũ. Ne kam amim,

—Je, arỳm ne mebê ijê kunĩ kato, ane. Ne kam ô kãxdjwa kajgo kaban bit kute o amibĩnmã amijo dja. 28 Nhym Paur kãj bê kum,

—Kwãrĩk wãnh amibĩn kêt. Ota, ba me ikunĩ inhỹr rã'ã, ane.

29 Nhym kam ngõnhpõk'ã me ku'uw ne mebê ijê djãmã prõt ne wadjã. Wadjàn umaje tertet ne arỳm Paurmẽ Xira ar parbê tỳm. 30 Ne kam aro katon arkum,

—Ê, bẽnjadjwỳr ar, mỳj dja ba amijon arỳm ijaxwebê amipyta? ane.

31 Nhym ar kum,

—Dja ga tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu markumrêx nhym arỳm ajaxwebê apytã. Anhõ kikrekam anhõbikwadjwỳ gê ar tu amim markumrêx, ane. 32 Ne kam arỳm arkum Metĩndjwỳnh kabên jarê, ô kikrekam ar yr kunĩdjwỳmã arê. 33 Nhym kam akamãt tãmkam Paurmẽ Xira arkum igot ku'õ. Nhym kam urokam ar arỳm Metĩndjwỳnhmã ngômã ar angij. Mebê ijê djwỳnhmẽ õbikwa ar angij. 34 Nhym kam aminhũrkwãmã aro tẽ. Ne kam arkum õmrõ jarê nhym ar ô kwỳ krêno nhỹ. Nhym ar kunĩ arỳm kĩnhkumrêx ne. Ar kute amim Metĩndjwỳnh markam ne ar kĩnhkumrêx ne.

35 Nhym kam ar'ã akati. Nhym me rũnh arỳm Paur ar'yr krãkamngõnh ar ano. Nhym ar ar'yr mõn mebê ijê djwỳnh kumrêx'yr bõx ne kum,

—Me rũnh ne me arỳm amã, “Arkum anhire gê ar tẽ.” Nãm me ã amã ane, ane. 36 Nhym kam mebê ijê djwỳnh Paur'yr tẽn kum arên kum,

—Me rũnh ne me arỳm ar ajã imã, “Arkum anhire gê ar tẽ”, ane. Kam dja gar akaton tẽn adjumar mex, ane.

37 Nhym kam Paur krãkamngõnh arkum,

—Krĩraxbê Rômakam me ja ne me ar ijo aminhõ. Nhym me kute ar ijaxwe jabej ar ikukjêr kêt kam tu me ipôkri ar ititik ne. Ne kam tu ar ibê ijê. Ne kam bit kute me kàxã bõm ar imênhmã. Djãm me kute ã krĩraxbê Rôma nhõ me jao anhÿr got? Be, kati. Me kute ã Rôma nhõ me jao anhÿr kêt. Gê me ta amrê tẽn ar ijo kato, ane.

³⁸Nhym kam krâkamngõnh ar akubyn tẽn me rûnhmã ar kabẽn jarẽ. Nhym me kute Rômakam me ja kute aro aminhõ markam arÿm ar umaje tĩn prãm. ³⁹Ne kam arÿm ar'ÿr tẽn aminêje arkum kabẽn ne arkum,

—Gop ar ijarênh kêt, ane. Ne kam arÿm aro katon ajte arkum,

—Gop krĩrax jabê mã tẽ, ane. ⁴⁰Nhym kam ar mebê ijê djã kurũm katon Ridjij nhũrkwãmã tẽn bõx. Ne kam Jeju kukwakam me kamy pumũn arÿm memã 'ã karõn meo kĩnh. Ne kam mã ajte tẽ.

Texarõnikakam memã Jeju'ã ujarênh.

17 ¹Tẽn kam krĩraxbê Āporij'ÿr bõx ne amipãnh kumẽ. Ne tẽn kam krĩraxbê Apõnij'ÿr bõx ne amipãnh kumẽ. Ne tẽn kam krĩraxbê Texarõnika'ÿr bõx. Kam ne mebê idjaer bikprõnh djã'õ. ²Nhym kam Paur ajte tãm ne pi'õk rãrãrkam me bikprõnh djãkam tẽn arÿm pi'õkkõt memã 'ã ajarênh me kukij ne 'ã memã karõ. Nhym ajte pi'õk rãrãr nhym ajte kam tẽn pi'õkkõt memã 'ã ajarê. Nhym ajte pi'õk rãrãr nhym ajte kam tẽn pi'õkkõt memã 'ã ajarê.

³Nãm memã kum,

—Be, amrêbê me bakukãmãre kute pi'õk no'õk ne. Pi'õkkam ne mrãmri Kritu tokryn tyk ne akubyn tĩnmã. Be, pi'õkkam Kritu kute amijo anhÿrmã kõt arÿm Jeju ã amijo ane. Mrãmri ne Metĩndjwýnh Jeju'ã me banhõ Bẽnjadjwÿrbê kumkati mênhkumrêx. Ja dja ga me pi'õk kõt ama. Ga, mrãmri kubê Kritukumrêxja pumũ. Jejuja tãm ne ba kãj bê memã arênhõ iba. Nãm ã memã anhÿro ku'ê.

⁴Nhym kam me kwÿ 'ã amim,

—Be mrãmri. Kõt ne arê, anen arÿm mã Paurmẽ Xira arkõt ajkamẽ. Me bajtembê kregu kute Metĩndjwýnhmã amijarênhõ baja krãptĩ: arkõt ajkamẽ. Me nire rûnhdjwÿ krãptĩ arkõt ajkamẽ.

⁵Nhym mebê idjaer kwÿ kute amim Jeju mar kêtja arÿm 'ã ngryk ne. Me te kute ar uràk prãmje arkam ngryk ne. Ar'ã me krãptĩkam arkam ngryk ne. Nhym me kwÿ axwekam ate ar ba. Nhym mebê idjaer me jamã kum,

—Paur ar axwekumrêx. Gwaj me kunibê ar kurê, ane. Nhym kam me kwÿja krĩraxkam me krãptĩmã ar kurêtuw nhym me arÿm arkam kangao kumex. Ne kam Djaxõ nhũrkwã'ÿr prõt ne. Me kute kam Paur ar abej ne arkum kator ne me krãptĩmã aro katormã ne me ùrkwã'ÿr prõt ne.

⁶Ne te: ar abej. Ne kam ar pãnh Djaxõmẽ Jeju kukwakam ar kute abeno kamy kwÿ pa 'amÿn aro katon krĩraxkam me rûnh'ÿr aro mõi me'ÿr aro bõx. Ne ar'ã 'êx ne kãj bê memã kum,

—Paurmẽ Xira ar pyka kunĩkõt abenmã me kurê'uko ba nhym me kangao kumex. Nhym kam ar arÿm jakamdjwÿ bõx. ⁷Nhym kam Djaxõ arkum

aminhũrkwã jarẽn aro djuw mex. Ar ja kunĩ ne arkum bẽnjadjwỳr raxbê Xedja kabẽn kurê. Xedjabê ne me bẽnjadjwỳr rũnh kunĩ nhõ bẽnjadjwỳr. Arkum kabẽn kurê. Ne mã memã kum, “Bẽnjadjwỳr rax 'õdjwỳ kute kabẽn Xedja jakrenh ne kubê Jeju.” Nãm ar ã memã anhỳr ba, ane. Be, nãm me ã ar'ã me rũnhmã ane.

⁸Nhym kam me krãptĩmê krĩraxkam me rũnh kute ja markam arỳm arkam ngryk ne àkrêo kumex. ⁹Ne kam Djaxõ Ar kubê pi'òk kaprĩ kumex byn arkum, —Paur ar ano gê ar mã tẽ. Ar mã tẽm nhijukribit dja bar akubyn ar amã anhõ pi'òk kaprĩ ngã, ane. Ne kam arkum ire nhym ar akubyn ùrkwãmã tẽ.

Berêjakam memã Jeju'ã ujarẽnh.

¹⁰Nhym kam Jeju kukwakam me kamy akamàt tãmkam amũ Paurmẽ Xira ar ano. Krĩraxbê Berêjamã ar ano. Nhym ar'ỳr tẽ:n kam 'ỳr bõx. Ne kam mebê idjaer bikprõnh djà'ỳr tẽ. ¹¹Berêjakam me ja ne me kute amak mexo krĩraxbê Texarõnikakam me ja jakrenh. Paur ar ajkwao memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ nhym me arỳm kum kabẽn kĩnh. Kum kabẽn kĩnh ne kam akati kunĩkõt amim pi'òk jarẽ. Metĩndjwỳnh kabẽn'a pi'òk no'òk jarẽn amim,

—Djãm Paur ar katàt amikabẽn jarẽnhkumrẽx? Djãm ar Metĩndjwỳnh kabẽn'a pi'òk no'òk kõt amikabẽn jarẽnhkumrẽx? ane. Me kute Paur ar mrãmri Metĩndjwỳnh kabẽn kõt kabẽn jabej ã amim pi'òk jarẽnh ne maro ane. ¹²Me kum kabẽn kĩnhkam ne me krãptĩ tu amim Jeju markumrẽx. Me ni bajtem rũnhbê kregujamẽ me my bajtemdjwỳ krãptĩ tu amim markumrẽx.

¹³Krĩraxbê Berêjakam Paur kàj bẽ memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnh ba: nhym amybỳm krĩraxbê Texarõnikakam mebê idjaer arỳm arẽnh ma. Ne kam 'ỳr tẽ:n arỳm kõt bõx. Ne wãkamdjwỳ me krãptĩmã ar kurêtuw nhym me arỳm kangao kumex.

¹⁴Nhym kam Jeju kukwakam me kute abeno kamy ngõ raxbê pyka kêt'ỳr Paur jano. Nhym Xiramẽ Ximoxi ar arek Berêjakam ar ba. ¹⁵Nhym me kamy kwỳ Pauro tẽ. O tẽ:n kam arỳm krĩraxbê Atẽna'ỳr o bõx. Nhym kam Paur arkum,

—Dja gar Xiramẽ Ximoxi ar'ỳr tẽn ar'ỳr bõx ne arkum ikabẽn jarẽ gê ar amrẽ tẽ, ane. Nhym ar arỳm akubyn Berêja'ỳr akẽx ne.

Atẽnakam memã Jeju'ã ujarẽnh.

¹⁶Nhym kam Paur arek krĩraxbê Atẽnakam arkam amako nhỹ. Arkam amako nhỹn kam arỳm mekam kaprĩ:re ne. Be, me kute kum amijarẽnh kadjy ne me apỳnh metĩndjwỳnh karõ krãptĩ nhipẽx ne krĩrax tãmkam kikre kunĩkõt umjuw. Nhym arỳm omũn mekam kaprĩre ne. ¹⁷Ne kam mebê idjaer bikprõnh djàkam memã kabẽn ku'ê. Me kukjêro ku'ê. Memã 'ã karõo ku'ê. Me bajtem kute Môjdjê kabẽnkõt amim Metĩndjwỳnh mar jadjwỳmã 'ã ujarẽnh ku'ê. Ne akati kunĩkõt me krãptĩ kute djwỳ jamỳnh djàkam memã 'ã ujarẽnh ku'ê.

¹⁸Nhym kam apỳnh me kukràdjà tũm'ã ujarẽnh djwỳnh arỳm Paur'ỳr bõx ne kabẽn ma. Me ja ne me mebê epikurêju kukràdjà'ã ujarẽnh ar ba.

Nhym ate me jadjwỳ ne me bẽ exoko kukràdjà'ã ujarẽnh ar ba. Amẽ me ja ne me Paur'y'r bõx ne kabẽn man kam arỳm abenmã kum,

—Je tũ, mỳj ne kabẽn krãptĩja bit kute me bamã arẽnhmã? ane. Nhym me kwỳ 'ã abenmã kum,

—Bãrãm metĩndjwỳnh bajtem'ã memã ujarẽnh ar ba, ane. Mỳkam ne me ã abenmã ane? Bir, Paur kute kàj bẽ memã Jeju'ã ujarẽnh ny jarẽho bakam. Ne kute kàj bẽ me tyk akubyn tĩn'ã ujarẽnh ar bakam. Kam ne me ã abenmã ane.

¹⁹Me ja ne me Paur kabẽn man kam kum kràn arỳm o tẽn krãnhbẽ Apaku nhimõk'y'r o bõx. Kam ne me kute aben pydji djã. ²⁰⁻²¹Nãm me me aben pydji djãkam Pauro bõx ne arỳm kum,

—Dja ga prĩne me imã arẽ. Aje memã me kukràdjã ny jarẽnhja mỳj ne kraxkam kute? Be, ga bõx ne atemã me kukràdjã jarẽ. Mỳj'ã ne ga arẽ? ane. Be, krĩraxbẽ Atẽnakam me krĩ tũm kunĩmẽ me bõx ny kunĩmẽ ne me mã akati kunĩkõt abenmã ujarẽnhbit. Me abenmã apỳnh me ujarẽnh ny jarẽho babit nàr me me maro krĩbit. Ne atemã mỳjja kupẽn kêt.

²²Nãm me Paur kukij nhym arỳm me aben pydji djãbẽ Apaku nhipõkri kàjmã djan memã kum,

—Krĩraxbẽ Atẽnakam me akrĩ ga me aje apỳnh me anhõ we metĩndjwỳnh krãptĩ mar prãm kumrẽx. Arỳm ne ba omũ.

²³Be, nã bãm me anhõ kikre kabe'ã tẽn apỳnh me õ mỳjjamã kute amijarẽnh djã kumexja pumũnhõ tẽn kam kẽn ja'y'r ikato. Me anhõ we metĩndjwỳnh mar djã'ã kẽn jamã ikato. Ga me akabẽn'ã kẽn no'õk ne. Kamã ne ga me, “Gu me baje metĩndjwỳnh mar kêtjamã rax jarẽnh djã kadjy ne gu me kẽn ja dji”, ane. Be, me ga ne ga me kum kẽn djir kajgo. Aje Metĩndjwỳnhkumrẽx mar kêt kam ne ga me aje kẽnja djir kajgon kum amijarẽnh kajgo. Be, ba ne ba arỳm ije tãmja mar. Ije Metĩndjwỳnhkumrẽx mar. Dja ba Metĩndjwỳnhkumrẽx'ã me amã ajarẽ ga me ama.

²⁴Be, ta ne pykamẽ kam mỳjja kunĩ nhipẽx. Pykakam mỳjjamẽ kàjkwakam mỳjjamẽ kunĩmã Bẽnjadjwỳr djwỳnh ne kute o y'r. Kunĩmã Bẽnjadjwỳr djwỳnhkam djãm me kute kum kikre nhym Metĩndjwỳnh kam yrmã got? ²⁵Nàr djãm mỳjja 'õ Metĩndjwỳnh nhõ kêt ga me kam aje kum õrmã? Kati. Be, ta ne kute memã tĩn jangjẽn ne memã àkõr jangjẽn nhym me ar ba. Ta ne memã mỳjja kunĩ nhõro nhỹ.

²⁶Apỳnh me ba djã kunĩkõt me bakunĩ me banhingêt djwỳnh pydji nhym Metĩndjwỳnh adjãkamã ipẽx. Nhym kam ô'ã pyka kunĩkõt me ajmàn kam ar ba. Metĩndjwỳnh amim me kukãm apỳnh me bixadjwỳr djã'ã karõ. Amim apỳnh akati'ã karõ nhym kõt me aben kukãm apõx. Nhym me kukãm amim apỳnh me ba djã'ã karõ nhym me kam aben kukãm apõx ne arỳm kam ar ba.

²⁷Mỳj kadjy ne me ipẽx? Bir, me kute Bẽnjadjwỳr djwỳnh jabejmã ne me ipẽx. Me gop kute amim mar ne kum katormã ne me ipẽx. Djãm kute me bajõmã kre rax got? Kati. ²⁸Metĩndjwỳnh me bamẽ amijo kajkep. Kute me bamẽ amijo kajkepkam ne gu me batĩn ne amingrẽk ne amirĩto baba.

Ikabēnja kôt me akukràdjà jarēnh djwỳnh kwỳ amrēbê: ã memã ane. Ne memã kum, “Gu me babê Metĩndjwỳnh kra”, ane.

²⁹Be, ta ne kute me banhipêx gu me babê ta krakam kwārĩk wānh ga me amim, “Be, me ê mex ne umarkôt ne me kute Metĩndjwỳnh karõ nhipêx. Kēn karỳro nār kryt jakao nār kēno me kute ipêx mex”, kwārĩk wānh ga me ã amim anhyr kêt. Metĩndjwỳnh ta kute me banhipêxkam kwārĩk wānh ga me amim anhyr kêt. ³⁰Be, amrēbê me kute mar kêtka me me ã amim anhyro ba nhym Metĩndjwỳnh ate krã. Ne kam ajbir jakam pyka kunĩkôt me kunĩmã kum, “Me on amikam akapřren wānh ajaxwemã anhiren iwỳr amijo akēx”, ane.

³¹Be, dja ĩ pyka kunĩkôt me kunĩmã axwe pānh jarēn katāt memã o pānhkumrēx. Kute kukwakam memã axwe pānh jarēnh kadjy ne arỳm amijo Jeju pytã. Arỳm kadjy kukãm 'a akati jarēnh māmđji. Me kunĩ kute kum kator ne mar kadjy ne Metĩndjwỳnh arỳm akubyn o tĩn. Me kute tāmwa kute memã axwe pānh jarēnh djwỳnhkôt mar kadjy ne arỳm akubyn o tĩn.

³²Nãm ã Paur memã ane nhym me arỳm aprỳ. Me kute me tyk akubyn tĩn jarēnh markam ne me kwỳ arỳm aprỳo dja. Nhym me kwỳ kum, —Dja ba me ĩ ajte 'a ama, ane. ³³Nhym kam Paur mã mebê tē.

³⁴Be, tēm kētri nhym me kwỳ mã kôt ajkamēn tu amim Jeju markumrēx. Me'õja nhidjibê ne Dijoni. Nãm Apakukam me rũnh bikprõnh djakam me ro'ã rax. Me'õ nire jadjwỳ idjibê Tamari. Nhym me kwỳdjwỳ ar jakôt tu amim Jeju markumrēx.

Kôritukam memã Jeju'ã ujarēnh kadjy ne ja.

18 ¹Nhym kam Paur amipānh krĩraxbê Atēna mēn arỳm krĩraxbê Kôritu'yř tē. 'Yř tē:n 'yř bõx. ²Ne kam me'õbê idjaer, idjibê Akwire'yř bõx. Pykabê Põtukam ne rwỳk djã. Amrēbê ne krĩraxbê Rõmakam prõmē ro'ã ar ba. Pykabê Itarijikam ne krĩraxbê Rõma. Prõbê Prixira. Ar kam ar ba: nhym kam bēnjadjwỳr raxbê Kraõdjõ mebê idjaer kunĩ jano. Krĩraxbê Rõma kurũm me ano nhym Akwiremē prõ ar arỳm mekôt katon tē. Tē:n arỳm Kôritukam bõx. Ne kam ar ba. Ar ba: nhym kam Paur arỳm Akwire ar'yř bõx. Ne kam ar ũrkwākam tē.

³Paurmē Akwire ar ãpēnh djã kute aben pyrāk. Ar kubê kubēkatio kikre nhipêx djwỳnh. Kam Paur arỳm ar ũrkwākam tēn arek kam krĩn ar ro'ã kikre nhipêxo ba. ⁴Ipêxo ban kam pi'õk rārār kunĩkôt mebê idjaer bikprõnh djã'yř ban memã 'a ujarēnho ku'ê. Nãm mebê idjaermē me bajtembê kregudjwỳmã 'a ujarēnho ku'ê. Me kukjêro ku'ê, memã 'ã karõo ku'ê. Me kute tu amim Jeju markumrēxmã memã 'a karõo ku'ê.

⁵Nhym kam Xiramē Ximoxi ar pykabê Mateni kurũm kôt bõx. Nhym Paur no kato:n memã arēnh prã:mkumrēx ne mã mebê idjaermã kum, —Mrãmri Jebubê me banhõ Bēnjadjwỳrbê kumkatibê Kritukumrēx anhyro ba. ⁶Nãm memã arēnh prã:m nhym mebê idjaer arỳm kabēno apanh ne aprỳo ku'ê. Nhym kam Paur kute me kangao amirĩt kadjy amijã kubēkã karngrõn memã kum,

—Ba te me abê idjaermã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ ga me mã akabẽno ijapanho aku'ê. Jakam dja ga me te aje Metĩndjwỳnhmã kum, “Be, Paur kute me imã arẽn h kêt kam ne ba me biknor tokry djàkam itokry”, anhỹrmã. Jakam dja ba me bajtemmã tẽn memã arẽ.

⁷Nãm ã memã anen kam arỳm mebê tẽn me'òbê Juxu nhũrkwãmã wadjàn kam nhỹ. Juxu ne amrêbê Metĩndjwỳnhmã rax jarẽnho ba. Mebê idjaer bikprõnh djà kuri ne ũrkwã. ⁸Me bikprõnh djà jakam me ò bẽnjadjwỳrbê Kripu. Paur Juxu nhũrkwãmã ikwã: nhym kam Kripu arỳm tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh markumrẽx. Ò kikrekam òbikwa kunĩdjwỳ tu amim markumrẽx. Nhym bu'ã krĩraxbê Kòritukam me krãptĩ Paur kabẽn man kam tu amim Jeju markumrẽx. Nhym me arỳm Metĩndjwỳnhmã ngômã me angij.

⁹Nhym kam akamàtkam Bẽnjadjwỳr djwỳnh Paur nokam amirĩt nhym omũ. Nhym kum,

—Kwãrĩk wãnh me umaje abinhikrẽn h kêt. Dja ga memã akabẽn jarẽn h rã'ã.

¹⁰Ba ne ba amẽ amijo ikajkep. Me'ò kute awỳr prõt ne ajo bikẽn h prãm kêt kumrẽx. Be, krĩrax jakam inhõ me ja krãptĩkam ne me'ò kute ajo bikẽn h prãm kêt kumrẽx. Nãm ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh kum ane. ¹¹Nhym kam arek Kòritukam memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnho ba nhym arỳm 'ã amex ne 'ã nan ajte 'ã amex apêx.

¹²Nhym akati 'òkam mebê idjaer arỳm akuprõ. Gariju pykabê Akajakam memã bẽnjadjwỳrkam ne me akuprõn kam abenmã Paur kurêtuw. Abenmã kurêtuw ne arỳm 'ỳr prõt. 'Ỳr prõt ne o tỳm ne pa 'amỳn arỳm me kute memã axwe pãnh jarẽn h djàkam o bõx. ¹³Ne kam me rũnhmã kum,

—Me'ò ja ne me ibê ikukràdjà kurêo ban me imã, “Be, ikukràdjà jakõt dja ga Metĩndjwỳnhmã rax jarẽnho aba”, ane.

¹⁴⁻¹⁶Nhym Paur kum amijarẽn h 'ỳr nhym Gariju kumrẽx ne memã kum,

—Je, me'òja ren axwekumrẽx. Ren me'õnh bĩ, nàr ren mỳjjao akĩ ba ren arỳm 'ã me akabẽn ma. Nhym be, ate ga me abê idjaer me akabẽnbito angryk ne me anhidjibito angryk ne me akukràdjà tũmbito angryk ne arỳm o ikunoro aba. Djãm ba ije mỳjja kajgo jakõt memã axwe pãnh jarẽn h got? Rũm me mõn wãnh me akukràdjào aba. Nãm ã Gariju mebê idjaermã anen arỳm me anon bõm me kurê. ¹⁷Nhym kam me bajtembê kregu kunĩ Xoxinio tỳm. Xoxinibê ne mebê idjaer bikprõnh djàkam memã bẽnjadjwỳr rax. Nãm me o tỳm ne arỳm me kute memã axwe pãnh jarẽn h djàja kabem titik ne. Nhym Gariju ate krã nhỹ.

Prixiramẽ Akwiremẽ Apôr ar'ã ujarẽn h.

¹⁸Nhym kam Paur krĩraxbê Kòritu tãm kam arek ar ba 'ãtũm ne. Ne kam arỳm Jeju kukwakam me kute abeno kamy arkum, “Ba on”, ane. Ne kam arỳm Prixiramẽ Akwire ar aprõn aro tẽ. Ar pykabê Xirij'ỳr tẽmmã. Ne krĩraxbê Xekrere kumrẽx'ỳr tẽn 'ỳr bõx. Bõx kêt ri ne Paur Metĩndjwỳnhmã amikabẽn pydjĩn arẽ. Ne kam amikabẽn kõt amijo tẽn arỳm aminhinomã amimẽ nhym me arỳm kum krãnh kê, mebê idjaer kukràdjà kõt. Nhym kam ar nox ne.

¹⁹Ne tẽ:n kam arỳm krĩraxbê Epexu'ỳr bõx. Nhym kam Prixiramẽ Akwire ar arek Epexukam ar ba kadjy Paur arkum ire. Arkum iren kam tu arỳm mebê idjaer bikprõnh djàkam tẽn memã Jeju'ã ujarẽnho dja. Me kukjêro dja, memã 'ã karõo dja. ²⁰⁻²¹Nhym me kum,

—Dja ga arek jakam ar aba. Gê kàjbê ajătũm ga kam amũ tẽ, ane.

Nhym memã kum,

—Kati. Djeruxarêkam mebê idjaer krãptĩ kute aben kajmã'ã amikukràdjã tũm mar kadjy arỳm aben pydji 'ỳr. Ije me aben pydji djã nhõ akati majmã ibõxmã. Ba on me'ỳr. Nhym kam Metĩndjwỳnh kum akubyn itẽm kĩnh jabej ba kam ajte akubyn me awỳr tẽ. Aj, ba on, ane. Ne kam arỳm krĩraxbê Epexu kurũm tẽ. Ngõkõt tẽ.

²²Tẽ nhym kam me arỳm krĩraxbê Xedjarekam kà nhõ nhym kam wabi, krĩraxbê Djeruxarê'ỳr wabin kam 'ỳr bõx. Ne kam me kute amim Jeju mar pa krij. Me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio baja pa krij ne memã kabẽn mex jarẽ. Ne kam krĩraxbê Āxiki'ỳr tẽ. 'Ỳr tẽ:n arỳm 'ỳr bõx.

²³Ne kam kam ar ba kàjbê 'ătũm ne ajte tẽ. Tẽ:n kam pykabê Garaxakõt tẽ. Ne kam pykabê Bridjakõt tẽn apỳnh Jejukõt me ba djwỳnh djari kunikõt memã tỳx jangjẽnho tẽn mã memã kum,

—Gora tu amim Jeju mar tỳxkumrẽx. Kwārĩk wãnh 'ã adjukanga kêt, anhyro tẽ.

²⁴Nhym kam mebê idjaer'õ nhidjibê Apôr arỳm krĩraxbê Epexukam bõx. Krĩraxbê Arexākam ne rwỳk djã. Nãm kabẽn mexkumrẽx ne kute Metĩndjwỳnh kabẽn'a pi'òk no'òk mar mexkumrẽx. Kute memã arẽn h mexkumrẽx nhym me kătãm te kute kabẽno itymãn kam kutã amikabẽno biknoro nhỹ.

²⁵Apôr Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju'ã prĩne me bakukãmãre kabẽn kukràdjã mar mexkumrẽx. Ne kam no kator mex ne prĩne katõt memã kabẽn jarẽn h mexkumrẽx. Ne kam Djuão kute Metĩndjwỳnhmã ngõmã me angjẽn h kam me kabẽn bit ne kute mar. Kute ja nhijukri Jeju'ã ujarẽn h kunĩ mar kêt.

²⁶Apôr ja ne Epexukam bõx ne kam mebê idjaer bikprõnh djã'ỳr tẽn 'ỳr wadjàn arỳm memã 'ã ujarẽnho dja. Nãm kum me uma kêt ne memã 'ã ujarẽnho dja. Nhym kam Akwiremẽ Prixira ar arỳm 'ã ujarẽn h man arỳm o tẽn kum arẽn h mex. Apôr kute Jeju'ã ujarẽn h mar kêtja kum arẽn h mex.

²⁷Nhym kam kute pykabê Akajamã tẽmmã nhym Jeju kukwakam me kute abeno kamy arỳm memã pi'òk no'òk ne. Kute Akajakam Jejukõt me ba djwỳnhmã õr kadjy ne memã pi'òk no'òk ne arỳm Apõrmã kungã. Pi'òkkam ne me memã 'ã karõn memã kum,

—Dja ga me tu Apõro anhõbikwakumrẽx, ane. Nhym kam Apôr me'ỳr tẽn me'ỳr bõx. Ne kam arỳm me kute amim Jeju marjamã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ. Nhym kam me arỳm tu Apõro õbikwakumrẽx. Amrêbê ne Metĩndjwỳnh tu kum me kaprĩkumrẽx ne memã amak bõ nhym kam me arỳm tu amim Jeju markumrẽx. Nãm me Apõro õbikwakumrẽx nhym kam memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ: nhym kam me arỳm amũ amim mar kamẽn kabẽn mar rax ne.

²⁸Nãm mã mebê idjaermã me kukãmãre kute Kritu'ã pi'òk no'òk jarẽn mã memã kum,

—Be, pi'òkkam Bẽnjadjwỳrbê kumkatibê Kritu kute amijo anhỹrmã kôt ne Jeju arỳm ã amijo ane. Be ga, mrãmri pi'òk kôt Jejubê me banhõ Bẽnjadjwỳrbê kumkatikumrẽxja pumũ. Mrãmri kubê Kritukumrẽxja pumũ, ane. Nãm me krãptĩ nhipòkri ã memã kabẽn mex jarẽnho ane nhym mebê idjaer te: kute kabẽno itymã te o anen amikabẽno biknoro nhỹ.

Paur Epexukam Jeju'ã ujarẽnh.

19 ¹Nhym Apôr arek krĩraxbê Kôritukam ar ba nhym Paur arỳm atỳx kôt tẽ. Tẽ:n kam krĩraxbê Epexu'ỳr bõx. Ne kam Kritu nhõ me ja kwỳ'ỳr bõx. Ar ja ne ar kute Metĩndjwỳnhmã ngômã me angjênh djwỳnhbê Djuão kabẽnbit mar. ²Nãm ar'ỳr bõx ne arkum,

—Ar aje tu amim Kritu markumrẽxkam djã ne Metĩndjwỳnh Karõ ar ajamỳn ar ajo ba? ane.

Nhym ar kum,

—Kraxje me'õ kute ar imã Metĩndjwỳnh Karõ'ã ujarẽnh kêt kam ne bar ije mar kêt kumrẽx, ane.

Nhym Paur arkum,

³—Be, me kute Metĩndjwỳnhmã ngômã ar ajangjênhkam mỳj ne me kute o amirĩt kadjy ngômã ar ajangij? ane.

Nhym ar kum,

—Be, nã bãm ar arỳm amikam ikaprĩren wãnh ijaxwemã inhiren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akẽx. Kute jao amirĩt kadjy me ngômã ar ijangij. Nãm ã Djuão ngômã me angjênhho ane, ane.

⁴Nhym kam Paur arkum,

—Mrãmri ne me amikam kaprĩren wãnh axwemã iren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akẽx. Jao amirĩt kadjy Djuão ngômã me angij. Kamã ne memã kum, “Be, itotokbê ne me'õ bõxmã. Tãmwã dja ga me tu amim markumrẽx”, ane. Kritubê Jeju'ã ne ã memã ane. Nãm ã Paur arkum ane ⁵nhym ar arỳm kuma. Ne kam ar tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju markumrẽx nhym arỳm kum ngômã ar angij.

⁶Ne kam ar krã'a aminhikra jadjuw nhym Metĩndjwỳnh Karõ arỳm ar 'amỳ. Nhym ar arỳm apỳnh ar kute me kabẽn mar kêt kam kabẽn jarẽnho dja, Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnho dja. ⁷Kute ngômã ar angjênh ja ne Ar kubê 12 pyrãk.

⁸Nhym kam Paur aben tã mebê idjaer bikprõnh djãkam tẽn kum me uma kêt ne memã 'ã ujarẽnho ku'ê. Nãm aben tã Metĩndjwỳnh kute amim me utàr ne ar meo ba'ã memã ujarẽnho ku'ê, memã 'ã karõo ku'ê. Nhym me kwỳ amim, “Mrãmri kabẽn kumrẽx”, anhỹro krĩ. Nhym arỳm 'ã mytyrwỳbê 3 apêx. ⁹Nhym ate, me kwỳ ta arỳm amakkre kêt ne arỳm kabẽn mar kêt ne me krãptĩ nhipòkri kabẽn punuo dja. Ne memã kum,

—Djãm Jejukõt me kute amijo bakam mex got? Arkati, anhỹro ku'ê. Nhyam kam Paur mebê Jeju nhõ me jao tẽn arỳm me kàxã meo krĩ. Me'õbê Xiranu kute memã me kukràdjà jarẽn h djàkam meo krĩ. Akati kunĩkõt memã ujarẽnho krĩ. ¹⁰Nãm aben tã meo krĩ nhyam me'ã amex ne ajte 'ã na ne ajte 'ã amex ne ajte 'ã na apêx. Apêx nhyam kam pykabê Adjikkam me õ krĩ kunĩkõt ne me arỳm Paur kabẽn ma. Mebê idjaermẽ me bajtembê kregudjwỳ ne me Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju'ã ujarẽn h ma.

¹¹Nhyam Paur Metĩndjwỳnh kukwakam arỳm apỹnh mỳjja pumũnh kêt djàri ipêxo ba. Nãm me punuo mexo ba. ¹²Nãm ipêxo ba nhyam me me ijarop kukõnh djà, nàr me õ kubêkà Paurmã o mõn o kupê. Ne kam apỹnh me punu djàri memã o mõ nhyam me punu kunĩ arỳm mex ne. Nhyam me karõ punu kunĩ arỳm memã ire.

¹³⁻¹⁴Nhyam mebê idjaer kwỳja ne ar Epexukam ate ar babit ne arek krĩ kêt. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr'õ nhidjibê Xewa ne ar kunĩ jadjuw. Ar kubê 7. Xewabê ne mebê idjaer'õ. Kra ar ta ne amijo me karõ mar mexo ba. Ar me karõ punu kute meo ba'ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju nhidji jarẽn kum,

—Bar Jeju kukwakam amã ikabẽn. Paur kute kàj bẽ Jeju'ã memã ujarẽn hja ba kukwakam amã ikabẽn. On kum anhire. Nãm ar ã memã anhỹro ba.

¹⁵Ne kam ar bit kute me'õ jakam me karõ punu janormã kum Jeju nhidji jarẽn h kajgo. Nhyam me karõ punu arỳm ar aêrbê arkum,

—Jeju ije kabẽn mar ne Paur ije kabẽn mar. Nhyam be, ar ga djãm ije ar akabẽn mar got? ane. ¹⁶Nhyam me'õja me karõ punu kute o baja arỳm tu aro arĩ ne ar titiko tẽ. Nãm aro tẽn prĩne ar õm ne. Ne arỳm Ar kubê ar õ kubêkà kadjõn o põx. Ne ar par punu nhyam ar kajgo mã kikre kurũm prõt ne.

¹⁷Nhyam kam me ar arẽnho ipòk ne. Nhyam me kunĩ arỳm kuma. Mebê idjaermẽ me bajtembê kregumẽ krĩraxbê Epexukam me ja kunĩ arỳm kuma. Me kunĩ arỳm umaje madjà kretin Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju ra:xkumrẽxmã kato. ¹⁸Nhyam kam me krãptĩ kute tu amim Jeju markumrẽxja bõx ne tu amijaxwe djàri arẽnho amirĩtkumrẽx.

¹⁹Nhyam kam mebê wajanga krãptĩ aben totokmã amidjudjy'ã pi'òk no'òk jao bõx. Ne kam me kute amidjudjy kangao amirĩt kadjy me ipòkri kum kuton kam kurẽ nhyam kumex ne. Mỳj ne pi'òk pãnh kute nhyam me kum kuto? Bir, pãnh ra:x. Kryt jakao ngõnhponho pi'òk kaprĩ krãptĩ; aben 'ã akre kubê 50.000. Nhyam me tu kum pi'òk kurẽn arỳm kuwykam kunĩ rẽ nhyam xêr. ²⁰Nhyam kam me arỳm tỳx ne amũ memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnho kumex nhyam me krãptĩ kum kĩnh nhyam me kute tu amim Jeju markumrẽxja arỳm krãptĩ: ne.

²¹Nãm me ã o ane nhyam Paur òkre kadjwỳnhbê arỳm amim pry karõ djà djirkumrẽx ne amim,

—Ba pykabê Matenimẽ Akajamẽ 'ỳr tẽn kam me omũ. Dja ba anen kam arỳm Djeruxarẽmã tẽ. Ne kam krĩraxbê Rõmamãdjwỳ itẽm prãm kumrẽx, ane. ²²Ne kam amikukãm Matenimã õ àpẽn h amãnhkrut jano. Nãm Ximoximẽ Eraxu ar ano. Ne kam arek pykabê Adjikkam ar ba rã'ã.

(Metĩndjwŷnh Karõ 19.18-19)

**Temexu kute me krãptĩ:mã
Paur kurê'uk.**

²³Paur ar ba: nhym kam krĩraxbê Epexukam me krãptĩ arŷm ngyrk ne kangao kumex. Be, Temexu kute me krãptĩbê me kute amim Jeju mar kurêkam me arŷm ngyrk ne. ²⁴Temexubê kryt jakao kikre kryre nhipêx djwŷnh tũm. Kute kikreti pyrãk ne kikre kryre nhipêxo ba. Kikretikam ne me amrêbê Djijanamã amijarênh djã. Djijanabê ne me õ metĩndjwŷnh kajgo'õ. Nãm kryt jakao kikre kryre nhipêxo ba. Ne kam kute memã õr pãnh pi'õk kaprĩ jamŷn õ àpênhmã kungã. Pi'õk kaprĩ rũ:nh ne amŷn memã kungã.

²⁵Nhym me krãptĩ jadjwŷ kute ar mŷjjao metĩndjwŷnh karõ nhipêxo ba. Nhym Temexu õ àpênh jao akuprõn metĩndjwŷnh karõ nhipêx djwŷnh krãptĩ jadjwŷo akuprõn memã kum,

—Ë, ar ikabên ma. Gwaj badjãpênh djã ja djõ'ã ne gwaj mã banhõ pi'õk kaprĩ kumex jamŷ. Tãm ne gar arŷm ama. ²⁶Ë, arŷm ne gar Paur kute ar amijo ba kõt omũn arŷm kabên kõt ama. Djãm krĩrax jabê Epexukambit ne ar kabên ba? Kati, pykabê Adjijja kunĩkõt ne me krãptĩ:bê metĩndjwŷnh karõ nhipêxja kurêo ban kubê ar meo akêxo ba. Nãm arĩk memã kum, “Djãm metĩndjwŷnh karõ nhipêxjabê Metĩndjwŷnhkumrêx? Arkati. Kubê Metĩndjwŷnh kêtumrêx”, anhŷr o ba.

²⁷Be, dja Paur memã ja jarênhõ ba rã'ã nhym me krãptĩ arŷm me baje metĩndjwŷnh karõ nhipêxja kanga. Djijana nhõ kikretidjwŷ dja me kum kĩnh kêt. Be, Djijanabê me banhõ metĩndjwŷnh raxkumrêx. Pykabê Adjij kunĩ, kam me kunĩ kum rax jarênhõ ba. Pyka kunĩkõt apŷnh me ba djãkam me kunĩ: kum amijarênhõ ba. Dja me Paur kabên man kõt ar amijo ban arŷm Djijanamã amijarênh krãta. Nãm ã Temexu memã ane.

²⁸Nhym me kute amijã kabên ja markam arŷm ngyr:k ne kãj bê abenmã kum, —Epexukam me batĩndjwŷnhbê ne Djijana. Djijana raxkumrêx. Epexukam me banhõ metĩndjwŷnhbê ne Djijana. Djijana raxkumrêx anhŷro kumex. ²⁹Nhym

me kam me ja djô'ã kíkrepdjĩtã abenkam kanga:o kumex. Ne kam arỳm Gajumẽ Arxaku ar pa 'amỳ. Pykabẽ Matenikam ne ar abatãnh djã. Paurmẽ ro'ã ar Epexukam bõx. Nhym me ar pa 'amỳn aro tẽn me bikprõnh djãtimã aro wadjã.

³⁰Nhym Paur kute aben nẽje me akre kadjy bit me kanga katikõt ãrmã. Nhym Jejukõt me ba djwỳnh arỳm akubyn Paur nẽ. ³¹Be, pykabẽ Adjĩkam me bẽnjadjwỳr kwỳ Pauro õbikwa tũm. Ar jadjwỳ Paur nẽn kum,

—Kwãrik wãnh me bikprõnh djãtimã adjãr kêt, ane. Me kute o bikẽn karõ ne ar nẽ.

³²Nhym me bikprõnhja ar kanga prõt ne ba. Djãm me krãptĩ kute me kanga kraxkõt mar got? Kati. Nãm me apỳnh kabẽn ne. Me kwỳ 'ã me kabẽn ja jarẽnho amra. Nhym me kwỳ 'ã atemã me kabẽn ja jarẽnho amra. ³³Nhym mebẽ idjaer arỳm Arexãrimã 'ã karõ. Kute me nẽje me kunĩ kukrãmã ne me kum 'ã karõ. Nhym me binhikrẽn kadjy te: memã ikra bẽno dja. Nãm bit kute mebẽ idjaer nẽje me bajtemmã kabẽnãm.

³⁴Nhym me arỳm Arexãribẽ mebẽ idjaer'õ kõt omũ. Omũn arỳm kãj bẽ kabẽno tuknĩn mã abenmã kum,

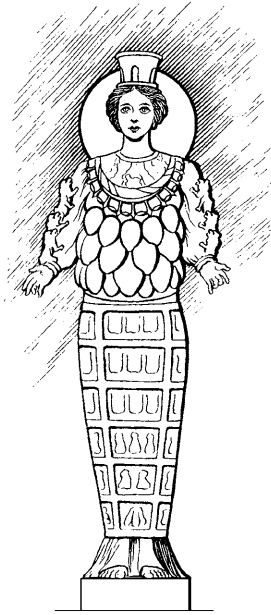
—Epexukam me banhõ metĩndjwỳnhbẽ Djijana raxkumrẽx. Nãm me ã anhỹro kumex nhym arỳm me'ã myt ky:n me'ã ora amãnhkrut apẽx.

³⁵Nhym kam krĩraxkam me'ã pi'õk no'õk djwỳnh raxja arỳm bõx ne memã kabẽn nhym me arỳm anhikrẽ. Nhym kam memã kum,

—Krĩraxbẽ Epexukam me ar abaja, gu me ba ne gu me babẽ metĩndjwỳnh raxbẽ Djijana nhõ kíkretio djuw mex djwỳnh. Djijana karõ ne mrãmri kãjkwa kurũm ruw. ³⁶Gu me babẽ o djuw mex djwỳnh nhym pyka kunĩkõt me kute me bamar. Me kute me bamarkam ga me ren tu anhikrẽn adjãkrẽ kêtikumrẽx.

³⁷Be, ga me jakam aro abõxja djã ne ar me banhõ metĩndjwỳnh nhõ kíkretikam mỳjja'õo akĩnh got? Nãr djãm ar kute me banhõ metĩndjwỳnh'ã kabẽn punu'õ jarẽn got ga me ar'ã ajatom ne? Kati. Nã gãm me jakam ar jao abõx kajgo. ³⁸Be, dja Temexumẽ metĩndjwỳnh karõ nhipẽx djwỳnh ar kute ar arẽn prãm, wãnh ne memã axwe pãnh jarẽn djã dja. Myt ja tãmkam ne memã pãnh jarẽn djwỳnh kam memã nhỹ. Gẽ Temexu ar 'ỳr aro bõx ne kum ar arẽ. Kam ne me kunĩ kute abenmã axwe jarẽn djã.

³⁹Nãr me aje mỳjja 'õdjwỳo aben mar prãm jabej dja ga me tu me bakukràdjã kõtbit akuprõn o aben ma. ⁴⁰Be, jakam me banhõ bẽnjadjwỳr rax arỳm me bamã uma. Me bakangatikam kute me bamã pãnh jarẽn arỳm me bamã umakumrẽx. Godja bẽnjadjwỳr rax abej me bakukjẽr jabej gu

(Metĩndjwỳnh Karõ 19.23-41)

me bakangati ja'ã te: baje kum amijarēnhmã, te: aminêje kum bakabēnmã.

⁴¹Nãm ã me'ã pi'ók no'ók djwỳnh rax memã ane. Ne kam memã kum,

—Aje, me on ajmã, ane. Nhyam me arỳm ajmã.

Paur Matenikam tēm ne kam Krexakam bōx 'ã ujarēnh.

20

¹Me kangati apēxkam Paur arỳm amiwỳr Jejukôt ba djwỳnh 'uw nhyam me arỳm bōx. Nhyam kam meo rōrōk ne memã kum,

—Ba on pykabê Mateni 'ỳr. Gora ar amim Jeju mar tỳx ne 'ã adjukanga kêt, ane. Ne kam me kurũm pykabê Mateni'ỳr tē. ²Nãm 'ỳr tē:n kam apỳnh Jejukôt me ba djari me omũnho tēn me tỳxmã memã 'ã karōn memã kum,

—Dja gar tu amim Jeju mar tỳxkumrēx, anhỹro tē. Nãm ã memã anhỹr kumexo tē. Ne tē:n kam arỳm pykabê Krexa'ỳr bōx. ³Ne kam arek kam ar ba nhyam 'ã mytyrwỳ amãnhkrut ne ikjêkêt apēx. Nhyam kam bit kute ngôkôt pykabê Xirij'ỳr tēmãm. Nhyam mebê idjaer bit kute kam o arĩmã. Nhyam kam ate pykabê Matenikôt amipry karõ djã dji.

⁴Nhyam kam me kwỳ Paur kôt tēmãm. Pykabê Mateni katikôt tēmãm. Pykabê Xirij'ỳr ne kôt tēmãm. Xopatu Paur kôt tēmãm. Piju ne Xopatu dji. Krĩraxbê Berējakam ne abatãnh djã. Nhyam Arxakumē Xekunu arkôt tēmãm. Krĩraxbê Texarōnikakam ne ar abatãnh djã. Nhyam ajte Gajudjwỳ kôt tēmãm. Krĩraxbê Tebikam ne abatãnh djã. Nhyam ajte Ximoxidjwỳ kôt tēmãm. Nhyam ajte Xikikumē Krōpimu ar adjwỳnhdjwỳ kôt tēmãm. Pykabê Adjikkam ne ar abatãnh djã. Paurkôt ar mōr ne ja. ⁵Xopatu ar ar ikukãm tēn krĩraxbê Krōwadjikam ar ikam ama. Badjwỳ Paur kôt tē. Ba ibê Ruka.

⁶Apỳnh akati wākam ne mebê idjaer amikukràdjã kôt djwỳponhbit kuro ba. Nhyam ar ijã akati wã apēx bar krĩraxbê Pirpu kurũm, pykabê Matenikam krĩraxbê Pirpu kurũm inox ne tē. Tē: nhyam kam ar ijã akatibê 5 apēx. Bar kam krĩraxbê Krōwadjikam Xopatu ar'ỳr bōx. Ne kam ar iba: nhyam kam ar ijã akatibê 7 apēx.

Juxiku tỳm ne tyk nhyam kute akubyn o tĩn.

⁷Nhyam arỳm ar ijã pi'ók kamrêk ne. Nhyam Jejukôt me ba djwỳnh arỳm akuprō, djwỳ kokjêr kadjy. Jeju kute aminhi'ã djwỳ jakren kokjêrja tãm ne ajte kute 'ã akren kokjêr ne krēn kadjy akuprō. Nhyam Paur arỳm kãj bē memã 'ã ujarēnho dja. Akati nhyam tēm kadjy ne 'ã ujarēnh 'iry dja. 'Ã ujarēnho dja: nhyam kam me'ã akamãt kô ipókri.

⁸Atemã kikrekam ne me bikprōnh djã. Kikre amãnhkrut ne ikjêkêt ne me aben nhiby ipēx. Kỳjrũm kumoka'êkam ne me nhỹ nhyam me õ ngõnhpók krãptĩ. ⁹Nhyam me'ã akamãt kô 'iry: nhyam me'õ nōrny nhidjibê Juxiku kre krã'yr'ã nhỹ. Paur memã ujarēnh 'iry: nhyam Juxiku arỳm ôtdjwa bĩn mex ne. Nhyam arỳm ôť mex ne e u:n mōn tu:k ane. Pykabê mōn tỳm nhyam me 'ỳr ruw ne kumỳ nhyam arỳm ty.

¹⁰Nhyam Paur arỳm 'ỳr ruw. Ne tu tykja nhiby tỳm ne 'amỳnh tỳx ne. Ne memã,

—Kwārĩk wānh ga me kam atĩn prām kêt. Arỳm ajte tĩn ne, ane. ¹¹Ne kam akubyn wabin arỳm djwỳ kokijn õ kwỳ krẽno nhỹ. Õ kwỳ krẽn pan ajte memã ujarẽnhmo krax. Ne o nhỹ: nhym arỳm me'ã òkrẽn'anh kàr mex ne. Nhym kam arỳm tẽ. ¹²Nhym me ùrkwãmã nørny akubyn tĩnjao tẽ nhym arỳm mexkumrẽx ne. Nhym kam me arỳm kĩ:nhkumrẽx ne.

Paur kute Epexukam meo ba djwỳnhmã amijarẽnh.

¹³Nhym kam Paur kute bamẽ Xopatumẽ ar ijo mõrmã ar imã 'ã karõ. Ba ibẽ Ruka. Nãm ar imã,

—Ba dja ba pykakõt krĩraxbẽ Axô'ỳr tẽ. Dja ba 'ỳr bõx ne arỳm ar akõt kàraxkam amũ tẽ, ane. Ne kam pykakõt tẽ. Ar ba ne bar kàraxkam tẽ. ¹⁴Tẽ:n kam arỳm krĩraxbẽ Axô'ỳr bõx nhym arỳm ar ikõt bõx. Ne kam ar ikõt kàraxmã wadjà. Bar kam krĩraxbẽ Mixini'ỳr tẽ:n kam 'ỳr bõx.

¹⁵Ne kam ajte ngòkõt tẽ. Tẽ: nhym ar ijã akati. Bar ajte tẽ:n arỳm apẽxtibẽ Kuju'anh tẽ. Ne ajte tẽ: nhym ajte ar ijã akati. Bar tẽ:n arỳm apẽxtibẽ Xamu'anh tẽ. Tẽ:n kam arỳm krĩraxbẽ Krodjirkam bõx. Ne kam amikrà:n kam ajte ngòkõt inox ne mỗ. Nhym ajte ar ijã akati. Bar kam tẽ:n arỳm krĩraxbẽ Miretukam bõx. ¹⁶Ar ibõx kêttri Paur ar imã,

—Gwaj krĩraxbẽ Epexu ja'ã tẽ. Ba ren kam tẽn pykabẽ Adjikkam amikrà:, ane. Adjikkam ne krĩraxbẽ Epexu. Nãm mebẽ idjaer bikprõnh djà nhõ akatibẽ Pẽxiko majmã Djeruxarẽ'ỳr bõxmã. Kam ne amikrà kêt ne tẽ.

¹⁷Bar krĩraxbẽ Miretukam bõx nhym Paur arỳm amũ krĩraxbẽ Epexukam memã amikabẽn jano. Nãm memã kum,

—Gẽ amrẽ me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnh mỗ. Me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio bajao ba djwỳnh amrẽ mõn ipumũ, ane.

¹⁸Nhym me arỳm wãm kabẽno tẽn o bõx ne memã arẽ nhym me arỳm kuma. Ne kam arỳm Paur'ỳr tẽn 'ỳr bõx. Nhym memã kum,

—Be, akmere ar, jakam dja ba tẽ. Ne kam arỳm ar amã ikabẽn jarẽ. Be, nã bãm katàt ar amijo iba rã'ã gar arỳm ipumũn ima. Me anhõ pykabẽ Adjikkam ibõx totokbẽ gar katàt ije amijo ibakõt ipumũnhmo krax ne jakam aje ikatàt kõt ipumũnh rã'ã.

¹⁹Djã nã bãm Bẽnjadjwỳr djwỳnhmã idjapẽn kêt? Nã bãm amijo ingrin akràn mã kum idjapẽn rã'ã ne. Ba kum idjapẽn ar iba nhym me axwekam irerek iwỳr bõx ba mekam imỳr iba. Nhym mebẽ idjaer mã: amim ijã karõn ar ijo bikẽnho ba, ba kam itokry kumex.

²⁰Djã ne ba ar abẽ Metĩndjwỳnh kabẽn'õ nẽn ar amã arẽn kêt got? Kati. Ar aje mar mexo amũ amikamẽn mã ne ba ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn kunĩ jarẽ. Nã bãm ar akrãptĩ nhipòkri ar amã arẽ. Ne ajte ar anhũrkwākõt ar amã arẽnho iba.

²¹Nã bãm me abẽ idjaermã arẽn ajte me abajtembẽ kregumã arẽ. Ne mã: ar amã, “Ar amikam akaprĩren wānh ajaxwemã anhiren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akẽx ne tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnhbẽ Jeju Kritu markumrẽx.” Nã bãm ã ar amã ane.

²²Nhym arỳm jakam Metĩndjwỳnh Karõ mã: Djeruxarẽ'ỳr itẽm'ã imã karõo dja ba te imãtmã. Mỳj dja wãkam ikam nẽ? Kon. Ije mar kêt. ²³Be, krĩrax kunikõt ne me Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam imã kabẽn jarẽn imã, “Dja me mrãmri abẽ ijẽ ga mrãmri amitokry kumex ma”, ane. Jabit ne ba amikadji kuma.

²⁴Be, me kute imã ja jarẽnhkam ne ba ate ikrã. Djãm ba ne ba imã pykakam itĩn kĩnh got? Amrẽbẽ ne Bẽnjadjiwỳr djwỳnh Jeju imã idjãpẽn djã'ã karõ. Nãm imã, “Metĩndjwỳnh tu kum me kaprĩ. Djãm me ta ne me axwe kêt nhym pãnh kum me kaprĩ? Kati. Me te axwe kêt mã nhym ta arỳm tu kum me kaprĩn memã ijano ba me axwebẽ me utãro iba. Tãm dja ga memã arẽnho aba gẽ me kuma.” Nãm Jeju ã imã idjãpẽn'ã karõo ane ba kam ije idjãpẽn dja inomã mẽn prã:m. Jabit imã kĩnh. Dja ba inomã kumẽn arỳm ikĩnhkumrẽx. Djãm imã pykakam itĩn kĩnh got? Kati. Jabit imã kĩnh.

²⁵Amrẽbẽ ne ba ar amã, “Arỳm ne Metĩndjwỳnh kute amim me utãr ne ar meo ba 'ỳr”, anhỳr ne 'ã kãj bẽ ar amã idjujarẽn ar iba. Be, jakam dja gar akunĩ ajte ipumũnh kêt. Ja ne ba kuman 'ã ar amã amijarẽ.

²⁶⁻²⁷Be, djã ne ba ar amã Metĩndjwỳnh kabẽn kwỳbit jarẽ? Kati. Ba ne ba ar amã kabẽn kunĩ jarẽ. Be, mỳj me ajõ ga dja gar i ijã Metĩndjwỳnhmã kum, “Be, Paur kute imã arẽn kêt kam ne ba me biknor tokry djãkam akuno”? ane. Be, kati. Ar ajte te Metĩndjwỳnhmã ja jarẽn mã. Ba ne ba ar akunimã kabẽn kunĩ jarẽ. Ja dja gar akati jakam aman o abiknor kêt.

²⁸Ije ar amã ja jarẽnkam dja gar ajaxwe kêt kadji amijãno djan me axwe kêt kadji me omũnh 'ãno dja. Metĩndjwỳnh Karõ ne arỳm ar ajã meo ba djwỳnh rẽ. Ar ajã me kute Jeju maro ba djwỳnh rẽ. Ga, mrykĩ'ãtomti pumũnh djwỳnh mã mryo djuw mexo baja pumũ. Ar abẽ me kute Jeju maro aba djwỳnhkam dja gar omũnh djwỳnh kudjwa mã memã kabẽn jarẽnho aba. Kamrõ prõt kam ne Metĩndjwỳnh arỳm me axweo pãnh. Ta kute o pãnhkam dja gar ikabẽn kõt me omũnh 'ãno dja.

²⁹Be, dja ba tẽ nhym itekreka dja me axwe ar awỳr bõx gar abenkam akã. Ga, rop djãkrẽ mrykĩ'ãtomti katikõt ngjẽxja pumũ. Nãm kwỳ pa nhym umaje kunĩ ajmã. Me axwedjwỳ dja me wangij ne Jeju bẽ ar akwỳo akẽx gar akwỳ mekõt ajaxwe. ³⁰Djãm me kãtãmbit kute ã ar ajo anhỹrmã? Kati. Ar akwỳ dja gar Jeju bẽ amijo akẽx ne arỳm ajaxwen Metĩndjwỳnh kupa'ã memã 'ã ajarẽ. Nhym kam me kwỳ arỳm ar amaro ban arỳm ar akõt axwe.

³¹Kam, me kute amiwỳr ar ajõo akẽx kêt kadji dja gar me 'ãno dja. Kwãrĩk wãnh ikabẽno ajamak kêt kati kêt. Nã bãm akatikam ar abẽ me uma. Ne ajte akamãtkam ar abẽ me uma. Ne ajte imỳrkam ar abẽ me uma. Ne ar akunibẽ me umao iku'ẽ: nhym arỳm amexbẽ 3 apẽx. Kwãrĩk wãnh ikabẽno ajamak kêt kati kêt.

³²Be, akmere ar arỳm itẽm 'ỳr. Jakam ba arỳm Metĩndjwỳnhmã ar ajo a'uw. Gẽdja ar ajo bakumrẽx. Dja gar kabẽn ma nhym arỳm ar amã ajamak mex jangij gar mar mexo amũ amikamẽn arỳm mar rax ne. Metĩndjwỳnh tu kum gwaj

bakaprí.[§] Ukaprí'ã dja gar kabên man arým ajamak mexo amũ amikamên mar rax ne. Be, dja ï Metîndjwýnh ò me jamã mýjja ngã. Dja gar kabên ma nhym kute memã mýjja nhõrmã kôt arým ar amã kungã. Ja kadjy ne ba kum ar ajo a'uw.

³³Be, djãm ba ne ba imã me'õ nhõ mýjja puro prãm? Kati. Me'õ nhõ kryt jaka nâr kên karýr nâr me'õ nhõ kubêkã ne imã prãm kêtikumrêx.

³⁴Be, ba ne ba inhikrao idjâpênho iku'ê. Bamê iro'ã ar ar bamê ne bar imã mýjja prãm jabej ba ba inhõ pi'ók kaprío ar amim kuby. ³⁵Mýj kadjy ne ba ã idjâpênho ane? Bir, dja gar iman arým ikudjwa ã adjâpênho anen kam amikutã me ò mýjja kêt mã mýjja nhõro aba. Dja gar kam Bênjadjwýr djwýnh kabên ma. Nãm memã kum, “Ga amikutã memã mýjja ngân kam arým akính ne. Kam akínho me kute mebê mýjja jamýnhkam kínhja jakrenh mex”, ane. Be, ije me amã ikabên jarênh ne ja. Tãm ne ja.

³⁶Nãm ã Paur memã anen kam arým kônkrão nhýn Metîndjwýnhmã kabên. Nhym me kunîdjwý Metîndjwýnhmã kabêno nhý. ³⁷Nhym kam me Paurkam mýro kumex ne aben nhitepã o rôrôk ne ine kaô. ³⁸Paur kute memã kum,

—Jakam dja gar akunî ajte ipumûnh kêt, anhýrkam ne me kaprí:re. Ne kam kã nhikwã djâ'ýr kôt mō.

Paur akubyn Djeruxarê'ýr tēm.

21 ¹Bar kam mebê tēn kàraxmã wadjàn amũ mebê inox ne. Ne kam apêxtibê Kux kôn timer. Ne tē:n arým 'ýr bôx. Nhym kam ar ijã akati. Bar ajte tē:n kam apêxtibê Rodji'ýr bôx. Ne ajte tē:n kam krîraxbê Patara'ýr bôx. ²Ne kam wabin kàrax 'ôdjwý jabej ne arým kum ikato. Pykabê Penixij'ýr ne kàrax mormã. Bar kum wadjàn ajte inox ne. ³Ne tē:n kam amybỹm apêxtibê Xipre pumũ. Ne kam tē:n ar idjuge'anh amipân timer Xipre mên tē:n arým pykabê Xirij tēpo tē. Ne tē:n arým krîraxbê Xiru'ýr bôx. Kam ne kàraxkam me kute kâkam jên timer kadjarmã.

⁴Bar kam wabin Jejukôt me ba djwýnh jabej mōn arým me kwýmã ikato. Ne kam mekam ar iba: nhym kam ar ijã akatibê 7 apêx. Ar ijã akati apêx kêt timer ne me Metîndjwýnh Karô kukwakam Paurmã kum,

—Kwârîk wân timer Djeruxarêmã àbimer kêt, ane.

⁵Nhym arým ar ijã akati apêx bar tē. Nhym me kunî ar ikôt kàrax'ýr tē. Me mymê me niremê me prîremê ne me ar ikôt mō. Ba me mōn arým krîrax kurũm ikato. Ne kam ngô mýrri ikônkrão nhýn Metîndjwýnhmã ikabên. ⁶Bar kam memã kum, “Bar on”, anen kam arým kàraxmã wadjàn nhý. Nhym me akubyn ûrkwãmã akêx ne.

⁷Bar kam amipân timer krîraxbê Xiru mē. Ne tē:n kam arým krîraxbê Tomedja'ýr bôx. Ne kam ar ije Jeju kukwakam me kute abeno kamy pumûnh kadjy arým wabi. Nhym ar ijã akati pydji apêx. ⁸Nhym akati bar arým

[§] 20.32 Djãm gwaj ba ne gwaj bajaxwe kêt nhym pân timer kum gwaj bakaprí Kati. Gwaj ba ne gwaj te bajaxwe kêt mã. Nhym be, ta ne tu kum gwaj bakaprí.

mebê tẽ. Ne tẽ:n arỳm krĩraxbê Xedjare'ỳr bõx. Ne kam wabin arỳm Piriپی nhũrkwãmã wadjã. Amrêbê ne Piriپیbê me kute amim Jeju mar o djuw mex djwỳnh'õ. Ar kubê 7 kõt kubê meo djuw mex djwỳnh'õ. Piriپی ajte me kute mar kêtjamã Jeju'ã ujarênh ar ba. ⁹Kra nĩ ne amãnhkrut ne amãnhkrut. Kraxje ar mjên kêt rã'ã. Ar kubê Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh djwỳnh.

¹⁰Bar Piriپی nhũrkwākam nhỹ: nhym ar ijã akati krãptĩ apêx. Nhym arỳm pykabê Djudêja kurũm me'õbê Agabu bõx. Kubê ne Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh djwỳnh'õ. ¹¹Agabu ar iwỳr bõx ne arỳm Paur pre djã bõn kuby. Ne kam o aminhinỳxmẽ amite djuwpre. Ne kam ar imã,

—Be, Metĩndjwỳnh Karõ ar amã, “Djeruxarêkam mebê idjaer dja me ã pre djã djwỳnhja djuwpreo ane. Ne kam arỳm me bajtemmã kanga.” Nãm ã ar amã ane. Nãm ã Agabu ar imã ane.

¹²Bar kuman arỳm tu Paurmã kum,

—Kwãrĩk wãnh Djeruxarêmã atêm kêt, ane. Nhym Jejukõt me ba djwỳnh, Xedjarekam ar ba tũmjadjwỳ ar ikõt ã kum ane.

¹³Nhym Paur ar imã,

—Mỳkam ne gar amỳro imã ikaprĩ jadjãro dja? Kwãrĩk wãnh me idjuwpre. Godja me wākam ibĩn jabej. Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jejumã idjãpênhkam ibĩn jabej. Kwãrĩk wãnh rã'ã, ane.

¹⁴Nã bãm ar te: nẽn kam kum,

—Aj, Bẽnjadjwỳr djwỳnh kute amim ajã karõ kõt gẽ ã ajo tẽmo ane, anen arỳm anhikrê.

¹⁵Nhym ar ijã akati ja kwỳ apêx bar arỳm amijo atom ne arỳm Djeruxarê'ỳr tẽ. ¹⁶Nhym Xedjarekam Jejukõt me ba djwỳnh kwỳ ne ar ikõt tẽ. Ar me'õbê Maxõ japrõn ar ikõt o tẽ. Apêxtibê Xiprekam ne abatãnh djã. Jejukõt ba tũm. Djeruxarêkam ne õ kikre. Õ kikrekam ar inhỹr kadjy ne ar aprõn aro mõ.

Djeruxarêkam bõx ne kute Metĩndjwỳnhmã amijo mex.

¹⁷Bar Djeruxarê'ỳr tẽ:n kam arỳm 'ỳr bõx. Nhym Jeju kukwakam ar ikamy ar ipumũn kam kĩnhkumrêx ne ar imã kabên mex jarê. ¹⁸Nhym ar ijã akati. Bar kam ije Xijagu pumũnh kadjy Paurkõt 'ỳr tẽn 'ỳr bõx. Nhym me kute Jeju nhõ me jao ba djwỳnh kunĩ kam nhỹ. ¹⁹Nhym Paur arỳm arkum kabên mextire jarê. Ne kam arkum apỹnh me bajtemkam ãpênh'ã ajarê. Kute apỹnh mỳjja nhĩpêx'ã prĩne ajarê.

²⁰Nhym ar kute ja markam arỳm Metĩndjwỳnhmã rax jarê. Ne kam arỳm Paurmã kum,

—Be, akmere, ga, mebê idjaer kute tu amim Jeju markumrêxja arỳm krãptĩ:ja pumũ. Me me'ã akrekam ne mebê 1.000'ã akre krãptĩkumrêx. Ne kam me kunĩ Mõjdjê kukràdjã'ã notỳ:x. ²¹'Ã no tỳx nhym me kwỳ arỳm ajã 'êx ne memã ajarê. Ne memã kum, “Paur arĩk apỹnh me bajtemkõt ban mebê idjaerbê Mõjdjê kukràdjã kurêo ba. Ne mã memã kum, ‘Kwãrĩk wãnh

me akra my nhinhu kà rênh kêt ne kwārĩk wānh me bakukāmāre kukràdjà mar ne kôt amijo aba kêt', anhỹro ba." Nām me kwỳ ã memã ajã 'êxo ane.

²²Be, me kwỳ kute ajã 'êxo anhỹrkam dja me mrāmri abõx jarênh man arỳm akadjy akuprõ. ²³Be, djām aje mebê idjaerbê Mõjdjê kukràdjà kurêo aba? Kati. Gadjwỳ ne aje katàt mar ne kôt ar amijo aba. Me kute katàt aje amijo abakôt amã kator kadjy dja ga ar ikabên man kôt amijo tẽ. Be, me babê idjaer ar amānhkrut ne amānhkrut arỳm Metĩndjwỳnhmã amijarên kum, "Bar Mõjdjê kabên kôt amã amijo mex." Nām ar ã kum anen kam arỳm amijo mex.

²⁴Dja ga ar kudjwa Metĩndjwỳnhmã amijo mex ne Mõjdjê kukràdjà kôt ar aro'ã akrānh kênh ne. Dja ga anen kam memã ar akrānh kênh kunõ pānh. Dja mebê idjaer kute amim Jeju mar arỳm kôt apumũn ajã abenmã kum, "Be kati. Nām me Paur'ã 'êx. Ga, me bakôt kute katàt Mõjdjê kabên mar ne kôt amijo tēmja pumũ", ane. Dja me ã ajã anen arỳm akubyn akam kĩnh ne.

²⁵Be, mrāmri dja gu me babê idjaerbit katàt Mõjdjê kabên man kôt ar amijo baba. Nhym be, me bajtem kute amim Jeju mar dja me me babê idjaer kôt ar amijo ba kêt. Gwaj amrêbê arỳm me kadjy Mõjdjê kabên ngrêrebit'ã pi'òk no'òk ne memã kum, "Me kute mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipexjamã mry bĩn kwārĩk wānh krên kêt. Kwārĩk wānh mry kamrõ krên kêt. Mry me kute mut djêo bĩn kwārĩk wānh àr ne krên kêt. Kwārĩk wānh aprõ djwỳnh kupa'ã akurê aba kêt. Nār, kwārĩk wānh amjên djwỳnh kupa'ã akurê aba kêt", ane. Gwaj ã memã ane. Kam dja me Mõjdjê kabên ngrêre jakôtbit amijo ba. Nām Xijagu ar ã Paurmã ane.

²⁶Nhym me'ã akati nhym Paur arỳm me kabên man kôt amijo tẽ. Nām ar amānhkrut ne amānhkruto tẽn ar ro'ã Metĩndjwỳnhmã amijo mexmo krax ne. Ne kam ar Metĩndjwỳnh nhõ kikretimã wadjàn me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnhmã kum,

—Ar ijã akatibê 7 apêxkam dja bar arỳm amijo mexo ino re. Kam dja bar me kute Metĩndjwỳnhmã mry bĩn kadjy mryo bõx, ane.

Me kute Paur pa 'amỳnh ne uwpre.

²⁷Nhym kam ar'ã akatibê 7 apêx 'ỳr nhym mebê idjaer pykabê Adjij kurũm bõxja arỳm Paur pumũ. Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam ar ba nhym me omũ. Ne kam me me kunĩmã kurêtuw ne arỳm pa 'amỳ. ²⁸Pa 'amỳn o djan 'ã 'êx ne kàj bê memã kum,

—Ê me abê idjaer, amibêx ne ar ikôt o kangõ. Ota, me'õ ja ne bar arỳm ar amã arê. Nām mebê ar inhõ me wỳnh kurêo ba. Nām ajte mebê Mõjdjê kukràdjà kurêo ba. Nām ajte mebê kikreti ja kurêo ba. Nām apỳnh me ba djàri kunĩkôt me kunĩbê kurêo ba. Ne kam arỳm Metĩndjwỳnh nhõ kikreti kreo àpnu. Nām arỳm amikôt me bajtembê kreguo wadjà nhym Metĩndjwỳnhbê arỳm kikreti kre punure ne. Nām me ã Paur'ã 'êxo ane.

²⁹Be, amũ jakam ne Paur krĩrAXBê Djeruxarêja tāmkam me'õ bajtemmẽ ro'ã tẽ. Idjibê ne Krõpimu. Me bajtem nhõ krĩrAXBê Epexukam ne Krõpimu

abatànħ djà. Amũ jakam ne kubajtemjamẽ ar ro'ã tẽ nhym me arỳm ar omũ. Ne jakam Paur kikretikam ar ba nhym me arỳm omũn arĩk 'ã abenmã kum,

—Be, arỳm ne Paur Metĩndjwỳnh nhõ kikretimã me bajtemo wadjà.

Nhym Metĩndjwỳnhbẽ arỳm kikreti kre punure ne, ane.

³⁰Nãm me anen kam arỳm krĩraxkam me kunĩmã Paur kurẽtuw. Nhym me arỳm prõt ne 'ã akuprõ. Ne arỳm Paur pa 'amỳn Metĩndjwỳnh nhõ kikreti kurũm bjẽro mõn o katon kam pãnh 'ã ijẽ. ³¹Ne kam bit kute Paur bĩnmã o dja. Nhym me'õ arỳm krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr'ỳr tẽ. Bẽnjadjwỳr ja ne me krãptĩ: kubẽ 1.000mã nhỹ. Nhym me'õ arỳm bẽnjadjwỳrja'ỳr tẽn kum,

—Ë, bẽnjadjwỳr, krĩraxbẽ Djeruxarẽ jakam me kunĩ arỳm kangao kumex, ane.

³²Nhym bẽnjadjwỳr amikrà kêt ne õ krãkamngõnhõ mõn meo ba djwỳnhmẽ ro'ã meo mõ. Meo ba djwỳnh ne krãkamngõnh krãptĩ: kubẽ 100o ba. Nhym bẽnjadjwỳr meo mõn me'ỳr prõt ne. Nhym me krãptĩ arỳm krãkamngõnh pumũn umaje Paur titik krãta.

³³Nhym krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr Paur'ỳr bõx ne pa 'amỳn õ krãkamngõnhmã 'ã karõn kum, “Kàxirãx amãnhkruto uwpre”, ane.

Nhym me arỳm uwpre. Nhym arỳm bu'ã me ku'ẽ kukij ne memã kum,

—Mỹ me'õ ne ja? Mỹ ne o ajkẽ? ane. ³⁴Nhym me kãj bẽ 'ã kum apỹnh kabẽn kwỳ jarẽ. Nhym me kangao kumexkam te: kute me mar mexmã. Ne kam õ krãkamngõnhmã 'ã karõn kum,

—Me banhõ kikretimã o wadjà, ane. ³⁵Nhym me o mõn arỳm kikreti'ã me àbir djà'ỳr bõx. Ne arỳm 'amỳn kàjmã mebẽ arĩn o mõ. Me àkrẽ kumexkam ne me kàjmã mebẽ Paur jarĩn o mõn o wabi. ³⁶Me krãptĩ: ne me kõt mõn kãj bẽ memã kum, “Me tu abĩ. Me tu abĩ”, anhyro mõ.

Kute me krãptĩ:mã amijarẽnh.

³⁷Nhym kam me bit kute aminhõ kikretimã Pauro àr 'ỳr nhym mebẽ kregu kabẽnkam arỳm krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳrmã kum, “Ba amã ikabẽn jarẽ”, ane.

Nhym kum,

—Je, djãm mebẽ kregu kabẽnkam ne ga akabẽn mex? ³⁸Djãm abẽ Edjitukam me'õwã kêt? Òbẽ ne me krãptĩmã bẽnjadjwỳr kurẽtuw nhym me arỳm kangao kume:x ne. Nhym kam kapõt kukritmã me àprãr krãptĩ: kubẽ 4.000o kato. Djãm abẽ tãmwã kêt? ane.

³⁹Nhym Paur kum,

—Kati. Ibẽ mebẽ idjaer'õ. Krĩraxbẽ Taxukam ne irwỳk djà. Taxu raxo kute pykabẽ Xirxijkam apỹnh krĩrax djàri krãptĩ jakrenh mex. Me ja ne ijo õ me wỳnh. Ba me krãptĩ ren kute ibĩnjãmã ikabẽn jarẽ, ane.

⁴⁰Nhym kum, “Ajrã”, ane. Nhym àbir djà'ã djan me binhikrẽnh kadjy arỳm memã aminhikra bẽ. Nhym kam me arỳm binhikrẽnhkumrẽx. Nhym arỳm mebẽ idjaer kabẽnkam memã kabẽn jarẽ.

Paur me krãptĩmã kabẽn.

Kar 9.3, 26.13

22 ¹Memã kabẽn ne memã kum,
—Akmere ar, ba aminêje me amã ikabẽn jarẽ. Dja ga me ikabẽn ma, ane.

²Paur ne mebê idjaer kabẽn djwỳnhkam memã kabẽn jarẽ nhym me arỳm tu binhikrênhkumrêx ne.

³Nhym kam ajte memã kum,

—Ibê ne mebê idjaerkumrêx. Ba pykabê Xirxijkam krĩraxbê Taxukam ruw. Ne kam krĩraxbê Djeruxarêja tãmkam ijabatànħ djà. Gamarij ne prĩne imã me bakukãmãkjê kukràdjà jarẽ ba prĩne mar mexkumrêx ne. Nã bãm Metĩndjwỳnh kabẽn'ã ino tỳx ne. Mytja tãmkam ne gar akunĩdjwỳ ã kabẽn'ã ano tỳxo ane. ⁴Ba 'ã ino tỳx ne kam me kute amim Jeju maro ibikẽnho iba. Me kute me par kadjy ne ba meo ibikẽnho iba. Ne mã me mymẽ me nire djuwpren mã mebê ijê djãmã meo mrã.

⁵Be, me rũnh dja ar amã, “Be, kôt ne Paur arẽ”, ane. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ Bẽnjadjwỳr raxmẽ apỳnh me rũnhmẽ dja me ã me amã ane. Me ta ne me me'ã pi'ók no'ók ne imã kungã. Ba kam krĩraxbê Tamagumã o tẽ. Nã bãm bit ije kam mebê idjaer rũnhmã o itẽmmã. Ne bit kam me kute amim Jeju mar djuwpren ije Djeruxarẽmã meo imõrmã nhym me kute kam me axwe pãnh jarẽnhmã. Ja kadjy ne ba bit ije memã pi'oko itẽmmã.

⁶Nã bãm me'yr o tẽn arỳm krĩraxbê Tamagu tẽpo tẽ. Nhym arỳm kàjkwa nhipôkri myt nhỹ nhym ijaêrbê arỳm kàjkwa kurũm mỳjja adjẽnho prĩne ikurwỳ. ⁷Ba kam arỳm tu pykabê tỳm ne me'õ kabẽn ma. Nhym imã, “Xaur, Xaur mỳkam ne ga me kute amim imaro abikẽnho aba? Nã gãm aje ba mãn ijo abikẽnho aba pyràk”, ane.

⁸Ba kam kum, “Bẽnjadjwỳr, mỳj me ajõ ga ne ga imã akabẽn”? ane.

Nhym imã, “Ba ibê Jeju. Krĩraxbê Nadjarekam ijabatànħ djà. Nã gãm me kute amim imaro abikẽnho aba ne aje ba mãn ijo abikẽnho aba pyràk”, ane. ⁹Nhym ar ikôt mõiřa ne ar mrãmri adjẽnħ pumũn arỳm kam tĩn prãm ne. Nhym be, kabẽnja ne ar kute mar kêt. ¹⁰Jeju imã ane ba kam kum, “Bẽnjadjwỳr djwỳnh, mỳj dja ba nẽ”? ane.

Nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh imã, “On kàjmã djan amũ krĩraxbê Tamagumã wadjà. Kam dja me'õ awỳr bõx. Ba ne ba arỳm amim ajã karõn arỳm kum arẽ. Tãm dja ikukwakam amã ikabẽn jarẽn amã 'ã karõ. Dja ga ikabẽn man kôt ar amijo aba.” Nãm ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh imã ane.

¹¹Be, mỳjja inokam adjẽnħ tỳx ba kam arỳm ino rã. Nhym ar ikôt mõiřa arỳm inhikra 'amỳn ijo mõi ba arỳm Tamagu'yr bõx.

¹²Nhym kam me'õbê Ananij arỳm iwỳr bõx. Ananij ne katàt Mõdjê kukràdjà man kôt ar amijo ba nhym Tamagukam mebê idjaerja kunĩ mex

jarẽ. ¹³Ananij iwỳr bõx ne djan imã, “Akmere Xaur, on akubyn arĩt mex”, ane. Ba kam arỳm myt tãmkam akubyn irĩt mex ne kàjmã ikrãn omũ.

¹⁴Nhym imã, “Metĩndjwỳnh kute me bakukãmãkjẽo ba djwỳnh ne arỳm amijo apytã. Arỳm ne amim ajã karõ. Tãm dja ga ama. Arỳm ne ga me'õ katãt kute amijo ban axwe kêtukumrẽxa pumũ. Arỳm ne ga Jeju pumũn kabẽn ma. Ja kadjy ne arỳm amijo apytã. ¹⁵Ga dja ga aje mỳjja pumũnh ne mar kõt me kunĩmã 'ã ajarẽ. ¹⁶Be, mỳj kadjy ne ga nhỹ? Aje, kàjmã dja. Ba Metĩndjwỳnhmã ngõmã ajadjã. Ga, me ngrã tykkam me kute amipõnh ne arỳm mexja pumũ. Gadjwỳ dja ga Bẽnjadjwỳr djwỳnhmã amijo a'uw gẽ amã axwe kêt jarẽ ga kum amex.” Nãm ã Ananij imã ane. Nãm ã Paur me krãptĩmã 'ã ujarẽho ane.

¹⁷⁻¹⁸Ne kam itepã ajte memã kum,

—Ba kam akubyn Djeruxarẽkam bõx. Ne kam Metĩndjwỳnh nhõ kikretimã wadjãn arỳm Metĩndjwỳnhmã ikabẽno nhỹ. Kum ikabẽno nhỹ nhym arỳm Bẽnjadjwỳr djwỳnh inokrekam amirĩt ba omũ. Nhym imã, “Aje, amikrã kêt ne on Djeruxarẽ kurũm akato. Dja ga te memã ijã adjujarẽnh ar aba nhym me amim amar kêtukumrẽx”, ane.

¹⁹Ba kam kum, “Kati Bẽnjadjwỳr djwỳnh, dja me ima. Ba ne ba apỹnh mebẽ idjaer bikprõnh djãkam mrãn me kute amim amar jabej mõ. Ne me titik ne mebẽ ijẽo iba. ²⁰Nhym me kute ajã ujarẽnh djwỳnh Exewão bĩno mõ ba arek me kuri dja. Ne memã kum, ‘Ajrã me on abĩ’, anhỹro djan kam memã kubẽkã jamỹn o dja. Nã bãm ã imã me kurẽo ane nhym me kunĩ kute imar”, ane.

²¹Nhym imã, “Kati, on akato. Dja ba amũ: apỹnh me bajtem ba djãri me'ỳr ajano ga me'ỳr mrã.” Nãm ã Bẽnjadjwỳr djwỳnh imã ane. Nãm ã Paur memã ane.

Me krãptĩ:ja ajte Paurkam ngryk.

²²Nãm me arek maro dja nhym kam me bajtemmã amitẽmja jarẽ. Nhym kam me arỳm tu ngryk ne. Ngryk ne on kãj bẽ kabẽno kumex ne krãkamngõnhmã kum,

—On me abĩ. Axwekumrẽx. Tĩn ne ar bakam ne punukumrẽx, ane.

²³Nãm me kãj bẽ kabẽno djan arỳm aminhõ kubẽkã krãkão põx ne kurẽn kàjmã pyka rẽnho dja. Me ngryk tỳ:xkam ne me ã amijo ane. ²⁴Nhym kam krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr me omũn arỳm õ me jamã 'ã karõn kum,

—Me kikretimã Pauro wadjã. Mrykã punuo kaprẽprẽk gẽ tokry pymaje axwe'õ kõt amijarẽ. Ba gop me 'ã kabẽno kumex kraxkõt kuma, ane.

²⁵Nhym me arỳm kadjy djudjẽdjẽo uwpreo dja. O dja nhym Paur arỳm mebẽ 100o ba djwỳnhjamã kum,

—Ê, dja ga me ikukjan ima. Krĩraxbẽ Rõmakam me ja ne me ijo aminhõ. Me bakukràdjã kõt ne me kute me axwekumrẽx jabej me kukjẽr kumrẽx. Me kute me axwe markambit ne me kute me kaprẽprẽk. Kraxje me aje imar kêtka me ga me tu ikaprẽprẽko mõ, ane.

²⁶Nhym meo ba djwỳnh kuman arỳm uwpre kangan krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr rax'ỳr tẽn kum,

—Ë, aminêje Paur kukja. Gwaj ren bakukràdjà kupa'ã o ajkẽ. Be, krĩraxbê Rômakam me ja ne me Pauro aminhõ, ane.

²⁷Nhym krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr rax arỳm 'ỳr tẽn 'ỳr bõx ne kum,
—Djãm mrãmri ne krĩraxbê Rômakam me ja ajo aminhõkumrẽx? ane.
Nhym kum, “Nã”, ane.

²⁸Nhym bẽnjadjwỳr kum,
—Be, Rômakam me ja kute ijo aminhõ kadjy ne ba arỳm pãnh pi'õk kaprĩ kumex ne memã kungã. Mỳj ne ga gadjwỳ memã nẽ? ane.
Nhym Paur kum,
—Rômakam me ja ne me ibãm kute idjiro aminhõ. Ibãm kõt ne me ijo aminhõ, ane.

²⁹Nhym me bit kute kaprêprêk 'ỳrja arỳm umaje kum kre rax ne dja. Nhym krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr raxdjwỳ kute Rômakam me ja kute Pauro aminhõja markam arỳm umaje tĩn prãm. Kabẽnkõt me kute uwprekam ne umaje tĩn prãm.

Paur kute me rũnh krãptĩmã amijarẽnh.

³⁰Nhym kam me'ã akati nhym bẽnjadjwỳr bit kute kraxkõt marmã. Bit kute mebê idjaer kute Paurmã axwe jarẽnh kraxkõt marmã. Nãm arỳm 'lã kàxirãx bõn kum ire. Ne kam me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳrmẽ me rũnh kunĩmã amikabẽn jano. Me Paur'ã bikprõnhmã ano. Nhym me arỳm 'lã akuprõ. Nhym kam me Pauro tẽn me ipõkri kudja.

23 ¹Nhym kam Paur me rũnhkam no djar tỳxkumrẽx ne memã kum,
—Akmere ar, ije amimarkam ne ba akubyn amimaro tẽn kam amiwỳr amijo bõx ne arỳm amim, “Djã ne ba amikam mỳjja'õ ma nhym me ibê ijẽ? Kati. Ije amikam mỳjja'õ mar kêt ne katat Metĩndjwỳnhmã idjapẽn ar iba. Akati jakam ne ba katat kum idjapẽn rã'ã ne. Metĩndjwỳnh ne prĩne ipumũn ima.” Nã bãm ã amimaro ane.

²Nhym kam me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax Ananij Paur bu'ã me ku'ẽmã 'lã karõn kum,

—Me on ajkwabê kurwa, ane. Nhym me arỳm kurwa.

³Nhym Paur kum,

—Ga ne ga ajẽx ne amijo Metĩndjwỳnh maro aba. Metĩndjwỳnh dja ã gadjwỳ akurwa. Dja ã amã ajaxwe pãnh jarẽ. Nã gãm me bakukràdjà kõt aje ikukjêr ne imã mỳj ijaxwe pãnh jarẽnhmãn ate me bakukràdjà kupa'ã ijã memã apnê nhym me ikurwa, ane.

⁴Nhym kam bu'ã me ku'ẽ kum,

—Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr raxmã ne ga adjãkjêro dja. Djãm ã me kute kum anhyr got? ane.

⁵Nhym Paur memã kum,

—Akmere ar, kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr raxkõt ije mar kêt. Ba ren ja man ren ã kum anhỹr kêt. Be, Metĩndjwỳnh ne memã kum, “Kwārĩk wãnh me bẽnjadjwỳrmã adjàkjêr kêt”, ane nhym me arỳm 'lã pi'òk no'òk ne. Kam ba ren kum idjàkjêr kêt. Nãm ã Paur memã ane.

⁶⁻⁸Ne kam òkre kadjwỳnhbê amim,

—Be, ibu'lã me ku'ê jabê ne mebê xadjudjêu nhym jabê mebê pardjêu, ane. Be, mebê xadjudjêu ne me amikukràdjà kõt mã memã kum,

—Me tyk akubyn tĩn kêt ne Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh kêt ne me karõ kêt, anhỹro ba. Nhym be, mebê pardjêu ne me mã memã kum,

—Kati. Mrãmri me tyk akubyn tĩnkumrêx. Mrãmri Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnhkumrêx. Mrãmri me karõkumrêx, anhỹro ba. Paur apỳnh me ja kukràdjà ja man arỳm mebê pardjêu kõt amikabên djĩn kàj bê me rũnhmã kum,

—Be, akmere ar, ibê mebê pardjêu'ò. Ibãm kute idjĩrbê mebê pardjêu'ò. Be, mrãmri dja Metĩndjwỳnh akubyn me tyko tĩnkumrêx. Ja ne ba tu amim markumrêx. Ije mrãmri me tyk akubyn tĩnja jarẽnhõ ibakõt ne gar imã ijaxwe jarẽn we ijaxwe jabej ikukjêro nhỹ. Nãm ã memã ane nhym mebê pardjêumê mebê xadjudjêumê aben kukràdjà mỳr jabej arỳm abenkam ngryk ne aktã kabẽno aben japanho kumex. Nhym kõt me krãptĩ: apỳnh kabẽno kumex.

⁹Ne kam kangao kumex. Nhym mebê idjaer kukràdjà mar djwỳnh kwỳ kàjmã dja. Ar kute mebê pardjêu kukràdjàkõt amijo baja kàjmã djan arỳm Paur nêje memã bẽn tỳx ne memã kum,

—Djãm me karõ mex kukwakam nãr Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh kukwakam me akubyn tĩn jarẽnhkam axwe got? Kati, axwe kêt. Gwaj ren 'lã axwe nhõn ren kam Metĩndjwỳnhõ bakurê djwỳnh. Nãm ar ã memã ane ¹⁰nhym me arỳm kabên mỳr jabej kangao kumex. Nhym kam krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr rax amim,

—Je, me kute arỳm abenmã Paur nhirẽnh 'ỳr pyrãk, anen arỳm krãkamngõnhmã kum,

—On me 'ỳr rwỳn pa 'amỳn o katon me banhõ kikretimã o wadjà, ane. Nhym me arỳm o wadjà.

¹¹Nhym arỳm me'lã akamãt nhym Bẽnjadjwỳr djwỳnh arỳm tẽn kuri djan kum,

—On atỳx ne akĩnh. Ga arỳm mrãmri Djeruxarê jakam ijã memã adjujarẽnhkumrêx. Dja ga ĩ krĩraxbê Rõmakamdjwỳ ã adjujarẽnhõ ane, ane.

Me kute Paur bĩn kadjy kute o aben mar.

¹²Nhym arỳm 'lã akati nhym mebê idjaer kwỳ me kãxã aben kõt kabên djĩn abenmã kum,

—Dja gwaj baje mrãmri Paur bĩnkumrêx kadjy amijajbu. Dja gwaj bajõ Paur bĩn kêtĩ mỳjja'õ krê nãr ikõ gora gẽ Metĩndjwỳnh gwaj bajõnh bĩ. Gwaj bakabên kajgo pãnh gwaj bajõnh bĩ, ane. ¹³Me krãptĩbê 40 ne ijukri ajmã kute ne me ã abenmã Paur'lã karõo ane. ¹⁴Ne kam me rũnh'ỳr bõx. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳrmẽ mebêngêt'ỳr bõx. Ne kam memã kum,

—Ba me ije Paur bĩnkumrẽx kadjy arỳm aben kõt ikabẽn djirkumrẽx ne abenmã kum, “Kwãrĩk wãnh gwaj mỳjja'õ krẽn ne kõt bakõm kêt. Gwaj bajे Paur bĩnkambit dja gwaj banhõ kwỳ krẽn kõt ikõ. Dja gwaj bajõ bajẽx ne mỳjja 'õ krẽn kõt ikõ nhym arỳm Metĩndjwỳnh gwaj bajõnh bĩ. Gwaj bakabẽn kajgo pãnh gwaj bajõnh bĩ.” Nã bãm me ã abenmã ane. ¹⁵Kam ne ba me me amã arẽ. Me ije bĩnkumrẽx kadjy dja ga me krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr'ỳr tẽ. Gamẽ me rũnh 'õdjwỳmẽ 'ỳr tẽn kum Paur'ã a'uw ne kum, “Ajte akatikam me imã Pauro rwỳ ba me prĩne kukjêr mex”, ane. Dja ga me ã kum ane. Nhym arỳm o kato ba me arỳm kubĩ. Me awỳr bõx kêtĩrĩ ba me tu bĩnkumrẽx. Nãm me ã me rũnhmã ane.

¹⁶Nhym kam Paur tãmdjwỳ arỳm me kute ingêt kangrõnh jarẽn ma. Ne kam me krãkamngõnh nhõ kikretimã wadjàn arỳm Paurmã me arẽ.

¹⁷Nhym kam Paur amiwỳr me krãkamngõnh krãptĩ: kubê 100o ba djwỳnh'õja 'uw nhym bõx. Nhym kum,

—Ë, anhõ bẽnjadjwỳr'ỳr bõktijao tẽ. Nãm kute kum mỳjja'õ jarẽnhmã, ane.

¹⁸Nhym arỳm 'ỳr o tẽn õ bẽnjadjwỳr'ỳr o bõx. Bẽnjadjwỳr nhidjibê ne Kraôdjõ Rixijanh. Nãm 'ỳr o bõx ne kum,

—Aje me'õbê ijê nhidjibê Paur ne amiwỳr ijuw ne imã, “Ë, anhõ bẽnjadjwỳrmã bõktijao tẽ. Nãm kute kum mỳjja'õ jarẽnhmã.” Nãm ã Paur imã ane, ane.

¹⁹Nãm meo ba djwỳnh kum ane nhym arỳm bõkti pa 'ãbyn amũ o tẽn me kãxã kum,

—Mỳj ne ga aje imã arẽnhmã? ane.

²⁰Nhym kum,

—Mebê idjaer arỳm aben kõt kabẽn dji. Me kute amã arẽn ga aje me rũnhmã ajte ngêtwa Pauro akator nhym me we kute prĩne kukjêr mexmã.

²¹Kwãrĩk wãnh ga memã o akator kêt. Me kubê 40 ne ijukri ajmã kute ne me ngêtwakam amako nhỹ. Me kute tu bĩnkumrẽx kadjy arỳm abenmã kum, “Kwãrĩk wãnh gwaj mỳjja'õ krẽn ne kõt bakõm kêt. Gwaj bajे Paur bĩnkambit dja gwaj banhõ kwỳ krẽn kõt ikõ. Dja gwaj bajõ 'ẽx ne mỳjja 'õ krẽn kõt ikõ nhym arỳm Metĩndjwỳnh gwaj bajõnh bĩ. Gwaj bakabẽn kajgo pãnh gwaj bajõnh bĩ” Nãm me ã abenmã ane. Ne kam jakam me kute bĩn kadjy akabẽnkam amako nhỹ. Nãm ã bõkti bẽnjadjwỳrmã ane.

²²Nhym krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr rax arỳm kum,

—Aj, aje imã arẽnhja kwãrĩk wãnh me'õmã arẽn kêtumrẽx. Aj mã, ane.

Me kute Xedjare'ỳr Pauro mõi.

²³Ne kam amiwỳr krãkamngõnh kubê 100o ba djwỳnh amãnhkrut 'uw ne arkum,

—Gar krãkamngõnh kubê 200mã arẽ gẽ me amijo atom. Me ajã kàjbê kô 'irykam, ²¹orakam dja ga me krĩraxbê Xedjare'ỳr mõi. Mebê 70djwỳ dja me kawaru'ã 'ỳr mõi. Mebê 200djwỳ dja me kàxo nãnh jamỳn 'ỳr o mõi. ²⁴Paurdjwỳ kadjy dja gar kawaru kwỳo mõi. Gar me krãptĩo mõi

mebê idjaerbê Paur pytâr mex ne bẽnjadjwỳrbê Perimã o bõx. Nãm bẽnjadjwỳr ã meo ba djwỳnh arkum ane.

²⁵Ne kam amũ bẽnjadjwỳr raxbê Perimã amikabẽn'ã pi'òk no'òk ne kum,

²⁶“Ba ibê Kraôdjõ Rixijanh. Bẽnjadjwỳr Peri, araxkumrêx. Ba ne ba amã pi'òk no'òkkõt wãm amã ikabẽn mex jarê.

²⁷Pi'òk jakõt ba amã me'òbê Paur jano. Ajbir ne mebê idjaer o tỳm ne pa 'amỳn bit kute bĩn 'ỳr. Ba kam arỳm krĩraxbê Rõmakam me ja kute Pauro aminhõja man 'ỳr inhõ krākamngõnho mõi mebê utà. ²⁸Ne kam me kute axwe jarênh kraxkõt bit ije marmã. Ne kam kadjy mebê idjaer nhõ me rũnh'ỳr o bõx. ²⁹Ne kam arỳm kuman amim, ‘Be, mebê idjaer ta kukràdjà kõt ne me kum axwe jarê’, ane. Nhym kute me babê Rõma kukràdjà'õo bikẽn kêt. Kam pãnh me baje bĩn nàr pãnh baje kubê ijê kadjy kêt.

³⁰Nhym mebê idjaer bit kute bĩn kadjy aben kõt kabẽn djin arỳm prykõt kum nõi kam amako nõ. Nhym me imã arê ba on wãm ano. Ne me kute kum axwe jarênh djwỳnhmãdjwỳ arỳm memã 'ã karõi memã kum, ‘Bẽnjadjwỳr rax kuka kõi nhõ dja gar kum axwe'õ jarê’, ane. Be, tãm ne ja.” Nãm ã krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr pi'òkkam Perimã ane. Ne me kute 'ỳr o mõi kadjy arỳm memã pi'òk ngã.

³¹Nhym kam me'ã akamãt. Nhym me krākamngõnh arỳm bẽnjadjwỳr kabẽnkõt Djeruxarê kurũm Pauro katon o mõi. Akamãt kõkam mõi: kam arỳm krĩraxbê Pakrir'ỳr o bõx. ³²O bõx nhym kam arỳm me'ã akati. Nhym me krākamngõnh pykabê mrãnhja akubyn aminhõ kikretimã akêx ne.

Nhym me kawaru'ã mõi ja amũ Pauro mõi. ³³Ne o mõi: kam arỳm krĩraxbê Xedjare'ỳr o bõx. Ne kam bẽnjadjwỳr Perimã pi'òk ngãn kam kum, “Ota, Paur ne ja”, ane. ³⁴Nhym arỳm amim pi'òk jarênh kabẽn ma. Ne kam kukij ne kum, —Nhỹnh pykajakam ne arwỳk djà? Mỳj ne idji kute? ane. Nhym kum, “Xirxijkam ne ba irwỳk djà”, ane. ³⁵Nhym kum,

—Gê me kute amã axwe jarênh djwỳnh bõxmã ba kam arỳm akabẽn ma, ane. Ne kam õ krākamngõnhmã kum,

—Bẽnjadjwỳr rax Erodji nhõ kikrekam dja gar Pauro nhỹ, ane.

Kute bẽnjadjwỳr Perimã amijarênh.

24 ¹Nhym me'ã akatibê 5 apêx nhym mebê idjaer rũnh arỳm Xedjare'ỳr bõx. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr rax Ananijmê mebêngêtmê me kadjy me kabẽn jarênh djwỳnhbê Teturmê ne me arỳm Xedjare'ỳr bõx. Ne kam arỳm bẽnjadjwỳr Peri'ỳr tẽn 'ỳr bõx. 'Ỳr bõx ne arỳm Paur kãxã 'ã axwe janhõ nhym bẽnjadjwỳr Peri kuma. ²Kuman arỳm Paur'ỳr õ àpênh jano nhym me o bõx.

Nhym Tetur arỳm 'ã axwe nhõrmo krax ne bẽnjadjwỳr rax Perimã kum, —Be, ga me imã abẽnjadjwỳr raxkam ne ba me idjumar mexkumrêx. Ga me imã mỳjja kumexo mex. ³Be, me imã akĩnh ne pyka kunĩkõt amã amikĩnh jarênh rã'ã. ⁴Dja ba akunor ngri ne amã ikabẽn 'ikrãnnebit jarê ga ikabẽn ma.

⁵Ba me me'õja axwekumrẽxmã ikato. Nãm apỹnh me ba djã kunĩkõt mebê idjaer kunĩmã me banhõ bẽnjadjwỳr kurẽ'uko ba nhym me arỹm kangao kumex. Kubê meo ba djwỳnh'õ. Krĩraxbê Nadjarekam Jejuwã kukràdjã kõt ne õ me jao ba. ⁶Ne kam kute Metĩndjwỳnh nhõ kikretio àpnumã ba meo tỹm ne pa 'amỳ. Ne bit ije kum pãnh jarẽnhmã o mō. Me ikukràdjã kõt ne ije kum axwe pãnh jarẽnhmã o mō.

⁷Nhym kam krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳrbê Rixijanh bõx ne me imã àkrê:. Ne arỹm me ibê Paur pytàn mã o mō. ⁸Ne kam me kute kum axwe jarẽnh djwỳnhmã 'ã karõn memã kum, “Bẽnjadjwỳr rax'ỳr dja gar tẽn kum arẽ”, ane. Be, ga dja ga abej kukjan arỹm ama. Me ije me'õjamã axwe jarẽnh kõt dja ga ama. Nãm ã Tetur Perimã ane.

⁹Nhym mebê idjaer kunĩ 'êx ne kum,

—Be, mrãmri ne kõt arẽ. Mrãmri ne kõt arẽ, ane.

¹⁰Nhym bẽnjadjwỳr Peri arỹm Paur'ỳr akẽx ne inhuo akre. Paur kute kum amijarẽnhmã akre nhym kam kum,

—Ga ne ga pyka jakam aje memã axwe pãnh jarẽnhõ aba nhym arỹm jakam ajã amex krãptĩ apẽx. Ba arỹm kõt aman akam ikĩnh ne arỹm aminêje amã ikabẽn jarẽ.

¹¹Be, ba ne ba ajbir Djeruxarẽmã wabin 'ỳr bõx. Ije Metĩndjwỳnhmã rax jarẽnh kadjy ne ba wabi nhym arỹm jakam akatibê 12bit apẽx. Ga dja ga me kukja gẽ me arỹm kute ipumũnh kõt amã, “Be, mrãmri ne akati kõt arẽ”, ane.

¹²Ajbir ne ba bõx ne ije Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam me'õmẽ aktã ikabẽno aben japanh kêtumrẽx ne ije amijã me krãptĩo ibikprõnh kêtumrẽx. Apỹnh me bikprõnh djãkam ije meo anh'ỳr kêt ne krĩraxkam ije meo anh'ỳr kêtumrẽx. Nhym mebê idjaer rũnh akabem 'ỳrja kõt kute imã kator ne ipumũnh kêtumrẽx. Ije mebê bẽnjadjwỳr kurẽkõt me kute imã kator ne ipumũnh kêtumrẽx.

¹³Kam me kute ijarẽnhja kõt ga te aje m'ỹj ijaxwe'õmã akator ne marmã.

¹⁴Dja ba amã amijarẽ ga imarkumrẽx. Be, Jeju kõt ne ba amijo iba. Kõt ne ba me ikukãmãreo ba djwỳnhmã rax jarẽnhõ iba, Metĩndjwỳnhmã rax jarẽnhõ iba. Nhym mebê idjaer kw'ỹ 'êx ne ijã abenmã kum, “Metĩndjwỳnh kupa'ã ne amijo ba”, ane. Nhym be, kati. Ba ne ba mrãmri tu amim Môjdjẽ kukràdjã markumrẽx ne tu amim Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh kunĩ kabẽn markumrẽx ne kõt ar amijo iba. Me kabẽn'ã pi'òk no'òk kõt ne ba amijo iba.

¹⁵Be, mrãmri dja Metĩndjwỳnh akubyn me tyko tĩn. Me axwe kêtjao tĩn. Me axwejao tĩn. Ja ne ba tu amim markumrẽx. Be, me rũnh nh'ỹr jadjwỳ ne me amim ã maro ane. ¹⁶Mrãmri ne me tyk kunĩ akubyn tĩnmã. Ba kam ijaxwe kêt kadjy amijãno dja. Metĩndjwỳnh kute imã ijaxwe jarẽnh karõn ibu'ã me kunĩdjwỳ kute imã ijaxwe jarẽnh karõ amijãno idjãm rã'ã: ne.

¹⁷Be, amrẽbê ne ba apỹnh me ba djãkam ar iba nhym ijã amex krãptĩ apẽx. Ba kam akubyn inhõ me wỳnh'ỳr bõx. Mebê idjaer'ỳr bõx. Ibõx kêtĩri ne me bajtem me õ m'ỹjja kêt kadjy imã pi'òk kaprĩ ngã ba arỹm o bõx ne memã kungã. Ne me kute ikadjy Metĩndjwỳnhmã mry bĩn kadjy me 'ỳr bõx. ¹⁸Ne

kam arỳm me ikukràdjà kõt Metĩndjwỳnhmã amijo mex ne arỳm Metĩndjwỳnh nhõ kikretimã wadjà. Nhym mebê idjaer kwỳ arỳm pykabê Adjij kurũm bõx. Kikretikam bõx ne arỳm ipumũ. Ipumũ ba amijã me krãptĩ ibikprõnh kêt ne ije memã me bẽnjadjwỳr'õ kurê'uk kêt nhym me kam kangati kêtukumrêx.

¹⁹Adjij kurũm me bõxwã kute Metĩndjwỳnh nhõ kikretikam ipumũnhkõt ren awỳr bõx. Ne ren me kute mỳj ijaxwe'õ markõt ren amã ijarê. ²⁰Nàr gê akuka kõnh me ỳrwã'õ kute Djeruxarêkam ipumũnhkõt amã ijarê. Mebê idjaer rũnh kute Djeruxarêkam ijaxwe jabej ikukjêrkõt gê me'õ kute ipumũnh jabej amã ijarê. Me kute mỳj ijaxwe'õmã katorkõt amã ijarê.

²¹Ba amã amijarê ga ama. Ba Djeruxarêkam me ipõkri idjãmkam kàj bê memã kum, “Ije mrãmri me tyk akubyn tĩn jarẽnhõ ibakõt ne gar akati jakam mỳj ijaxwe'õ jabej ikukjêro nhỹ”, ane. Djãm ori ije ja jarẽnhkam ijaxwe'õ? Kati. Tãm ne ja. Nãm ã Paur Perimã ane.

²²Nhym Peri kute Paur kabẽn markam arỳm kadjy akati 'õdjwỳ jarê. Amrêbê ne Peri Jeju'ã ujarẽnh ma. Nãm kadjy akati 'õ jarẽn memã kum,

—Dja krãkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr Rixijanh amrê tẽ. Ba kam arỳm prĩne ajã ujarẽnh ma, ane. ²³Ne kam krãkamngõnh krãptĩ: kubê 100 nhõ bẽnjadjwỳrjamã Paur'ã karõn kum,

—Dja ga omũ gê ta ar mrã. Gê õbikwa ta 'ỳr wangij ne o djuw mex. Nãm ã Peri anen kam mã tẽ.

²⁴⁻²⁵Nhym arỳm 'ã akati kwỳ apêx nhym Peri akubyn bõx. Prõ nhidjibê Kruxire ne o bõx. Kubê mebê idjaer'õ. Nhym kam Paur'ỳr õ me ja jano nhym me kum o bõx. Nhym kam arkum ujarẽnhõ djan arkum,

—Metĩndjwỳnh ne arỳm mrãmri Jeju'ã me banhõ Bẽnjadjwỳrbê kumkati mẽ. Kubê ne Kritu. Djã gãm ar tu amim Jeju markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar amã ajaxwe kêt jarê gar arỳm kum amexkumrêx. Djã gãm ar ajaxwe kêt kadjy amijãno dja. Dja Metĩndjwỳnh ã me kunĩmã axwe pãnh jarê. Kadjy amrê akati mõi rã'ã, ane.

Nãm prĩne ã kum 'ã ujarẽnhõ ane nhym kabẽn pymaje Peri arỳm madjã kretin kum,

—Aj mã. Gê idjãpênh'õ kêtkaam ba ajte amã arê. Ga ajte imã arê ba kuma, ane. ²⁶Nãm anen õkre kadjwỳnhbê amim,

—Dja Paur imã pi'õk kaprĩ nhõr jabej ba arỳm kum inhire gê tẽ, ane. Ne kam pi'õk kaprĩ jabej aben tã amiwỳr Paur 'uw ne kum kabẽno krĩ.

²⁷Paur mebê ijê djãkam nhỹ nhym arỳm 'ã amex amãnhkrut apêx. Nhym arỳm Peri kato nhym Poxu Pexu arỳm pãnh memã bẽnjadjwỳr rax. Peri kator kêttri ne kute mebê idjaero kĩnh kadjy tu wãnh mebê ijê djãkam Paurmã irerkumrêx nhym wãnh krĩ rã'ã.

Kute bẽnjadjwỳr Pexumã amijarẽnh.

25

¹Pexu pykabê Djudêja'ỳr bõx ne kam krĩraxbê Xedjarekam bõx. Nhym kam 'ã akatin akatin akati nhym krĩraxbê Xedjare kurũm

katon Djeruxarẽ'ỳr tẽ. Tẽ:n kam 'ỳr bõx. ²Nhym kam me rũnh Pexumã Paur jarẽ. Me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr raxmẽ mebẽ idjaer nhõ me rũnh 'õdjwỳmẽ ne me kum arẽ ³ne kum,

—Ê, amã me ikĩnh jabej gop amrẽ Djeruxarẽmã Pauro bõx, ane. Me kute kum arẽnh kêttri ne me abenmã kum,

—Gêdja me amrẽ pry'ã Pauro mỗ gwaj kubĩ, ane. ⁴⁻⁵Nãm me rũnh ã Pexumã Paur jarẽnh ane nhym kam memã kum,

—Kati, gẽ wãnh Xedjarekam me arek o nhỹ. Badjwỳ arỳm 'ỳr itẽm 'ỳr. Gẽ ar anhõ me rũnh'õ ar ikõt 'ỳr tẽn axwe'õ jabej kukja gẽ kum amijarẽ gẽ kam kum axwe jarẽnhkumrẽx, ane.

⁶Nhym me'ã akatibẽ 10 ne ajmã kute apêx nhym kam arỳm Xedjare'ỳr tẽ:n 'ỳr bõx. Nhym akati nhym arỳm tẽn memã axwe pãnh jarẽnh djakam memã nhỹ. Ne arỳm Paur'ỳr õ me ja jano nhym me o mỗn 'ỳr o bõx. ⁷O bõx nhym arỳm Djeruxarẽ kurũm mebẽ idjaer kwỳ 'ỳr bõx ne Paurmã ipõk ne. Ne kam Pexumã Paur jarẽnh dja. Nãm me kum axwe krãptĩ: jarẽnh dja. Djãm axwe kryre ne arẽ? Kati, Axwe rũ:nh ne arẽ. Me kute axwekõt omũnh kêt ne tu arĩk kum axwe jarẽnh dja. Nhym Pexu me kabẽn ma:n kam mrãmri Paur jaxwe'õmã kator ne mar kêtukumrẽx.

⁸Nhym Paur aminẽje Pexumã kum,

—Be, ba ne ba ije mebẽ idjaer kukrãdjã 'õo ibikẽn kêt ne Metĩndjwỳnh nhõ kikretio ibikẽn kêt ne mebẽ bẽnjadjwỳr raxbẽ Xedja kurẽ kêt, ane. Xedja ne me bẽnjadjwỳr rũnh kunĩ kurãm rax.

⁹Nhym be, Pexu bit kute mebẽ idjaerjao kĩnhmã ne arỳm Paurmã kum,

—Djãm Djeruxarẽkam atẽm prãm? Dja ba kam mrãmri ajã me ja kabẽnkumrẽx jabej, ane.

¹⁰Nhym Paur kum,

—Kati. Bẽnjadjwỳr raxbẽ Xedja kabẽnkõt aje me axwe jabej me kukjêr djã ne ja. Jakam dja ga ima. Mỳj kadjy dja ga Djeruxarẽmã ijo tẽ nhym me ikukij? Ba ne ba mebẽ idjaer 'õo ibikẽn kêtukumrẽx ga arỳm ama. ¹¹Be, me ren ijaxwe'õmã kato ne ren pãnh tu ibĩ, ba ren aminẽje ikabẽn 'õ jarẽnh kêt ne. Nhym be, me 'êx ne kute imã ijaxwe jarẽnh kajgokam ne ga te aje memã ikangamã. Ba bẽnjadjwỳr raxbẽ Xedja'ỳr tẽn aminẽje kum ikabẽn jarẽ. Nãm ã Paur kum ane.

¹²Nhym kam Pexu amibu'ã me rũnhmã kabẽn nhym me Pauro aben ma. Nhym kam kum,

—Nã gãm imã, “Ba bẽnjadjwỳr raxbẽ Xedja'ỳr tẽn aminẽje kum ikabẽn jarẽ”, ane. Be, jakam dja ga mrãmri amũ Xedja'ỳr atẽmkumrẽx, ane.

Pexu kute Paur'ã Angripa kabẽn mar.

¹³Nhym 'ã akati kwỳ apêx nhym bẽnjadjwỳr raxbẽ Angripamẽ prõbẽ Berni ar krĩraxbẽ Xedjare'ỳr bõx. Ar kute Pexumã kabẽn mex jarẽnh kadjy ne ar bõx. ¹⁴Ne kam arek kam ar ba nhym ar'ã akati kwỳ apêxmã. Nhym Pexu arỳm bẽnjadjwỳr raxmã Paur'ã ajarẽn kum,

—Peri mebê ijê djâkam me'ômã iren arỳm mã tẽ. ¹⁵Ba krĩraxbê Djeruxarêkam ar ibari nhym mebê idjaer nhõ me rũnh arỳm imã Paur jarê. Me õ mebêngêtmẽ me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳrmẽ imã arê ba arỳm kuma. Me imã, “Dja ga kum axwe pãnh jarênh abĩ”, ane.

¹⁶Ba memã kum, “Be, djãm Rômakam me ja kukrãdjà kôt ne ba me ije me axwe jabej me kukjêr kêt kam tu me par? Kati. Ba me me axwe jabej me kukjêr kumrêx. Nhym me me kuka kôn timer axwe jarênh kumrêx ba me me kuma. Nhym kam me me imã amijã aprã ba me arỳm kuma. Me ije me axwemã ijapôxkambit ne ba me arỳm pãnh me kupa.” Nã bãm ã memã ane.

¹⁷Ne kam mebê idjaer arỳm amrê Xedjare jakam bõx. Nhym me'ã akati ba amikrà kêt ne ije memã axwe pãnh jarênh djâkam bõx ne memã nhỹ. Ba kam Paur'ỳr inhõ me ja jano nhym me o bõx. ¹⁸O bõx ba arĩk 'ã amim, “Be, mrãmri axwekumrêx”, ane. Nhym me kwỳ kãjmã ku'ên kam 'ã imã kabên kajgobit jarênh ku'ê.

¹⁹Nãm me 'ã imã, “Paur kum me ikukrãdjà kurê”, ane. Ne me'õ nhidjibê Jeju jarê. Nãm me Jeju tyk jarênh nhym be, Paur ne Jeju tĩn jarê. Nãm me ã Paur'ã kabên kajgo jarênh ane. ²⁰Ba amim, “Je, djãm ije me kukrãdjà mar got”? ane. Ne kam kum, “Djãm Djeruxarêkam atêm prãm? Dja ba kam ajã me ja mrãmri kabênkumrêx jabej”, ane.

²¹Nhym kam Paur imã, “Ba gop tẽn aminêje bẽnjadjwỳr raxbê Xedjamã ikabên jarê”, ane. Ba krâkamngõnhmã kum, “Dja gar o nhỹ ba kam ĩ arỳm Xedjamã ano.” Nã bãm ã memã ane. Nãm ã Pexu Angripamã ane.

²²Nhym kum,

—Badjwỳ me'õja kabên ma, ane.

Nhym kum,

—Gê akatimã ga kam arỳm kabên ma, ane.

Paur Angripa kabem ãm ne kute kum amijarênh.

²³Nhym arỳm ar'ã akati nhym Angripamẽ Berni ar õ nèkrêxo prĩne amikunhêr ne me axwemã pãnh jarênh djãmã wadjà. Krâkamngõnh nhõ bẽnjadjwỳrmẽ krĩraxkam me rũnh ja arkôt wadjà. Nhym Pexu arỳm Paur'ỳr õ me ja jano nhym me o bõx. ²⁴Nhym Pexu Angripamã kum,

—Bẽnjadjwỳr raxbê Angripamẽ me akâtãmjãmẽ, djã ne ga me me'õja pumũ? Krĩraxbê Djeruxarêkam mebê idjaer kunĩmẽ krĩrax jakamdjwỳ mebê idjaer kunĩmẽ ne me imã me'õja jarênh ku'ên kam kãj bẽ imã, “On abĩ. On abĩ”, anhyro kumex.

²⁵Ba kam te ije axwe'ômã ikator nhym me kute pãnh bĩnmã te kukij nhym axwe kêtê. Nhym ta imã, “Ba gop tẽn aminêje bẽnjadjwỳr raxbê Xedjamã ikabên jarê. Ta ne kute raxo me kunĩ jakrenh”, ane. Kam dja ba 'ỳr anorkumrêx.

²⁶Dja ba anen kam te ije me banhõ bẽnjadjwỳr raxmã Paur jaxwe'ã pi'òk no'òkmã. Ba kam amã o ikato. Ga, bẽnjadjwỳr rax Angripa, akumrêx ne ba aman amã o ikato. Ga dja ga axwe'õ jabej kukjan ama ba arỳm 'ã pi'òk no'òk

ne. ²⁷Ba ren me'õ bê ijêja jano ne ren ije kôt axwe'ã pi'òk no'òk janor kêt ne ren Xedjamã kute ibẽno ibikẽnh pyrãk. Nãm ã Pexu Angripamã ane.

26 ¹Nhym kam Angripa arỳm Paurmã kum,
—Ajrã. Aminêje akabẽn jarẽ, ane.

Nhym memã aminhikra bẽn arỳm aminêje kum,

²—Bẽnjadjwỳr rax Angripa, arỳm mebê idjaer ijã axwe krãptĩ janhô ba kam aminêje amã ikabẽn jarẽ. Myt ja tãmkam aje ikabẽn mar prãmkam ne ba ikĩnhkumrẽx. ³Ga ne ga aje prĩne mebê idjaer kukràdjã mar. Me kute kukràdjã jabej aben kukjêrdjwỳ aje prĩne mar. Aje markam ne ba ikĩnhkumrẽx. Dja ba amã amijã ajarẽ. Gop amijamãr 'iryn ikabẽnja kunĩ ma.

⁴Be, inhõ pyka djwỳnhkam, krĩraxbê Djeruxarẽkam ne me kute ipumũnh. Iprĩrũm ne mebê idjaer kunĩ ipumũ. ⁵Me kute ipumũnhkôt ren ijã amã ajarẽ. Ba mebê pardjêu kukràdjã man kôt ar amijo iba. Mebê pardjêu ne me prĩne kute me ikukãmãkjê kukràdjã marn kôt amijo ba mex. Prĩne kute kôt amijo ba mexo kute mebê idjaer kunĩ jakrenh. Me ja kôt ne ba amijo iba. ⁶Ne kam jakam arỳm akabem dja ga ijaxwe jabej ikukjêro nhỹ. Be, Metĩndjwỳnh me ikukãmãkjẽmã kum, “Dja ba mrãmri akubyn me tyko tĩn”, ane. Kute akubyn me tyko tĩnja ne me tu amiwỳr kamnhĩxkumrẽx.

⁷Me ikukãmãkjê Djako ne krabê 12 jadjuw. Krabê 12 ja ne ar aben djõ'ã apỳnh tãmdjwỳ ba djari kubê 12, apỳnh me krãptĩ: ba djari kubê 12. Apỳnh me ikukãmãkjê ba ja ne me akatikammẽ akamãtkammẽ mã Metĩndjwỳnhmã amijarẽnho kumex. Ne mã kum àpẽnho kumex ne mã amim, “Mrãmri dja Metĩndjwỳnh akubyn me tyko tĩn”, ane. Ne mã me akubyn tĩn nhõ akati bõx jabej ajkam ama.

Ba ne ba mekôt tu amim kamnhĩxkumrẽx ne mã me kunĩmã kum, “Mrãmri dja Metĩndjwỳnh akubyn me tyko tĩn”, ane. Nhym kôt mebê idjaer kamingrãnyre imã ijaxwe jarẽ ga kam ijaxwe'õ jabej ikukjêro nhỹ. ⁸Be, djãm aje mekôt amim, “Metĩndjwỳnh te kute akubyn me tyko tĩnmã”? ane. Djãm aje amim anhỹr got? Kati. Ga ne ga aje ã amim anhỹr prãm kêt. Nãm ã Paur Angripamã ane.

⁹Ne kam ajte kum,

—Be, badjwỳ amrêbê ne ba mekôt amim, “Kê, Nadjarekam Jeju wã. Ba 'ã me kabẽnê idjãptarkumrẽx gẽ me ĩ maro ba”, ane. ¹⁰Ne kam kôt mrãmri Djeruxarẽkam ã mebê idjãptaro ane. Ne me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ar kabẽnkôt me krãptĩbê ijê. Jeju nhõ me jabê ijê. Nhym me kute me parmã ba mekôt memã kum, “Ajrã. Me abĩ”, ane. ¹¹Ne mã me bikprõnh djã kunĩkôt meo ibikẽnho iba. Me tokry pymaje kute Jeju japrỳn kanga jabej ne ba mã meo ibikẽnho iba. Meo ibikẽnho iba:n kam amũ apỳnh krĩrax bajtem djàridjwỳ me'ỳr mrãn bõx.

¹²Kamã ne ba krĩraxbê Tamagu'ỳr tẽ. 'Ỳr itẽm kêttri ne me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳr ar me kadjy imã pi'òk no'òk ne. ¹³Bẽnjadjwỳr rax Angripa, nã bãm me'ỳr pi'òk no'òko tẽ: nhym arỳm ijã kàjkwa nhipòkri myt nhỹ.

Nhym kàjkwa kurũm mýjja jadjênh prĩne ikurwý ba arým omũ. Adjênh tỳxo kute arngro jakrenh. Nhym ikõt me mõrdjwý mýjja jadjênh me kurwý.

¹⁴Bar ikunĩ pykabê irõrõk ne. Ba kam me'õ kabên ma. Nhym mebê idjaerkam ikabên djwýnhkõt imã kabên ne imã, “Xaur, Xaur, mýkam ne ga me kute amim imaro abikênh ar o aba? Nã gãm aje ba măn ijo abikênhõ aba pyrãk. Ga ari aje ijo abikênhõ abakam te adjumar mex prãmje. Ga, mry kute jênh bjêrja pumũ. Me kute mýjja djwa mexo mry kamjýr nhym arým umaje prõt tỳxja pumũ. Nhym kwý amakkre kêtka tu amikamjýr djã kanãn arým tokry ne. Gadjwý dja ga ari ijo abikênhõ aban arým atokry: ne”, ane.

¹⁵Ba kum, “Bẽnjadjwýr mýj me ajõ ga ne ga imã akabên ne”? ane.

Nhym imã, “Ba ibê Jeju. Nã gãm me kute amim imarjao abikênhõ aban aje ba măn ijo abikênh pyrãk. ¹⁶Be, amibêx ne kãjmã dja. Ije ajã inhõ àpênh djwýnh mênh kadj ne ba amã amijo amirĩt. Aje ajbir ipumũnh'ã dja ga memã ajarê. Dja ba ĩ mýjja kwý nhĩpêx ne kõt amã amijo amirĩt ga ipumũ. Jadjwý dja ga 'ã memã ajarê. ¹⁷Jakam dja ba me bajtemmã ajanon mã me bajtembê apytã nhym me kute abĩn kêt. Ne mebê idjaerdjwýbê apytã nhym me kute abĩn kêt.

¹⁸Ga, me no mjõtka kute mýjja pumũnh kêt ne arĩk ba punuja pumũ. Nhym be, me no põt ne me mýjja kunĩ pumũn kam katãt ba. Ga ajte, akamãt kô tykkam me kute mýjja pumũnh kêt ne ba punuja pumũ. Nhym me memã mýjja kurwý nhym me arým mýjja kunĩ pumũn katãt ba.

Me bajtemdjwý ne me arĩk ar ban axwe. Dja ba memã ajano ga memã ikabên jarê. Memã arê nhym me arým tu amim imarkumrêx ne arým katãt amijo ban axwe kêt ne ar ba. Xatanaj ne kute meo ba tũm. Kubê dja ga Metĩndjwýnh'ýr meo akêx nhym me arým tu amim imarkumrêx. Nhym Metĩndjwýnh arým me axwe maro aknon mekam ngryk kêt. Mekam ngryk kêt ne arým mekõt me umjuw. Ta kute amimexo meo mexja kõt me umjuw. Dja me tu amim imarkumrêx nhym Metĩndjwýnh arým me axwebê me utã. Ja kadj dja ba me bajtemmã ajano.” Nãm ã Jeju imã ane. Nãm ã Paur Angripamã ane.

Ne kam ajte kum,

¹⁹—Kam, Bẽnjadjwýr raxbê Angripa, Jeju kute kàjkwa kurũm imã amijo amirĩtkam ne ije omũnhkam djãm ijamakkre kêt ne ije mar kêt? Kati. Arým ne ba tu amim markumrêx ne katãt kabên man kõt ar amijo iba. ²⁰Kam ne ba krĩraxbê Tamagu kumrêxkam memã 'ã ajarê. Ne kam Djeruxarêmẽ pykabê Djudêja kunĩkõt memã 'ã ajarê. Ne kam apýnh me bajtem ba djãkam memã 'ã ajarê. Ne memã kum, “Dja gar amikam akapřiren wãnh ajaxwemã anhiren Metĩndjwýnh'ýr amijo akêx. Ne kabên man kõt ar amijo aba gã me ar apumũn arým amim, ‘Be, mrãmri ne ar kute Metĩndjwýnh'ýr amijo akêxkumrêx’, ane. Gê me ar apumũn ã amim ane”, ane.

²¹Amrêbê ije memã ja jarênhõ ibakam ne me arým ijo tým, mebê idjaer ne me Metĩndjwýnh nhõ kikretikam ijo tým ne ipa 'amýn bit kute ibĩnmã. ²²⁻²³Nhym Metĩndjwýnh mã: mebê ipytã ba memã idjujarênhõ itêm rã'ãn arým myt ja'ýr bõx. Nã bãm me kãtømmẽ me rũnhmã 'ã idjujarênh itêm

rã'ã ne. Mõjdjẽmẽ Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽn djwỳnh ar amrẽbẽ me bakukãmãremã kum, “Dja me banhõ Bẽnjadjwỳrbẽ kumkatibẽ Kritu tokryn tyn akubyn tĩn ne. Akubyn tĩno me bamã wa. Ne kam kàj bẽ mebẽ idjaermã amijarẽ. Ne ajte me bajtemmã amijarẽ. Ne memã kum, ‘Ga, ityk ne akubyn itĩnja pumũ. Dja ga me tu amim imarkumrẽx ne arỳm ikõt atyk nhjukri akubyn atĩn’, ane. Nãm ã memã anhỹro ba. Kabẽn ja ne kute memã pry kurwỳ djà pyrãk. Kõt ne me katàt amijo ban tĩnkumrẽx.” Nãm ã Mõjdjẽ ar me bakukãmãremã ane. Me kabẽn jabit ne ba memã arẽnho iba.

Nãm ã Paur Angripamã ane. ²⁴Nãm kum ja jarẽnho dja nhym Pexu tu o kapẽr tan kàj bẽ kum,

—Paur, nã gãm ajbã. Aje pi'õk nhidji jarẽn krãptĩkam ne ga ajbã, ane.

²⁵Nhym kum,

—Bẽnjadjwỳr Pexu, kati. Ibibãnh kêt. Mrãmri ne ba katàt ikabẽn jarẽnhkumrẽx ne ibẽno ibikẽn kêt. ²⁶Bẽnjadjwỳr raxbẽ Angripa kute imarkumrẽx. Kam ne ije amipudjur kêt ne tu aminẽje kum ikabẽn jarẽnhkumrẽx. Djãm me kute mỳjjao bipdjur ne o ba? Kati. ²⁷Nãm me tu irãri o ba nhym me kunĩ kute omũnh ne mar. Kam Angripadjwỳ arỳm prĩne kute mar. Ba ne ba ja ma, ane.

Nãm anen arỳm Angripa'ỳr akẽx ne kum,

—Bẽnjadjwỳr rax Angripa, djãm ga ne ga arỳm Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽn djwỳnh'ã amim, “Mrãmri Metĩndjwỳnh kõt me kabẽnkumrẽx”? ane. Arỳm ba ama. Mrãmri ne ga ã amim ane. Nãm ã Paur kum ane.

²⁸Nhym Angripa kum,

—Aje Kritu'ỳr ijo akẽx'ỳr, ane.

²⁹Nhym Paur kum,

—Ga ren 'ỳr amijo akẽx 'ỳr nàr ga ren ikudjwa tu amim Kritu markumrẽx ba ren kam ikĩnhkumrẽx. Me kunĩ kute jakam imaro ỳrdjwỳ ren ikudjwa tu amim markumrẽx ba ren mekam ikĩnhkumrẽx. Jao ne ba Metĩndjwỳnhmã a'uw. Nhym ren me kute ikudjwa adjuwprekambit ne ba ren ikĩnh kêt.

³⁰Nãm Paur ã Angripamã ane. Nhym kam bẽnjadjwỳr rax Angripamẽ bẽnjadjwỳr Pexumẽ Bernimẽ ar ja nhikõ'ã me ỳrjamẽ arỳm kàjmã dja.

³¹Kàjmã djan kubẽ akẽx ne mõn kàxã o aben maro djan abenmã kum,

—Ne ren axwe gwaj ren kubĩ nàr kubẽ ijẽ. Nhym be, kati. Axwe kêtumrẽx, ane.

³²Nhym kam Angripa Pexumã kum,

—Ren kute amã arẽn kêt ne ren kute amã, “Ba gop bẽnjadjwỳr raxbẽ Xedjamã aminẽje ikabẽn jarẽ”, anhỹr kêt, gwaj ren arỳm kum banhire nhym ren ta mekõt ar ba, ane.

Me kute krĩraxbẽ Rômamã Pauro mõr.

27 ¹Nhym kam bẽnjadjwỳr ar memã kum,

—Me on ngõkõt pykabẽ Itarij'ỳr mebẽ ijẽjao mõ, ane. Ne kam arỳm krãkamngõnho ba djwỳnh nhidjibẽ Jurmã Paur ar arẽ. Paurmẽ mebẽ

ijê kwỳmẽ ne meo ba djwỳnhmã arẽ. Kum arẽ nhym arỳm kute pykabê Itarij'ỳr meo mormã. Jurbê ne bẽnjadjwỳr raxbê Xedja nhõ krākamngõnh krãptĩ: kubê 100 nhõ bẽnjadjwỳr 'õ. Ba ibê Ruka ne ba ajte mekõt tẽ.

²Ba me kam pykabê Itarij'ỳr imormãn kam krĩraxbê Amitukam me ja nhõ kàraxmã wadjàn arỳm inox ne. Pykabê Adjij'ãnh ne me kute kàraxo mormã. Me'õ nhidjibê Arxaku ne me ikõt tẽ. Pykabê Matenikam krĩraxbê Texarõnikakam ne abatàn dhà.

³Ba me kàraxkam mō: nhym me ijã akati. Ba me kam krĩraxbê Xidõ'ã kàrax nhõ. Nhym Jur kum Paur kaprĩn kum,

—Ajrã. Anhõbikwa'ỳr wabi gẽ ar ajo djuw mex, ane. Nhym ar'ỳr wabin ar ikõ'ã nhỹ:n kam ajte akubyn kàraxmã wadjà. ⁴Ba me kam inox ne. Ne apẽxtibê Xipre tekre'ãnh mō, kôk me ikutã àbêrkam. ⁵Ne kam pykabê Xirxij'ãnh mō:n kam amipãnh kumẽ. Ne pykabê Papirij'ãnh mō:n kam amipãnh kumẽ. Ne kam arỳm pykabê Rixijkam krĩraxbê Mire'ỳr bõx ne kam kàrax nhõ.

⁶Nhym kam krākamngõnh kubê 100 nhõ bẽnjadjwỳr arỳm kàrax 'õdjwỳmã kato. Nãm krĩraxbê Arexākam me ja nhõ kàraxmã kato. Kà wākam ne me kute pykabê Itarij'ỳr mormã. Nhym kam me ijo tẽ ba me kà wãmã wadjà. ⁷Ne kam inox ne mō. Ne iprĩ'ã mō: nhym arỳm me ijã akati kwỳ apêx. Ba me kam krĩraxbê Nidju tẽpo mō. Nhym kôk djàbêr tỳ:x me ibê aptã ba me kam aparmã apẽxtibê Kreta'ỳr mō. Mō:n kam Kretakam krãnh krã'yrbê Xamona'ãnh mō. ⁸Ne kam iprĩ'ã mō:n kam arỳm amipãnh Xamona mẽ. Ne kam kàrax nhikwã djà nhidjibê Kà jarij djà mexte'ỳr bõx ne 'ã kàrax nhõ. Krĩraxbê Raxêr kuri ne nō.

⁹Nhym kam me ijã akati krãptĩ apêx. Nhym Paur amim,

—E kum, arỳm ne ba me amikrà nhym arỳm na 'itỳx 'ỳr. Na 'itỳx'ã mytyrwỳ bõx 'ỳr. Be, arỳm me kute amijajbur'ã akati apêx. Me ibê idjaer kute Metĩndjwỳnhmã amijajbur djà nhõ akatija apêxkam na 'itỳx kumex. Arỳm na 'itỳx kumexkam ne ba me imã imõr pyma:, ngõ raxbê pyka kêtksam me imõrja pyma:, ane. Ne kam memã kum,

¹⁰—Ikabên dja gar ama. Dja gwaj ngõ raxbê pyka kêtksam mō nhym na arỳm gwaj bajo ajkẽ. Ne arỳm kākam me jẽnhmẽ kàraxo bikẽnh mex ne. Ja ne ba gwaj bakukãm kuma. Nãm ã Paur memã ane. ¹¹Nhym krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳrja Paur kôt kabên djir kêt. Nãm kào akẽx djwỳnhmẽ õ kàrax djwỳnh kôt kabên dji. ¹²Ne kam me kute na 'itỳx apêx jamãrbê kàrax nhikwã djà punure. Nhym me bẽn 'ãtom ne abenmã kum,

—Gwaj on banox ne amũ krĩraxbê Penixij'ỳr babõxmã. Ne kam kam na 'itỳx apêx kam ama, ane. Be, apẽxtibê Kreta tãmkam ne krĩraxbê Penixij. Penixijkam kà nhikwã djākam dja aparmã kôk 'itỳx wabê nàr kàjmã wabê nhym bu'ã akàx kôkbê aptã nhym kàrax nõi mex ne.

Kôk tỳ:x kute tu kàrax rẽnho mõi.

¹³Nãm me bẽn 'ãtom nhym kôkdjwỳ arỳm aparmã kàjbê wabê. Nhym me arỳm abenmã kum,

—Aje. Jakam arỳm 'ỳr me banox kadjy mexkumrẽx, ane. Ne kam arỳm djudjêdjêti'ã kẽn 'ãprejao wabin kàraxkam kudji. Ba me kam mỗ. Apêxtibê Kreta 'ãnh mỗ. ¹⁴Nhym kàjbê 'âtũm nhym kôk arỳm àbêr tỳx ne. Kôk djàbêr tỳx jamã ne me kum Juraku jarẽ. ¹⁵Nhym arỳm kôk djàbêr tỳ:x ne tu kàrax rẽnho mỗ. Rẽnho mỗ: ba me kam arỳm tu kum inhire nhym kôk arek o mỗ.

¹⁶⁻¹⁷Nhym kam kà arỳm kôk djàbêr kôt apêxti nhidjibê Kraodja tekre'ãnh mỗ. Amrêbê ne ba me kàrax katê'ã kà ngrire nhôn o mỗ. Ne kam arỳm jakam idjâpênh rax ne kà ngrireo wabin kàraxkam kudji. Nhym kam me djudjêdjêtio ibũmkôt kàrax'ã kajngàro tẽ. Ngô tỳ:x kute kàrax ka'êk kêt kadjy ne me 'ã kajngàr. Kôknhõkà raxkam ne ba me mỗ. Kôknhõkà raxkam ne me par kwỳ pumjuw nhym ku'ê tũm. Nhym me apỳnh pĩo kràbê o kapan ajte kraxbê o kapa. Ne pĩ'ã apỳnh kubêkàti janhô. Kôk kute o mỗr tỳx kadjy ne me 'ã anhô. Ba me mỗ: nhym kôk me ijo mỗr tỳ:x ne. Nhym kute arerek'õ'ã kàrax mẽn karõ ne me arỳm par'ã wabin kubêkàtimẽ kukràdja kunĩ bôn arỳm o ruwn kudjin kam nhỹ. Nhym kôk arek kàraxo mỗ. Nhym arỳm kà kajgon prĩ'ã mỗ. Arerek wã nhidjibê ne Xixi.

¹⁸Nhym kôk djàbêr tỳ:x ne me ijo àbêr tỳ:x. Nhym kàrax amijadjwỳr tỳxo mỗrri: nhym 'ã akati. Nhym me kàrax kajkritmã arỳm ngônhmã kàkam me jênh kwỳ rẽ. ¹⁹Nhym kam arỳm me inox'ã akatibê 3 apêx ba me arỳm ngônhmã kàraxkam apỳnh kukràdja kwỳ rẽ. ²⁰Ne kam mỗ: nhym arngromẽ kanhêti amirĩt kêt'ã arỳm akati krãptĩ apêx. Nhym kôk 'itỳ:x me ijo mỗr tỳx rã'ã ne. Ba me te: amipytâr djà'õ jabej ar irĩt ne arỳm idjumar punure ne.

²¹Ne môn arỳm inhô kwỳ krên kêt 'âtũm ne. Nhym kam Paur kàkam me àpênh'ỳr tẽn arỳm me ipôkri djan memã kum,

—Ê, ba ar amã arê gar ama. Nã gãm ren ar amũja'ã ikôt akabên dji gwaj ren apêxtibê Kreta'ãnh arek wajêt. Ne ren kam badjumar mex nhym ren mỳjja'õ biknor kêt. ²²Jakam dja gar akubyn adjumar mex ne atỳx. Dja te kàrax wadjà nhym ngô kute gwaj bajôn timer bĩn prãm kêtumrẽx.

²³Be, akamàtkam Metĩndjwỳnh kadjy mrãnh djwỳnh'õ iwỳr bôx ne ikuri dja. Metĩndjwỳnh ta ne mã ijo ba, ba kum idjâpênh ar iba.

²⁴Kadjy mrãnh djwỳnhja ne imã, “Paur, on atĩn prãm kêt. Dja ga bẽnjadwỳr raxbê Xedja kabem adjãmumrẽx. Nhym aro'ã me mỗrwã ne Metĩndjwỳnh arỳm akôt me kunĩ dja. Akôt dja me tyk kêtumrẽx”, ane.

²⁵Be, ã kute imã anhỹrkam dja gar adjumar mex. Mrãmri dja amikabên kôt ngôbê gwaj bapytarkumrẽx. Metĩndjwỳnh kute gwaj bapytãrja ne ba tu amim kamnhĩxumrẽx. ²⁶Nhym kam mrãmri kôk 'itỳx dja apêxti'õ'ã gwaj bamẽnhkumrẽx. Kàraxmẽ ro'ã gwaj bamẽnhkumrẽx, ane.

Kàrax bika'êk'ã ujarẽn.

²⁷Nhym kam arỳm me inox'ã akatibê 14 apêx nhym akamàtkam ngô raxbê pyka kêt nhidjibê Angrikukam kôk 'itỳx ari: kàraxo ba. Nhym akamàt kô ipôkri kàkam me àpênh abenmã kum,

—Ë, kute akàx'ỳr kà arỳm mōr pyrāk, ane. ²⁸Ne kam koror jabej ngô'ă kadjāt'ă tu jakre nhym 'ă djudjêdjêbê 30 metu apêx. Nhym me kam amak ngriren ajte 'ă kadjāt jakre. Nhym arỳm kàjbê krăn 'ă 27 metu apêx.

²⁹Nhym kàrax kên'ă bika'êk karõ me arỳm ngônhmă djudjêdjêti mē. Djudjêdjêti'ă kên 'ăpreja mên ajte ja mên ajte ja mên ajte ja mē. Nhym kên arỳm akubyn kàrax pynê. Nhym me'ă akatio wajêt ne arỳm axwe umar. ³⁰Nhym kam kàraxkam me àpênh bit kute mebê amipdjur ne amijă maje kàrax kurũm katormă. Năm me 'êx ne memă kum,

—Ba me kà ngrirekam djudjêdjêti'ă kên 'ăpreja'ô nhỹr ne o ikaton kà krwýt'ănh kumê gê akubyn kà krwýt pynê, ane. Ne kam djudjêdjêti'ă kà ngrireo ruwn bit ngônhmă mênhmă. ³¹Nhym Paur arỳm me krākamngônhmê mebê 100 nhô bēnjadjwỳr'ỳr tēn memă kum,

—Dja me wă mōn arỳm utār djā kêt ne me gadjwỳ apytār djā kêt, ane. ³²Nhym me krākamngôn arỳm 'ỳr mōn 'ă djudjêdjêti kunĩ jakă. Nhym arỳm kà ngrire mebê ngônhmă nox ne akuno.

³³Nhym arỳm akati tē nhym Paur arỳm memă arēn memă kum,

—Nă găm ar kôk apêxkam amakbê amijajbu nhym arỳm ar ajă pi'ôk kamrêk amănhkrut apêx. ³⁴Ar atỳx kadjy gop on ar anhô kwỳ krê. Ngô kute ar apar prām kêtumrêx.

³⁵Năm ă memă anen arỳm djwỳ'ô by. Ne me kunĩ nhipôkri Metĩndjwỳnhmă amikĩnh jarēn kokij ne arỳm krēnmo krax ne. ³⁶Nhym kam me kunĩ akubyn kĩnh ne adjwỳnhdjwỳ ô kwỳ krēno kumex. ³⁷Kàraxkam me ikunĩ ne me ikrăptĩ. Me kute me ijă akrebê 276. ³⁸Nhym me ô kwỳ krēn arỳm ajne. Ne kam kàrax kajkritmă ngônhmă jēnh rē. Atemă bāygogo 'yo jēnh rē.

³⁹Nhym arỳm akati. Nhym me arỳm pyka pumũ. Nhym me'ô kute amrêbê pyka pumũnh kêtumrêx. Nhym wănh pyka kute aktă ngô nhijêkam ngô binhikrēnhja. Nhym me arỳm amybỳm kàrax kadjy omũ. Ne kam abenmă kum,

—E kum, gwaj 'ỳr kam măn kàraxo wadjă gê umar mex, ane.

⁴⁰Ne kam arỳm kên kunĩ'ă djudjêdjêti 'ăpre bôn tu kum ire. Ne kà katē pynēnh djā'ă djudjêdjê 'ăpre bô. Ne kam kà krwýt'ănh par'ă kubêkatio wabin 'ă kunhō, kôk kute kàraxo mōr tỳx kadjy. Ne arỳm akàx'ỳr kàrax krăo akēx ne. ⁴¹Nhym kam kàrax arỳm ngô kute aben mok djā'ỳr bôx. Kam ne kororre. Ne mōn 'ă nōn arỳm 'ă nōr tỳx mex ne. Nhym ngô djākă 'itỳ:x arỳm kàrax katē titik ne ka'êko mō.

⁴²Nhym krākamngôn ar abenmă kum,

—Mebê ijê tũm nox ne akàxmă rēr ne atỳxă àbir ne mă prôt kētri gwaj me kupa, ane. ⁴³Nhym krākamngôn nhô bēnjadjwỳr Paur'ă maje akubyn me unēn memă kum,

—Kwārĩk wănh. Gê me rēja kumrêx tu nox ne rēn akàx'ă wabi. ⁴⁴Gê me rēr kêt pĩponh jamỳ nār ngô kute kà ka'êk jamỳn 'ă mekôt rē, ane. Ba me kam ikunĩ arỳm inox ne. Ne kam ikunĩ arỳm akàx'ă wabi.

Apêxtibê Matākam ar ba.

28 ¹Ba me arỳm wabi nhym me bajtem apêxtikam ar baja me imã, —Apêxti ja nhidjibê ne Matã, ane. Ba me kam kuma. ²Nhym kam namẽ krykam apêxtikam me bajtemja kum me ikaprikumrêx. Ne kam arỳm me imã kuton me imã kabên mextire.

³Nhym Paur arỳm pĩ ngrã kwỳ karwàn kuwykam adjuw. Nhym kangã djàkrê kuwy pymaje pĩ ngrã kurùm katon arỳm Paur nhikra nhãn 'ã wajêt. ⁴Nhym me arỳm ikra'ã kangã jêtkôt omũn abenmã kum,

—Be, tãmwãbê ne me par djwỳnh'õ. Jakam dja ty. Ngõ ne kute bĩn kêt nhym be, kangã dja kubĩ. Axwe pãnh dja ty, ane. ⁵Nhym kangã ikra'ã wajêt nhym tu kum ikra wabê nhym arỳm kuwykam tỳm. Nhym kam tokry kêt ne. ⁶Nhym me te Paur nhigot jabej. Nàr, me aêrbê tyk ne tỳm karõ te 'ã ajkam ama. Te kam ama:n omũnho kumex. Omũnh 'ätũm nhym ajmã kute kêtukumrêx. Nhym kam me atemã kabên djin abenmã kum,

—Be, kubê ne metîndjwỳnh'õ, ane.

⁷Apêxti tãmkam bẽnjadjwỳr nhidjibê Pubriju. Õ pyka kuri ne ba me dja. Pubriju me imã,

(Metîndjwỳnh Karõ 28.1-6)

—Inhõ kikrekam dja gar nhỹ, ane. Bar kam 'ỳr mõn kam nhỹ nhym arỳm me ijo djuw mex mexkumrẽx. Ba me kam kam inhỹr'ã akati amãnhkrut ne ikjêkêt apêx.

⁸Nhym kam Pubriju bãm kute ir djwỳnhja kà kangron iku:w. Nhym Paur arỳm 'ỳr wadjàn Metĩndjwỳnhmã o a'uw ne krã'ã ikra djin arỳm o mex ne.

⁹Nãm Paur ã o ane nhym kam apêxtikam me punu kunĩ 'ỳr bõx nhym arỳm me o mex ne. ¹⁰Nhym kam me me imã mỳjja kumex ngã. Ba me kam arỳm inoxmã. Nhym me arỳm apỳnh me imã mỳjja kĩnh djàri kàraxkam kumex ne.

Krĩraxbê Rõma'ỳr mõrn bõx.

¹¹Me inox kêtri ne apêxtikam me ijã mytyrwỳbê amãnhkrut ne ikjêkêt apêx. Ba me arỳm inox ne. Krĩraxbê Arexākam me õ kàraxkam inox ne. Nãm me amrêbê amex jamãrbê apêxti'ãnh kàraxja nhõ. Kàrax krwỳt'ã ne me karõ amãnhkrut wajêt. Ja nhidjibê ne Kaxu. Nhym ja nhidjibê Põr.

¹²Ba me inox ne mō:n kam krĩraxbê Xiraku'ãnh kàrax nhõ. Nhym me ijã akati amãnhkrut ne ikjêkêt apêx.

¹³Ne kam ajte inox ne pyka 'ãnh mō:n kam krĩraxbê Reguju'ỳr bõx. Ne kam me aà'ã mō: nhym me ijã akati. Nhym kam kàjmã kòk wabê ba me ajte akatikam krĩraxbê Potoroj'ỳr bõx ne 'ãnh kà nhõ.

¹⁴Bar kam wabin Jeju kukwakam me kute abeno kamy kwỳ jabej ne memã ikato. Nhym me ar imã,

—Dja gar inhũrkwākam nhỹ, ane. Bar kam nhỹ. Nhym ar ijã akatibê 7 apêx. Bar kam itekôt krĩraxbê Rõma'ỳr mō.

¹⁵Nhym kam me amũ krĩraxbê Rõmakam Jeju kukwakam me kute abeno kamymã ar ijarê. Nhym me arỳm ar ikutã mō, kute ar ikajpar kadjy. Ne kam Apiju'ãnh djwỳ jamỳnh djãmê me õt djàbê 3mẽ kam bõx. Bar kam me'ỳr bõx. Nhym kam Paur me omũn arỳm Metĩndjwỳnhmã amikĩnh jarẽn akubyn tỳx ne.

¹⁶Ba me kam mō:n arỳm krĩraxbê Rõma'ỳr bõx. Nhym kam krākamngõnh krãptĩ: kubê 100 nhõ bẽnjadjwỳrja mebê ijê tũmo bõx. Me nêje ku'ê djwỳnh nhõ bẽnjadjwỳrmã mebê ijê tũm kunĩo bõx. Nhym arỳm mebê ijê djākam mebê ijê. Nhym be, me Paurmã kum,

—Ga dja ga anhõ kikrekam nhỹ. Krākamngõnh pydjibit dja anêje nhỹ, ane. Nhym kam me'õ nhũrkwã purokam nhỹ.

Kute Rõmakam mebê idjaermã amijarẽn.

¹⁷Nhym kam arỳm Paur'ã akatin akatin akati nhym arỳm amiwỳr mebê idjaer rũnh 'uw nhym me 'ỳr bõx ne arỳm 'ã akuprõ. Nhym kam memã kum,

—Akmere ar, djãm me babê idjaerkam ne ijaxwe'õ? Nàr djã ne ba me bakukãmākjê kukràdjà'õo ajkê? Arkati. Ijaxwe kêt nhym Djeruxarêkam me arỳm ibê ijẽn krĩraxbê Rõmakam me jamã ikanga. ¹⁸Nhym me prĩne ijaxwe jabej ikukij ne ima. Nhym bẽnjadjwỳr ar ijã abenmã kum, “Ren bĩn kadjy axwekumrẽx gwaj ren arỳm kubĩ. Nhym be, kati. Axwe kêtumrẽx”, ane. Ne bit kute imã ikra karo ba itẽmmã.

19-20 Nhym mebê idjaer mã kabẽno bẽnjadjwỳr ar apa. Ba kam aminêje arkum, “Ba gop bẽnjadjwỳr raxbê Xedjamã aminêje ikabẽn jarẽ”, ane. Nhym ar arỳm amrẽ 'yr ijano ba tẽn bõx. Dja ba aminêje Xedjamã ikabẽn jarẽ. Djãm ije kum inhõ me wỳnhbê idjaer jaxwe'õ jarẽnhmã? Arkati. Imã inhõ me wỳnh jabêkam ne ba amiwỳr ar ajuw. Ije ar apumũnh ne ar amã ikabẽn mã ne ba amiwỳr ar ajuw. Ê, ba ar amã arẽ gar ama. Dja Metĩndjwỳnh akubyn me tyko tĩn. Mebê idjaer ne me tu amiwỳr me akubyn tĩn kamnhĩxkumrẽx. Badjwỳ ne ba tu amiwỳr kamnhĩxkumrẽx. Ije amiwỳr kamnhĩxkam ne me arỳm kàxiràx jao idjuwpre. Nãm ã Paur memã ane.

21 Nhym kam me kum,

—Pykabê Djudêjakam ne me nĩnh ar imã ajã pi'òk no'òk kêt. Nhym mebê idjaer'õ nĩnh bõx ne kute ajã mỳjja'õ jarẽnh kêt. 22 Be, pyka kunĩkõt me kute me kukràdjaja japrỳo ba. Jabit ne bar kuma. Nhym be, ar ba ne bar ije 'a adjujarẽnh mar prãm, ane.

23 Ne kam kute mar kadjy kum akati'õ jarẽ. Nhym kam me kute kum akati jarẽnh bõx nhym me krãptĩ Paur nhũrkwãmã wadjà. Nhym kam kryràmmemã ujarẽnhmo krax ne akamàtkam o ino re. Metĩndjwỳnh kute amim me utàr ne ar meo ba'ã memã ajarẽ. Nãm memã Mõjdjê kukràdjà jarẽnh Metĩndjwỳnh kukwakam kabẽn jarẽnh djwỳnh kunĩ kabẽn jarẽ. Ne me kabẽn kõt memã kum,

—Ga, pi'òk kõt Jejubê me banhõ Bẽnjadjwỳrbê kumkatija pumũ. Kubê Krituja pumũ. Dja gar tu amim Jeju markumrẽx. Nãm ã memã anhỹro nhỹ.

24 Nhym me kwỳ tu amim kabẽn markumrẽx. Nhym me kwỳ amim kabẽn mar kêt. 25 Ne arỳm kabẽno aben japanho kumex ne arỳm ajmã. Nhym me bimànkhêtri Paur memã kum,

—Idjaij ne amrêbê: Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam me akwỳ'ã kabẽn jarẽ. Mrãmri ne arẽnhkumrẽx. Nãm me bakukãmãremã kum,

26 “Me'ỳr tẽn memã ikabẽn jarẽnh memã kum,

‘Dja ga me maro aku'ê kajgon mar kêt ne, kukràdjà'ã mỳjja kute amijakreja mar kêt ne. Ne omũnh kajgon amim omũnhkumrẽx kêt.’ Mỳkam?

27 Bir, arỳm ne ga me adjumar djàkam ajamakkre kêt ne ajamakkre jadu ne tu ano ngõr. Nã gãm me arĩk ã ibê amijo abao ane. Mỳkam?

Bir, aje anoo omũnh kêt mã ne aje ajamako mar kêt mã ne aje ikukràdjà'ã mỳjja kute amijakreja adjumar djàkam mar kêt mã ne aje iwỳr amijo akẽx ba ije me ajo mex kêt mã. Nã gãm me ibê ã ajamakkre kêt mã ano kêt mã ane.”

Nãm ã me bakukãmãre Idjaij ane. Nhym me bakukãmãre aben djõ'ã arẽnh mõi. Arẽnh mõi tãmtã arỳm me awỳr o bõx. Tũ:mràm ga me akamingrãnyre ã ikabẽn mar kajgoo ane.

28 Me aje ikabẽn mar kajgokam dja Metĩndjwỳnh arỳm me bajtemmã ijano. Dja ba memã Metĩndjwỳnh kute me utàr'ã ajarẽ nhym me arỳm tu amim markumrẽx nhym kam arỳm me axwebê me utà. Nãm ã memã ane.

²⁹Paur mebê idjaermã arẽnh pa nhym me arỳm mã kubê mỗ. Ne aktã kabẽno aben japanho mỗ.

³⁰Nhym kam Paur ta aminhũrkwākam arek krĩ nhym 'ã amex ne ajte 'ã amex. Paur ta õ pi'ôk kaprĩõ õ kikre djwỳnhmã ũrkwãõ pãnh. Nãm ũrkwākam nhỹ nhym me mã 'ỳr ban bõx nhym mã kam me kunĩõ djuw mex. ³¹Ne kàj bê Metĩndjwỳnh kute amim me utàr ne ar meo baja'ã memã ujarẽnhõ krĩ. Ne mã memã Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu'ã kukràdjà jarẽnhõ krĩ. Nãm kum me uma kêt ne ã memã arẽnhõ ane. Nhym me'õ kubê àptàr kêtumrẽx. Tãm ne ja.